

LASKI 2005

*„Z naszej małej ojczyzny
nigdy się nie wyrasta.
Jeśli my już w niej nie mieszkamy
to ona mieszka w nas”.*

Opracował społecznie zespół w składzie:

Alina Gawlik, Grzegorz Hadzik, Krystyna Jendryca, Wiesława Maciej, Jolanta Maryniak, Jerzy Maryniak, Justyna Muszalska, Cecylia Pilarska, Anna Rabiega, Jacek Rabiega, Joanna Rybark, Marek Sokołowski, Paweł Trzęsicki, Adela Wawrzyniak, Zofia Włodarczyk, Maria Woźnica, Stefan Zawada i Adam Żłobiński pod redakcją Floriana Piaseckiego.

Korekta: Jolanta Maryniak i Maria Woźnica

Projekt okładki: Florian Piasecki.

Fotografie na okładce: Justyna Muszalska.

Fotografie:

okładka I:

1. Kapliczka Serca Jezusowego i Maryi Niepokalanej	4. Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP
2. Figura św. Jana Niepomucena	5. Dworzec kolejowy
3. Zamek	6. Kościół p.w. Niepokalanego Serca NMP

okładka 4:

1. Żwirownia	7. Osiedle Nowe
2. Staw w Nowej Wsi	8. Plebania
3. Wiadukt kolejowy	9. Dom z muru pruskiego
4. Wejście do parku (od ul. Zamkowej)	10. Budynek sakralny na wzgórzu cmentarnym.
5. Ul. Lipowa	
6. Dawna pastorówka	

Fotografie z cyklu *Laski współczesne*, wybrane z wystawy otwartej dnia 9.12.05 r. z okazji Dni Wielkopolski w Zamku Laski, zatytułowanej „*Laski w barwach jesieni*”.

Wydanie 1.

Wydawca: Towarzystwo Przyjaciół Lasek LUKUS,
Laski ul. Kępińska 16, 63-620 Trzcinica,
przy wsparciu finansowym Urzędu Gminy w Trzciniecy.

Skład i łamanie: Rafał Komorowski.

Druk: Agencja Poligraficzno-Reklamowa „KORA”, Kępno.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

LASKI 2005

CAŁOROCZNY SPIS WYDARZEŃ

I DANYCH LICZBOWYCH

KĘPNO, MARZEC 2006

Spis treści.

1. Przedmowa	str. 5.
<i>Florian Piasecki</i>	
2. Naturalne i społeczne warunki życia mieszkańców	str. 7.
<i>Justyna Muszalska i Paweł Trzęsicki</i>	
3. Komunikacja, łączność, korzystanie z paliw i energii	str. 21.
<i>Marek Sokołowski i Adam Żłobiński</i>	
4. Gospodarka, handel i usługi	str. 27.
<i>Krzyszyna Jendryca i Joanna Rybark</i>	
5. Ekologia, rolnictwo i leśnictwo	str. 33.
<i>Adela Wawrzyniak i Jacek Rabięga</i>	
6. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	str. 41.
<i>Zofia Włodarczyk i Wiesława Maciej</i>	
7. Oświata i wychowanie	str. 45.
<i>Jolanta Maryniak i Grzegorz Hadzick</i>	
8. Religijność mieszkańców	str. 61.
<i>Alina Gawlik i Anna Rabięga</i>	
9. Kultura i sport oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne	str. 65.
<i>Maria Woźnica, Cecylia Pilarska</i>	
10. Transwielkopolski żółty szlak wiodący przez Laski	str. 77.
z mapką Lasek. <i>Florian Piasecki</i>	
11. Z życia Towarzystwa	str. 85.
<i>Florian Piasecki</i>	
12. Materiały źródłowe	str. 97.

1. Przedmowa

W dobie ogromnego postępu technicznego oraz nieustannie zmieniającego się otoczenia brak nam czasu, by przystanąć na chwilę i w pełni zaobserwować zachodzące zmiany. Ludzie jakby ci sami, ale inni. Ze zdziwieniem stwierdzamy, że to my mamy największy wpływ na kształt przemian zachodzących w naszym otoczeniu. Nie zatrzymamy ani przemian, ani czasu. Możemy jednak na świeżo zarejestrować fakty i zdarzenia minionego roku.

Stowarzyszenie Przyjaciół Lasek – LUKUS podjęło się tego trudu. Zebraliśmy i zarejestrowaliśmy fakty i dane liczbowe dotyczące 2005 roku w miejscowości, która zawsze posiadała swoją tożsamość w gminie Trzcinica, powiecie kępińskim i województwie wielkopolskim.

Mamy nadzieję, że nasza wspólna inicjatywa spotka się z życzliwym przyjęciem ze strony tych, którzy zawodowo zajmują się statystyką i faktografią, a przede wszystkim zaś ze strony: mieszkańców, dzieci i młodzieży, zbieraczy i kolekcjonerów tego typu wydawnictw.

*Życzymy przyjemnej lektury.
Florian Piasecki z zespołem*

2. Naturalne i społeczne warunki życia mieszkańców

Położenie i obszar

Laski są malowniczą miejscowością położoną w północnej części gminy Trzcinica, w powiecie kępińskim, województwie wielkopolskim. Granice sołectwa wyznaczają: na północnym wschodzie lasy za Nową Wsią sąsiadujące z Joanką i Mroczeniem (gmina Baranów), na wschodzie rzeka Pomianka będąca naturalną granicą z gminą Łęka Opatowska, od południa pola uprawne za miejscowościami Borek i Granice – sąsiadujące z terenami wsi Kuźnica Trzcinińska i Trzcinica, od zachodu miejscowość Smardze.

Powierzchnia geodezyjna sołectwa Laski wynosi 2196,43 ha. Składają się na nią tereny:

- użytki rolne: 1311,49 ha w tym:
 - grunty orne – 1077,97 ha
 - sady – 6,67 ha
 - łąki – 223,65 ha
 - pastwiska – 3,20 ha
- lasy i grunty leśne: 723,01 ha
- grunty pod wodami: 16,28 ha
- użytki kopalne: 2,49 ha
- tereny komunikacyjne (drogi, kolej): 79,80 ha
- tereny zabudowane: 53,15 ha
- nieużytki: 5,43 ha

Wg podziału na mezoregiony fizyczno-geograficzne obszar gminy Trzcinica, a tym samym Lasek, należy do prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego, podprowincji Niziny Środkowopolskiej, makroregionu Nizina Południowo-wielkopolska.

Gmina Trzcinica znajduje się w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Wieruszowska, na wzniesieniach Mikozyńsko-Trzcinińskich.

Obszar gminy pod względem morfologicznym jest mało urozmaicony. Ukształtowanie terenu, rzeźba, gleby i wody są pochodzenia lodowcowego – teren dawnego zlodowacenia środkowopolskiego. Charakterystyczne są niewysokie wzniesienia poprzedzielane pradolinami cieków wodnych.

Największym obniżeniem jest rozległa dolina Pomianki, obejmująca wschodnią część gminy, której dno znajduje się tu na poziomie ok. 170 m npm. Najwyższe wzniesienie znajduje się w lesie w zachodniej części Lasek – jest to Kamienna Góra o wysokości 234 m npm.

Teren gminy lekko wznosi się w obrębie Lasek w kierunku północno-zachodnim i w obrębie Wodziejnej w kierunku południowo-wschodnim, opada w okolicach osady Parcele i w dolinie cieką Pomianki. Spadki terenu są zróżnicowane od 2-3% na wysoczyźnie do 12-15% na zboczach dolin i w obrębie pagórków.

Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym teren gminy leży w obrębie jednostki zwanej Monokliną Przedsudecką. Charakteryzuje się ona głębokim podłożem zbudowanym ze skał permsko-mezozoicznych (piaskowców, ilów, mułowców, wapieni i margli), których łączna grubość sięga ponad 1500 m. Bezpośrednio na nich leży warstwa osadów trzeciorzędowych o miąższości dochodzącej do 200 m. Do 100 m dochodzi miąższość utworów czwartorzędowych – akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej, rzecznej, jezioro – bagiennej i eolicznej.

Wewnętrznie grunty gminy Trzcinica są zróżnicowane. W podłożu obszarów wysoczyznowych powszechnie występują utwory bezpośredniej akumulacji lodowca – gliny zwałowe pochodzenia lodowcowego, fluwiogłacjalne piaski i żwiry moreny czołowej. W obniżonych partiach terenu występują skały pochodzenia organicznego, wśród nich torfy silnie zamulone.

Wody podziemne i powierzchniowe

Zgodnie z hydrologicznym podziałem kraju teren gminy Trzcinica znajduje się w makroregionie zachodnim Niziu Polskiego – regionie wielkopolskim. Na jego obszarze zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach trzecio- i czwartorzędowych.

Źródłem zaopatrzenia gminy w wodę jest poziom wodonośny czwartorzędowy. Tworzą go piaski fluwiogłacjalne zalegające na głębokości 20-50 m. Wydajność tego poziomu jest zmienna i waha się w granicach 20-60 m³/h, lokalnie do ponad 100 m³/h. Wody tego poziomu znajdują się pod ciśnieniem hydrostatycznym wywołanym nadległymi glinami zwałowymi.

Ujęcie wody dla Lasek stanowią dwie studnie głębinowe położone na terenie hydroforni, których wydajność wynosi 95 m³/h. Średnie zapotrzebowanie na wodę wynosi 330 m³/d.

Charakterystykę ujęć głębinowych w sołectwie Laski przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Miejscowość użytkownik	Głębokość (m)	Głębokość zwierciadła wody		Wydajność maksymalna w m ³ /h	Zasoby zatw. w kat B w m ³ /h
			nawiercona	ustabilizowana		
1	Laski Leśnictwo Doświadczalne	45,0	31,5	11,3	8,7	9,7
2	Laski Tartak	50,0	13,3	13,3	5,4	5,4
3	Laski wieś, Os. Spółdz.	57,0 57,0	13,0	10,2	95,0 95,0	92,0 92,0

Wody gruntowe swym charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy terenu oraz budowę geologiczną jego podłoża. Na terenach wysoczyznowych, położonych nieco niżej woda gruntowa występuje na głębokości 1-3 m. Na obszarze zbudowanym z trudno przepuszczalnych glin (Laski) woda gruntowa występuje w postaci mało wydajnych sączeń lub jako woda śródglinna zazwyczaj głębiej niż 2 m.

Sieć wód powierzchniowych w gminie Trzcinnica jest dosyć uboga. Obszar gminy położony jest w dorzeczu Proсны będącej dopływem Warty.

Największym ciekim i osią hydrograficzną gminy jest rzeka Pomianka, lewostronny dopływ Proсны, odprowadzający wody w kierunku północnym i wschodnim. Jej długość na terenie gminy wynosi ok. 9 km, a powierzchnia zlewni 35 km². Rzeka wypływa spod Smardz na wys. ok. 185 m n.p.m. Dopływem Pomianki na terenie gminy jest Rów Laskowski – lewostronny dopływ o dł. 3,85 km; na terenie gminy ma długość 1,85 km.

Zlewnię Pomianki pokrywają gliny zwałowe, a w środkowej części doliny rzeki jest rozległe zagłębienie wypełnione madami i piaskami rzecznyymi z bogatą siecią cieków i rowów melioracyjnych (część środkowo-wschodnia gminy). Wszystkie cieki charakteryzuje śnieżno-deszczowy system zasilania. Część drobnych cieków i rowów ma charakter okresowy.

Naturalne zbiorniki wodne na terenie gminy prawie nie występują

Istniejące zbiorniki zajmują niewielkie powierzchnie i są to na ogół niewielkie „oczka wodne” zlokalizowane w dolinach rzecznych.

W sołectwie Laski znajduje się kilka stawów. Dwa z nich znajdują się w pobliżu oczyszczalni ścieków. Są też dwa stawy w Nowej Wsi, obecnie będące własnością prywatną.

Surowce mineralne

Na terenie gminy Trzcinica łatwo dostępną kopaliną jest tylko kruszywo naturalne. Złoża tego surowca zarejestrowano w Laskach, Trzcinicy, Piotrówce, Pomianach, Ignacówce Trzeciej. Są to głównie złoża drobnych piasków wykorzystywanych do potrzeb budownictwa i budowy dróg.

Oprócz piasku i żwiru na terenie gminy występują złoża torfu, rudy darniowej i gliny.

Gleby

Gleby na terenie gminy Trzcinica powstały w wyniku zlodowacenia środkowopolskiego, w obszarze wysoczyzny drugiego zlodowacenia.

Pokrywą glebową tworzą głównie gleby piaskowe różnych typów genetycznych: bielicowe, płowe, brunatne właściwe, wylugowane i kwaśne, powstałe na ubogich skałach macierzystych, a także gliny i pyły występujące w północnej części gminy. Są to gleby o średniej i słabej przepuszczalności dla wód opadowych. Spotkać można czarne ziemie właściwe i ziemie szare. W obniżonych partiach terenu oraz w dolinie Pomianki występują gleby torfowe, murszowato-torfowe, murszowato-mineralne oraz murszowate, użytkowane głównie jako użytki zielone.

Wszystkie gleby odznaczają się różnorodnością i w większości wypadków żyznością, stwarzając korzystne warunki do produkcji rolno-leśnej.

Ogólnie w gminie występują gleby:

- średniej jakości (klasa IVa i IVb) – 40%
- gleby słabe (klasa V) – 35%
- gleby najslabsze (klasa VI) – 20%
- dobre i średniodobre (klasa IIIa i IIIb) – 5%

Wg mapy glebowo-rolniczej w Laskach występuje:

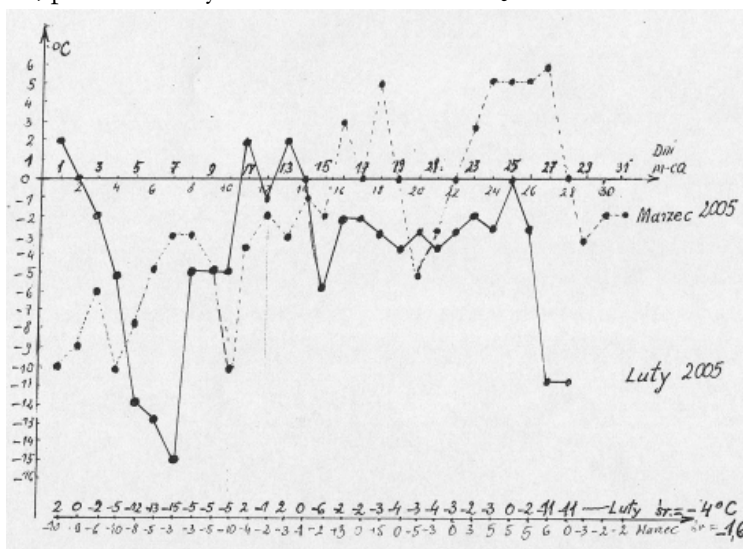
- kompleks żytni b. dobry – na wschód od m. Laski,
- kompleks żytni dobry – w okolicach osady Laski-Nowa Wieś,
- kompleks żytni słaby – na zachód od m. Laski,
- kompleks zbożowo-pastewny mocny – zwarty kompleks w obrębie Lasek.

Klimat

Pod względem klimatycznym gmina cechuje się stosunkowo wysoką temperaturą roczną powietrza (+8,7°C), krótkotrwałą zimą, wczesną wilgotną wiosną oraz ciepłym latem (średnia temperatura w lipcu wynosi +18,8°C). Liczba dni pochmurnych wynosi 120-130, pogodnych 50-60, mroźnych 30-60,

a z przymrozkami 100-118 (nawet w końcu kwietnia). Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60 dni.

Poniższy wykres przedstawia temperatury lutego i marca 2005 r. z godz.7.00 w Laskach; pomiar na wysokości 2 m nad ziemią.

Okres wegetacyjny trwa przeciętnie 210-217 dni. Często rozpoczyna się już w ostatniej dekadzie marca i trwa do pierwszych dni listopada.

Roczny opad atmosferyczny wynosi ok. 580 mm, najwięcej opadów przypada na miesiące letnie. W ostatnich latach zanotowano znaczny ich spadek. Wilgotność względna powietrza wynosi 75%.

Wiatry wieją przeważnie z kierunków zachodnich – ich udział wynosi przeciętnie 23%, północno-zachodnich z udziałem ok. 14% i południowo-zachodnich z udziałem 13%. Wiatry z pozostałych kierunków występują znacznie rzadziej, a okres bezwietrzny kształtuje się na poziomie 10% w skali roku. Największe prędkości występują zimą i wiosną, najmniejsze – latem; średnia prędkość wiatrów wynosi 3,4-3,6 m/s.

Spółczeństwo

Sołectwo Laski administracyjnie należy do gminy Trzcinica, która sąsiaduje z gminami: Rychtal, Baranów, Łęka Opatowska oraz Byczyna i Wołczyn, leżącymi w granicach województwa opolskiego.

Powierzchnia geodezyjna gminy wynosi **7514** ha, w jej granicach wydzielonych jest osiem sołectw.

Liczba ludności w gminie na dzień 31.12.2005 r. wynosi **4788** osób, w poszczególnych sołectwach:

- **Laski – 1636 osób,**
- Trzcinica – 1208 osób,
- Wodziczna – 632 osoby,
- Piotrówka – 380 osób,
- Smardze – 341 osób,
- Pomiany – 233 osoby,
- Kuźnica Trzczińska – 224 osoby,
- Aniołka Pierwsza – 134 osoby.

Tabela przedstawia liczbę i płeć mieszkańców w poszczególnych przysiółkach Lasek.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Mężczyźni</i>	<i>Kobiety</i>	<i>Razem</i>
Laski – wieś	384	420	804
Os. Spółdzielcze	229	203	432
Os. Nowe	7	15	22
Borek	49	65	114
Granice	80	86	166
Nowa Wieś	52	41	93
Laski – Tartak	3	2	5
Razem w Laskach	804	832	1636

W 2005 r. w sołectwie Laski zanotowano 16 urodzeń, 19 zgonów, 14 zawartych małżeństw.

Ruch naturalny ludności obrazuje poniższa tabela.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Urodzenia</i>	<i>Zgony</i>	<i>Małżeństwa</i>
Laski - wieś	7	7	9
Os. Spółdzielcze	6	9	-
Os. Nowe	1	1	-
Borek	-	1	-
Granice	2	1	2
Nowa Wieś	-	-	3
Razem	16	19	14

Bezrobocie

Z uwagi na fakt, że powiat kępiński stał się „zagłębiem stolarskim”, okoliczni mieszkańcy znajdują zatrudnienie głównie w lokalnych zakładach stolarsko-tapicerskich. W związku z tym stopa bezrobocia w powiecie jest stosunkowo niska i na dzień 31.12.2005 r. wynosi 8,1%. Dla porównania w woj. wielkopolskim wynosi 14,6%, a ogółem w Polsce 17,6%.

Na koniec 2005 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kępnie zarejestrowanych było 164 bezrobotnych z gminy Trzcinica, z czego 118 osób stanowiły kobiety.

Liczba bezrobotnych w Laskach kształtowała się na poziomie 56 osób i była wyższa w stosunku do roku 2004 o 7 osób. Wśród bezrobotnych zdecydowaną większość stanowiły kobiety – 40 osób.

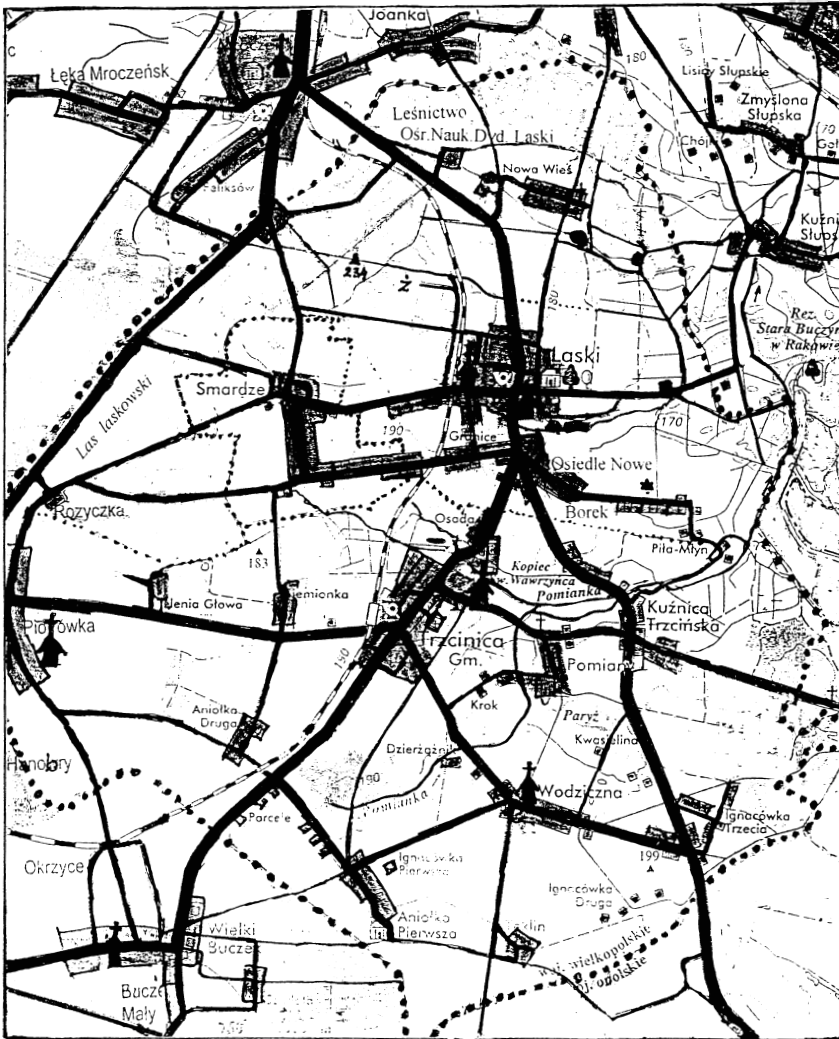
Tabela przedstawia liczbę bezrobotnych mieszkańców sołectwa Laski w poszczególnych przysiółkach w latach 2004-2005.

<i>Bezrobotni</i>	<i>2004</i>		<i>2005</i>	
	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>
Laski	34	26	45	33
Borek	1	1	3	2
Nowa Wieś	3	3	3	2
Granice	3	2	5	3
Razem	41	32	56	40

Strukturę bezrobotnych mieszkańców Lasek wg różnych kryteriów na koniec 2005 r. przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach				Szczególnie trudna sytuacja na rynku pracy			
			do 6	6-12	12-24	pow. 24	Długo-trwale bezrobotni	do 25 roku życia	pow. 50 roku życia	bez kwalifikacji zaw.
Czas pozost. bez pracy w mies.	do 1	6	6	-	-	-	0	2	0	3
	1-3	8	8	-	-	-	1	6	0	5
	3-6	12	12	-	-	-	2	7	0	2
	6-12	9	-	9	-	-	2	1	0	2
	12-24	4	-	-	4	-	4	2	0	1
	pow.24	17	-	-	-	17	17	1	6	7
Wiek	18-24	19	15	1	2	1	4	-	-	6
	25-34	14	7	1	1	5	7	-	-	2
	35-44	11	3	5	1	2	5	-	-	4
	45-54	8	1	2	0	5	6	-	-	6
	55-59	3	0	0	0	3	3	-	-	1
	60-64	1	0	0	0	1	1	-	-	1
Wykształcenie	wyższe polic. i śr zawodowe	2	2	0	0	0	1	1	0	-
	śr. ogólnozasadnicze	11	3	2	2	4	7	4	1	-
	zawodowe	7	6	1	0	0	1	5	0	-
	zawodowe gimnazj. i poniżej	21	9	5	1	6	8	6	1	-
Staż pracy ogółem	do 1 roku	6	1	0	1	4	5	3	1	2
	1-5	15	12	1	0	2	4	8	0	3
	5-10	8	3	3	1	1	2	0	0	1
	10-20	8	2	2	1	3	6	-	1	3
	20-30	7	1	3	0	3	4	-	3	5
	30 i więcej bez stażu	1	0	0	0	1	1	-	1	1
	11	7	0	1	3	4	8	0	5	
Ogółem		56	26	9	4	17	26	19	6	20

Gmina Trzcinica

Gmina Trzcinica

Jak już wspomniano administracyjnie Laski należą do gminy Trzcinica. Podstawowym organem gminy o charakterze uchwałodawczym i kontrolnym jest rada gminy. Obecna Rada Gminy pochodzi z wyborów, które odbyły się w 2002 r. i liczy 15 radnych.

Przewodniczącym Rady Gminy jest Jan Bartkowiak z Lasek, a zastępcami przewodniczącego są Anna Bartkowiak z Kuźnicy Trzcinińskiej i Jan Rudnicki z Pomian. Pozostałymi radnym są:

- Wojciech Biegański z Wodzicznej,
- Roman Bryja ze Smardz,
- Tomasz Gatner z Trzciny,
- Leszek Gawiński z Piotrówki,
- Andrzej Jarczak z Trzciny,
- Zdzisław Mikołajczyk z Trzciny,
- Zygmunt Podejma z Lasek,
- Edward Rybak z Trzciny,
- Jerzy Szczyg z Lasek,
- Waldemar Szymański z Aniołki Pierwszej,
- Jan Tomalik z Lasek,
- Krzysztof Waloszczyk z Borku.

Radni obradują na sesjach Rady Gminy Trzciny, które poprzedzane są pracami radnych w następujących komisjach:

- Komisja Rewizyjna,
- Komisja Planowania Budżetu i Finansów,
- Komisja Rolnictwa, Handlu, Przemysłu, Usług i Ochrony Środowiska,
- Komisja Oświaty, Kultury i Sportu, Spraw Socjalnych, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Przeciwpożarowej.

Organem wykonawczym gminy jest wójt. W gminie Trzciny od roku 1992 tj. ponad trzy kadencje, funkcję tę pełni inż. Stanisław Szydlik. Zastępcą wójta i jednocześnie sekretarzem jest pan Romuald Trzepizur, a skarbnikiem gminy jest mgr inż. Grzegorz Baraniak.

Wójt wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którym kieruje. W strukturze organizacyjnej urzędu są następujące komórki organizacyjne:

- referat finansowy; kieruje nim skarbnik gminy, pracują panie: Łucja Jokić, Irena Wojciak, Renata Smakosz, Maria Stryjakiewicz;
- referat gospodarki gruntami, przestrzennej i komunalnej, rolnictwa, BHP i ochrony środowiska; kierownikiem jest Andrzej Stryjakiewicz, pracownicy: Bronisław Zataj, Józef Żłobiński, Justyna Muszalska;
- kierownik Urzędu Stanu Cywilnego – Maria Gatner;
- samodzielne stanowiska pracy:
- stanowisko ds. obsługi Rady Gminy i jej organów oraz archiwum – Donata Gawlik;
- stanowisko ds. ogólnych – Zofia Kwaśniak;
- stanowisko ds. wojskowych, obrony cywilnej, działalności antyterrorystycznej i kasjera – Henryka Siwa;

- stanowisko ds. oświaty gminnej – Bożena Henczyca,
- informatyk urzędu – Roman Jokiel.

Jednostkami organizacyjnymi Gminy Trzcinica oprócz Urzędu Gminy są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy, kierownik pani Anna Parzonka, pracownice: Mariola Nawrocka, Karolina Orszulak, Bożena Parzonka, Joanna Wojciak;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy – dyr. Renata Gość, z filią biblioteczną w Laskach – kier. Cecylia Pilarska;
- Zespół Szkół w Laskach – dyr. Grzegorz Hadzik;
- Zespół Szkół w Trzcinicy – dyr. Małgorzata Hadzik.

W gminie Trzcinica jest osiem wsi sołeckich. Sołtysami są:

- w Trzcinicy – Edmund Możdżanowski,
- w Laskach – Zygmunt Podejma,
- w Wodzicznej – Tadeusz Tomalik,
- w Piotrówce – Leszek Gawiński,
- w Smardzach – Stanisław Tyła,
- w Pomianach – Irena Dybul,
- w Kuźnicy Trzcińskiej – Szczepan Maksym,
- w Aniołce Pierwszej – Ryszard Gaze.

Obecną Radę Sołecką w Laskach wybrano w styczniu 2003 r. na zebraniu Samorządu Mieszkańców wsi Laski. Sołtysiem został Zygmunt Podejma. W skład Rady Sołeckiej wchodzi: Zygmunt Kanclerz – społeczny zastępca sołtysa, Florian Piasecki – sekretarz, oraz członkowie rady: Piotr Jokiel, Stanisław Jokiel, Jerzy Krowiarz, Cecylia Pilarska, Jerzy Szajdak, Leszek Tomalik, Adam Żłobiński, Janusz Żłobiński.

W 2005 roku odbyło się sześć posiedzeń Rady Sołeckiej, na których omawiano m.in. sprawy: propozycji zmian obwodów szkolnych i likwidacji Gimnazjum w Laskach, remontu starej strażnicy, przygotowań do udziału w dożynkach gminnych w Trzcinicy i parafialnych w Laskach, dewastacji znaków drogowych, pilnych inwestycji i remontów w sołectwie itp.

Policja

Pierwszy posterunek policji w Laskach został utworzony w 1881 r.

Od 01.01.2005 r. powołany został Posterunek Policji w Trzcinicy z siedzibą w Laskach, który obejmuje swym zasięgiem teren trzech gmin: Trzcinica, Rychtal, Łęka Opatowska.

W skład posterunku wchodzi 6 osób:

- kierownik posterunku – komisarz Ireneusz Lewicki,

- asystent (prowadzi postępowania przygotowawcze) – starszy aspirant Mieczysław Wodnik,
- czterech dzielnicowych, którzy mają w swoim rejonie 3,5 tys. mieszkańców każdy:

Rejon I – sierżant sztabowy Krzysztof Ludwiczak – teren gminy Rychtal,

Rejon II – sierżant sztabowy Krzysztof Szydlik – część gm. Trzcinica i część gm. Rychtal,

Rejon III – sierżant sztabowy Sławomir Kasprzak – część gm. Łęka Opatowska i część gm. Trzcinica,

Rejon IV – sierżant sztabowy Jan Mikołajczyk – teren gminy Łęka Opatowska.

Kierownik posterunku przyjmuje interesantów w poniedziałki w godz. 15.30-17.30. Dzielnicowi pełnią dyżury w Posterunku Policji w Laskach (ul. Kępińska) i punktach przyjęć dzielnicowych w Opatowie i Rychtalu w poniedziałki w godz. 15.00-17.00, w środy w godz. 8.00-10.00.

W 2005 r. na terenie całego posterunku nieznacznie wzrosła ilość kradzieży i włamań. Nie było natomiast w prowadzeniu spraw kryminalnych.

Poczta

Punkt pocztowy w Laskach funkcjonował już od roku 1881; wówczas kontrolę nad nim sprawował Urząd Pocztowy w Kępnie.

Od roku 1999 na skutek zmian organizacyjnych Poczty Polskiej, Urząd Pocztowy ma swoją siedzibę w Trzcinicy. W Laskach natomiast funkcjonuje Agencja Pocztaowa, która ma swoją siedzibę w budynku przy ul. Kępińskiej. Jest prowadzona przez panią Aleksandrę Stanisławek na mocy umowy agencyjnej z Poczta Polską, na rzecz której agent wykonuje określone usługi. Są to wpłaty na konta i wypłaty pieniężne, przyjmowanie paczek oraz listów priorytetowych i ekonomicznych.

Agencja pocztowa w Laskach jest czynna w godz. 8.00-13.30.

Na terenie sołectwa Laski doręczycielami są: Wiesława Czaja – zam. w Laskach i Sylwester Zimoch – zam. w Jeleniej Głowie.

Szkoła

Pierwsza szkoła w Laskach została utworzona w 1815 r. i mieściła się wówczas na terenie majątku.

Dziś w Laskach istnieje Zespół Szkół im. Jana Pawła II, mający siedzibę przy ul. Lipowej 34. W skład Zespołu Szkół wchodzi:

- Publiczne Przedszkole Samorządowe,

- Szkoła Podstawowa,
 - Gimnazjum w Laskach wraz z oddziałem Gimnazjum w Trzcinicy.
- Oprócz kadry nauczycielskiej zatrudnieni są pracownicy w sekretariacie, księgowości, kuchni i pracownicy gospodarczy.

Wybory

Rok 2005 był rokiem wyborów, zarówno do parlamentu, jak i na fotel prezydencki.

25 września odbyły się wybory do sejmu i senatu. Spośród 16 komitetów wyborczych, najwięcej głosów w gminie uzyskali kandydaci na posłów z następujących ugrupowań:

Komitety Wyborcze	Ilość głosów w poszczególnych okręgach wyborczych				
	Trzcinica	Laski	Wodziczna	Razem w gminie	
1. Samoobrona RP	137	167	51	355	25%
2. PSL	80	96	35	211	15%
3. Prawo i Sprawiedliwość	103	75	32	210	15%
4. Platforma Obywatelska	85	84	28	197	14%
5. Sojusz Lewicy Demokr.	54	58	17	129	9,1%
6. Liga Polskich Rodzin	57	41	28	126	8,9%
7. SDPL	10	11	0	21	1,5%
8. Partia Demokratyczna	5	8	2	15	1,1%

Spośród 19 kandydatów na senatorów, największą liczbę głosów w gminie otrzymali kolejno przedstawiciele: Samoobrony, Ligi Polskich Rodzin, Socjaldemokracji Polskiej, Prawa i Sprawiedliwości, Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Frekwencja wyborcza ogółem w gminie wyniosła 39,2%; w Laskach 41,2%, w Trzcinicy 38,2%, w Wodzicznej 36,7%.

Wybory na Prezydenta RP odbyły się w dwóch turach. Pierwsza miała miejsce 9 października, druga 23 października 2005r.

W I turze najwięcej głosów w gminie uzyskał Andrzej Lepper – 36,1%, Lech Kaczyński – 28,1%, Donald Tusk – 23,3%, Marek Borowski – 7,6%. Frekwencja w gminie wyniosła 49,6%.

Ostatecznie do II tury przeszli L. Kaczyński i D. Tusk.

Liczbę wyborców uprawnionych do głosowania oraz wyniki głosowania i frekwencję w poszczególnych okręgach wyborczych przedstawia poniższa tabela.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Trzcinica</i>	<i>Laski</i>	<i>Wodziechowa</i>	<i>Razem w gminie</i>
Liczba uprawnionych do głosowania	1529	1509	573	3611
Liczba głosów ważnych	747	705	273	1725
Frekwencja	49,2%	47,8%	48,2%	48,5%
Lech Kaczyński	482	450	213	1145
	64,5%	63,8%	78%	66,4%
Donald Tusk	262	255	60	577
	35,5%	36,2%	22%	33,6%

Podsumowanie

Dziś, w dobie odradzania się regionalizmu, dążymy do zachowania swoistych cech kultury naszego terenu, do pogłębiania wiedzy o tej kulturze, a także jej rozwoju i odnowy.

Znajomość naturalnych i społecznych warunków życia mieszkańców pozwala ustalić cechy charakterystyczne dla danego regionu. Dążąc do zrównoważonego rozwoju tych obszarów, obieramy taki kierunek rozwoju społecznego i gospodarczego, który w zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej nie doprowadza do degradacji środowiska przyrodniczego. W praktyce oznacza to harmonijny rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego.

3. Komunikacja, łączność, korzystanie z paliw i energii

Komunikacja kolejowa

Przewozy osobowe na linii kolejowej Namysłów-Kępno już w 1989 roku zostały zaplanowane do likwidacji. Po protestach mieszkańców linia ta funkcjonowała jeszcze do dnia 6 marca 1992 roku. W tym dniu ostatni pociąg osobowy dojechał tylko do Studnicy i zatrzymał się w lesie. Sporadycznie przez kilka następnych lat odbywały się przewozy towarowe. Następnie całkowicie zatrzymano ruch. Spowodowało to, że Sołectwo Laski zostało odcięte od połączeń kolejowych. Obecnie w części zabudowań stacji Laski-Smardze znajdują się mieszkania, a reszta infrastruktury kolejowej tzn. nasypy, trakcja elektryczna, rozjazdy, itp. ulega stopniowej dewastacji.

Komunikacja kołowa

Drogi krajowe – przez Laski nie przebiega żadna droga krajowa. Najbliższą jest droga nr 453 Baranów-Rychtal-Namysłów-Brzeg zwana powszechnie „rychtalską szosą”.

Drogi powiatowe – przez Laski przebiegają cztery drogi powiatowe. Ich stan techniczny i parametry są zróżnicowane. Na ogół są to drogi VI i VII klasy technicznej, nie dostosowane do ruchu ciężkiego.

Droga nr 508 relacji Mroczeń-Wołczyn przez Laski i Kuźnicę Trzcinią na całej długości posiada nawierzchnię asfaltową. Od Kuźnicy Trzc. do granicy z woj. opolskim asfalt jest nadal wąski i niezmodernizowany.

Droga nr 536 relacji Laski-Łęka Opatowska przez Stogniew, w obrębie sołectwa Laski jest drogą ziemną, utwardzoną żwirem, szlaką i klincem.

Droga nr 540 relacji Laski-Mroczeń przez Granice i Smardze, na odcinku Granice-Smardze jest drogą asfaltową, a następnie do Tartaku Laski – ziemną częściowo utwardzoną. Za Tartakiem łączy się z drogą krajową nr 453.

Droga nr 543 relacji Laski-Rychtal przez Trzcinicę i Wielki Buczek na całej długości jest drogą asfaltową. Droga ta łączy Laski z ośrodkiem gminnym w Trzcinicy.

Drogi gminne – drogi te stanowią uzupełnienie dróg powiatowych i spełniają funkcję dróg lokalnych dojazdowych.

Wykaz ważniejszych dróg gminnych przebiegających przez Laski:
001: Nowa Wieś-Laski, przez wieś do drogi powiatowej nr 508 na całej długości jest drogą asfaltową, nawierzchnię położono w 2005 roku

- 003: Od granicy gminy Baranów przez Nową Wieś do Lasek („słupska” droga) ul. Parkowa, do drogi powiatowej nr 536;
- 006: Laski do drogi powiatowej nr 508 z lasu (dawny trakt wieluński) – żwirownia;
- 007: Laski od drogi powiatowej nr 508 ul. Czereśniowa przez wiadukt, a dalej przez las do drogi nr 540 w kierunku Tartaku;
- 008: Laski – droga wzdłuż torów kolejowych od wiaduktu do ul. Armii Krajowej;
- 009: Laski – droga od drogi gminnej nr 003 do drogi gminnej nr 007; droga przez wieś: ul. Główna i od kapliczki do ul. Czereśniowej,
- 010: Laski – droga przez wieś od drogi gminnej nr 009, od kapliczki ul. Kościelna i ul. Szkolna;
- 011: Laski-Smardze od drogi powiatowej nr 508 do drogi powiatowej nr 540 ul. Lipowa i ul. Armii Krajowej;
- 012: Laski-Granice ul. Graniczna od drogi gminnej nr 011 do drogi powiatowej nr 540;
- 013: Borek-Piła od drogi powiatowej nr 508 do miejscowości Piła.

Parkingi – w Laskach znajdują się dwa parkingi: pierwszy na rogu ulicy Kościelnej i ulicy Szkolnej (tzw. „turnowisko”), drugi obok kościoła na ulicy Ks. St. Stoińskiego.

Stacje paliw – w Laskach znajduje się jedna stacja paliw na terenie Fabryki Mebli „Laski”, przy ulicy Kępińskiej.

Komunikacja autobusowa (PKS) – na terenie sołectwa Laski zlokalizowanych jest pięć przystanków PKS:

- 1) przy drodze powiatowej nr 508 – Leśny Ośrodek Naukowo-Edukacyjny Laski;
- 2) przy drodze powiatowej nr 508 – Laski – Nowa Wieś;
- 3) przy drodze powiatowej nr 508 – Laski ul. Kępińska;
- 4) Laski ul. Lipowa;
- 5) Przy drodze powiatowej nr 508 – Laski-Borek-Granice.

Tabela 1. Rozkład jazdy PKS Laski ul. Kępińska.

<i>Kierunek</i>	<i>Przez</i>	<i>Godziny odjazdu</i>
Kępno		5 ⁵⁵ A; 6 ⁰⁰ HF; 7 ⁰⁴ S; 7 ⁰⁵ S; 7 ⁰⁶ S; 7 ²¹ HFm; 8 ³⁵ A; 9 ²⁹ Fk; 10 ³⁷ Fa; 11 ³⁵ Fk; 13 ⁰⁰ 6Um; 13 ⁰⁶ Fk; 14 ²¹ S; 14 ³⁵ Fk; 15 ⁰⁴ S; 16 ³⁵ S; 16 ⁴⁵ S; 16 ⁴⁶ HF; 17 ³⁵ Fmk; 18 ³¹ Fmk; 19 ³⁵ Fmk; 21 ³⁶ Fmk
Ignacówka		7 ⁵² A; 10 ⁵² Fk; 13 ⁵² S; 15 ⁵² S; 16 ⁵² Fk; 18 ⁵² Fmk;
Kluczbork	Ignacówkę	12 ¹⁸ Fa
Piotrówka		6 ²⁶ S; 6 ⁴¹ HFm; 15 ⁵¹ S
Piotrówka	Ignacówkę	14 ²¹ S; 15 ⁵¹ HF
Rychtal	Smardze Wieś Stogniewice	11 ⁴¹ HF 11 ⁴¹ S
Sadogóra		5 ⁰¹ S; 8 ³¹ Fmk; 13 ³¹ S; 17 ⁴⁶ Fmk; 20 ⁴¹ Fmk
Sadogóra	Smardze Wieś	11 ⁴¹ 6Um; 15 ⁵¹ Hf
Wodziczna		22 ⁴¹ Fmk
Zgorzelec		6 ¹⁰ S; 15 ⁵¹ S

Tabela 2. Rozkład jazdy PKS Laski ul. Lipowa

<i>Kierunek</i>	<i>Przez</i>	<i>Godziny odjazdu</i>
Kępno		5 ⁵⁸ HF; 7 ⁰³ S; 9 ²⁷ Fk; 12 ⁵⁸ 6Um; 13 ⁰⁴ Fk
Laski		5 ⁵³ S
Piotrówka		15 ⁵³ S
Rychtal	Smardze Wieś	11 ⁴³ HF
Rychtal	Stogniewice	11 ⁴³ S
Sadogóra	Smardze Wieś	11 ⁴³ 6Um; 15 ⁵³ HF

Legenda:

S – kursuje w dni nauki szkolnej

6 – kursuje w soboty oraz 2.05, 16.06 i 14.08.2006 r.

A – nie kursuje w niedziele i święta

a – nie kursuje w Wigilię i w piątek po Bożym Ciele

F – kursuje od poniedziałku do piątku w dni robocze

H – kursuje w wakacje i ferie szkolne

m – nie kursuje w Wigilię i Sylwestra

U – nie kursuje 25.12, 01.01 i w 1 dzień Wielkanocy

Łączność

Sołectwo Laski podłączone jest poprzez sieć doziemnych kabli telefonicznych do kablowej linii światłowodowej relacji Rychtal-Trzcinica-Łęka Opatowska-Baranów-Kępno.

Cyfrowa centrala telefoniczna typu RISLU/5ES znajduje się w Trzcinicy, do której podłączeni zostali wszyscy mieszkańcy zgłaszający zapotrzebowanie.

Na terenie sołectwa Laski do sieci TP S.A. podłączonych jest około 240 abonentów prywatnych. W roku 2005 część abonentów przeszła do sieci TELE 2. Liczba tych osób jest nieznana ze względu na ochronę danych osobowych (TELE 2 nie udziela informacji o abonentach).

Laski znajdują się w zasięgu wszystkich sieci telefonii komórkowej działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wszyscy abonenci stacjonarnych sieci telefonicznych mają dostęp poprzez tę sieć do Internetu (ilość nieznana; biorąc pod uwagę średnią krajową jest to około 15%).

Energia

Sołectwo Laski w normalnych warunkach eksploatacyjnych zasilane jest linią średniego napięcia o mocy 15 kV z rozdzielni GZP 110/20 Kępno.

Mieszkańcy obsługiwani są poprzez linie niskiego napięcia 0,4 kV podłączone do trafostacji słupowych i murowanych.

W warunkach normalnych zasilanie biegnie linią Kępno-Mroczeń. W warunkach awaryjnych istnieje możliwość zasilenia z linii średniego napięcia Kępno – Kostów lub z rozdzielni Kostów linią Kostów-Raków.

Na terenie sołectwa długość linii średniego napięcia wynosi 13,5 km. W obrębie sołectwa Laski znajdują się 2 transformatory murowane (obydwa w Laskach) oraz 11 transformatorów na słupach żelbetowych. Liczba odbiorców indywidualnych – 293; zakładów, płatników VAT – 24.

Eksploatorem wszystkich linii jest Energyka Kaliska S.A. w Kaliszu Rejon Energetyczny Kępno. Przez nasz teren nie przebiegają linie wysokiego napięcia.

Gazyfikacja

Gmina Trzcinica, a co za tym idzie i sołectwo Laski, nie posiada sieci gazowniczej. Mieszkańcy zaopatrują się w gaz propan – butan dowożony w butlach. W Laskach dowóz gazu odbywa się trzy razy w tygodniu, w: środy, piątki i soboty. Butle można wymieniać także w punktach wymiany na ul. Lipowej, ul. Czereśniowej, ul. Główniej, ul. Zamkowej i ul. Ks. Stońskiego.

Wodociągi i kanalizacja

Sołectwo Laski zaopatrywane jest w wodę w 100% poprzez sieć wodociągową. Miejscowości Laski i Nowa Wieś zaopatrywane są z dwu ujęć wody w Laskach, natomiast Borek i Granice pobierają wodę z ujęcia w Trzcinicy.

Długość sieci wodociągowej wynosi:

- Borek i Granice około 5 km;
- Laski około 9,5 km w tym około 4,5 km kolektorów azbestowych, które są stopniowo wymieniane na kolektory z PCV.

Tabela 3. Charakterystyka ujęć wody w Laskach:

Lokalizacja	Użytkownik	Nr studni	Głębokość (m)	Średnia wydajność (m ³ /h)	Średnio dobowy pobór wody (m ³ /d)
1	2	3	4	5	6
Laski	Urząd Gminy	1a	53,0	60,0	364,3
		2	57,0	92,0	

Wokół ujęć obowiązuje 10 – metrowa strefa ochronna. Ujęcia posiadają stacje uzdatniania wody.

Gospodarka ściekami – długość sieci kanalizacyjnej w Laskach wynosi około 5,5 km. Jest to sieć ogólnospławna tzn. odbierająca wodę deszczową oraz ścieki komunalne i przemysłowe. Odbiornikiem ścieków jest oczyszczalnia w Laskach.

Oczyszczalnia odbiera ścieki bytowe ze wsi Laski i Trzcinica, a także z zakładów przemysłowych tj. gorzelnii i Fabryki Mebli „Laski”. Ponadto dopływają ścieki bytowe – gospodarcze z posesji prywatnych oraz zakładów użyteczności publicznej miejscowości Trzcinica, ścieki z os. Osiedla Nowego Laskioraz ścieki produkcyjne z zakładów przemysłowych zlokalizowanych w miejscowości Trzcinica.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rów melioracyjny A-19 będący dopływem rowu Laskowskiego, który jest ciekim podstawowym.

Technologia oczyszczania ścieków w Laskach oparta jest na zastosowaniu stawów fakultatywnych, napowietrzanych oraz stabilizacyjnych. W stawach biologicznych dominuje tlenowy proces oczyszczania ścieków. Przebiega on przede wszystkim przy udziale różnego rodzaju mikroorganizmów (bakterie, pierwotniaki, glony). W stawach stabilizacyjnych tlen jest dostarczany dzięki procesom naturalnym, natomiast w stawach napowietrzanych stosuje się dodatkowo napowietrzanie ścieków urządzeniami mechanicznymi (dyfuzory).

W skład urządzeń oczyszczalni ścieków wchodzi następujące obiekty:

- piaskownik poziom dwukomorowy,
- osadnik dwukomorowy dla ścieków dowożonych,
- przepompownia ścieków,
- komora krat,
- stawy fakultatywne nie napowietrzane – szt. 2,
- stawy napowietrzane – szt. 2
- stawy sedymentacyjne – szt. 2
- staw stabilizacyjny,
- poletka osadowe – szt. 2,
- komora pomiarowa.

Tabela 4.

<i>Miejscowość</i>	<i>Użytkownik</i>	<i>Odbiornik</i>	<i>Przepustowość (m³/d)</i>	<i>Ważność operatu wodnoprawnego</i>	<i>Typ</i>
Laski	Urząd Gminy Trzcinica	Rów melioracyjny A-19 w km. 09+70	375,5	31.12.2005	Mech.-biol.

4. GOSPODARKA, HANDEL I USŁUGI

Gospodarka to całokształt działalności gospodarczej, która polega na wytwarzaniu dóbr i świadczeniu usług, zgodnie z potrzebami ludności. Najprostszy podział gospodarki wyróżnia trzy sfery działalności ludzkiej:

- rolnictwo
- przemysł
- usługi

W sołectwie Laski mieszkańcy w dużej mierze utrzymują się z prowadzenia gospodarstw rolnych. Na podstawie ewidencji Urzędu Gminy w Trzcinicy w 2005r. na terenie sołectwa Laski istniało **169** gospodarstw rolnych o powierzchni **844,39** ha i **1** gospodarstwo o pow. **576,8** ha fizycznych co stanowi razem **1421,19** ha fizycznych.

ilość powierzchnia gospodarstw w ha:

41	od 1 do 1,5
15	od 1,5 do 2
34	od 2 do 3
20	od 3 do 5
14	od 5 do 7
21	od 7 do 10
13	od 10 do 15
7	od 15 do 20
2	od 20 do 30
1	od 30 do 50
1	od 50 do 100
1	powyżej 100.

Natomiast podatek od nieruchomości opłaca **176** gospodarstw i tak:

- do 0,5 ha – **140**
- od 0,5 ha do 1 ha – **36**

Ogółem powierzchnia tych gruntów wynosi **123,91** ha.

Produkcja w gospodarstwach rolnych oparta jest na uprawie zbóż, hodowli trzody chlewnej i bydła mlecznego oraz opasowego. Rolnicy mają możliwość sprzedaży bydła opasowego i trzody chlewnej w miejscowym punkcie skupu – PHU TRANSMAR Marian Trzęsicki. Średnio rocznie skupuje się w całym sołectwie Laski około **3000** sztuk trzody. Odbiorcami wyprodukowanego mleka od rolników są mieszkańcy wioski, a nieliczni rolnicy sprzedają mleko do Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Kępnie oraz do Spółdzielni Dostawców Mleka w Wieluniu. Oprócz rolników indywidualnych na terenie Lasek istnieje zakład ZPH AKWAROL S. C. dzierżawiący grunty od Agencji Nieruchomości Rolnych w Poznaniu. Głównym kierunkiem działal-

ności tego zakładu jest produkcja roślinna i zwierzęca. Uprawiane są cztery podstawowe zboża, rzepak, kukurydza a także chmiel. Przy zakładzie istnieje czynna gorzelnia rolnicza produkująca spirytus surowy w oparciu o surowiec (kukurydza, żyto) pochodzący z własnego gospodarstwa rolnego oraz od okolicznych rolników. Produktem ubocznym jest wywar, który jest zagospodarowany jako pasza dla bydła we własnym gospodarstwie rolnym a nadwyżkę odbierają okoliczni rolnicy. Mleko zakład odstawia do Spółdzielni Dostawców Mleka w Wieluniu.

Rolnicy od 2004 r. korzystają z dopłat unijnych, które wynoszą:

- jednolita płatność obszarowa – **225zł/ha** (zwiększenie o 14,47 zł w stosunku do 2004 r.)
- uzupełniająca płatność obszarowa do innych roślin – **282,35 zł/ha** (zmniejszenie o 10,43zł w stosunku do 2004 r.)

Dopłaty te zdaniem rolników nie rekompensują gwałtownego wzrostu cen nawozów, środków chemicznych, paliwa. Obecnie dochód z jednego gospodarstwa obliczany jest co najmniej na trzy sposoby. Według corocznego obwieszczenia Głównego Urzędu Statystycznego wynosi około 90zł z hektara przeliczeniowego na miesiąc. Na podstawie ustawy o pomocy społecznej 194 zł, a według ustawy o świadczeniach rodzinnych 252 zł. Faktyczne dochody rolników są niskie. Starsi wiekiem rolnicy zdecydowali się przekazać gospodarstwo swoim następcom – dzieciom w zamian za emerytury rolnicze, które na dzień dzisiejszy ratują budżet domowy rodziny. Młodzi mieszkańcy naszego sołectwa znaleźli pracę w zakładach stolarskich na terenie gminy Trzcinica, Baranów, Łęka Opatowska.

W 2004r. w Laskach na bazie Zakładu Mechanizacji powstał duży zakład, produkujący meble pod nazwą – MEBLE LASKI, zatrudniający obecnie kilkadziesiąt osób.

Duża sieć sklepów, głównie spożywczo-przemysłowych na terenie Lasek daje zatrudnienie wielu mieszkańcom. Towary dostarczone do placówek handlowych pochodzą między innymi z:

- Ciasta i pieczywo* – Cukiernictwo i piekarnictwo Aleksander Jarczak – Bralin
- PSS Kępno
 - GS „SCH” Trzcinica
 - Zakład cukierniczy Jerzy Noculak
 - PPHU Kadamo – Kazimierz Żłobiński Trzcinica
 - Piekarnia Noculak Kępno
 - Piekarnia Stachura Kluczbork
 - Piekarnia „Marcinek” Wieruszów

Artykuły chemiczne – Ruch Kępno

– AGD Warszawa

Gazety i czasopisma – Ruch SA Kalisz

Obuwie i odzież – zakupu dokonuje się bezpośrednio u producenta bądź w hurtowniach (Poznań, Gostyń, Łódź)

Dochody mieszkańców w zależności od rodzaju zatrudnienia są różne, np. dochód za 2005 r.

a) robotnika zł 14.160

b) emeryta zł 11.400

c) urzędnika zł 25.200

Podane wyżej przykłady nie obrazują dochodu przeciętnego mieszkańca naszej społeczności. Wiele osób korzysta z kredytów bankowych – głównie w Spółdzielczym Banku Ludowym w Kępnie o/Trzcinica. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się kredyty gotówkowe. W większości są to kredyty w przedziale od 500zł do 3.000zł z terminem spłaty od 1 roku do 3 lat. Udzielane są, choć rzadziej, kredyty powyżej 3.000 zł do 10.000zł

Rolnicy korzystają z kredytów preferencyjnych:

– kredyt suszowy

– kredyt na zakup ziemi

– kredyt „Młody rolnik” z przeznaczeniem na budowę lub remonty budynków gospodarczych

Nadwyżki finansowe mieszkańcy powierzają bankom, głównie na lokatach krótkoterminowych.

Zakłady produkcyjno-usługowe:

1. Gogół Benedykt – usługi stolarskie, Laski ul. Lipowa
2. Rabięga Andrzej – instalatorstwo sanitarne i co, Laski ul. Mostowa
3. Gatner Jacek – odświeżanie i renowacja wyrobów skórzanych, chemiczne czyszczenie, pranie, farbowanie, Laski ul. Graniczna
4. Chwołka Franciszek – instalatorstwo elektryczne, Laski ul. Czereśniowa
5. Ślęk Paweł – tele- radiomechanika, Laski ul. Armii Krajowej
6. Leszczyński Zdzisław – prywatna nauka jazdy, Laski ul. Główna
7. Radliński Tadeusz – usługi weterynaryjne, Laski – Granice
8. Olek Marek – budowa i przebudowa pieców kaflowych, budowa kominów, Granice
9. Ślęk Marcin – firma ELSAT – teleradiomechanika, Laski ul. Armii Krajowej
10. Sokołowski Marek – produkcja i sprzedaż wyrobów ze srebra, Laski ul. Lipowa

11. Małoszyc Jan – usługi murarsko-tynkarskie, Laski os. Spółdzielcze
12. Leszczyńska Wiesława – biuro rachunkowe, Laski ul. Główna
13. Udała Paweł – PPHU VASCO – usługi produkcyjne dla przemysłu i rolnictwa, Laski ul. Główna
14. Gogół Wiesław – montaż płyt gipsowych i paneli, Laski ul. Mostowa
15. Smiatacz Zbigniew – zakład usług leśnych GRAB, sprzedaż detaliczna artykułów włókienniczych i odzieży, Laski ul. Główna
16. Urbański Krzysztof – produkcja i sprzedaż oprogramowania i sprzętu komputerowego, kursy szkolenia, Laski ul. Ks. Stońskiego
17. Parzonka Maria – PDHU DREWPOL – przerób drewna, Laski ul. Graniczna
18. Parzonka Stanisław – PDUH DREWPOL – przerób drewna, Laski ul. Graniczna
19. Jagieniak Jan i Otylia – AKWAROL – produkcja, handel, usługi, Laski os. Spółdzielcze
20. Grzesiak Cecylia – Zajazd Zamkowy – usługi gastronomiczne, Laski ul. Zamkowa
21. Płóciennik Marek – FU MARGOS – działalność jednoosobowa podmiotów wynajmujących się do pracy, Laski ul. Lipowa
22. Żurawa Jarosław – naprawa sprzętu RTV, Nowa Wieś
23. Smiatacz Tomasz – zakład usług leśnych TULIPAN, handel detaliczny odzieżą i artykułami włókienniczymi, Laski ul. Główna
24. Kania Kazimierz – PPHU POYEL – STOL – produkcja wyrobów stolarskich i ciesielskich, mebli kuchennych, Laski ul. Czereśniowa
25. Rabięga Sławomir – projekty, usługi, instalacje sanitarne i grzewcze, Laski ul. Mostowa
26. Stasiak Tadeusz – działalność usługowa związana z wytwarzaniem wyrobów z mięsa, Laski ul. Kościelna
27. Kobińska – Lepka Maria – gabinet stomatologiczny, Laski ul. Kępińska
28. Włodarczyk Zofia – indywidualna praktyka pielęgniarstwa, Laski ul. Kępińska
29. Lentas Maria – indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska, Laski ul. Lipowa
30. Usiak Andrzej – zakład dekarcki, Laski os. Spółdzielcze
31. Powroźnik Dariusz – produkcja mebli – stolarstwo, Granice
32. Ptak Maria – firma usługowa SMYK – działalność rozrywkowa, Granice
33. Piątek Lech – pośrednictwo ubezpieczeniowe, Borek
34. Spółdzielnia Mieszkaniowo-Administracyjna, Laski os. Spółdzielcze
35. Więzień Marek – usługi transportowe, Laski ul. Zamkowa
36. Kaczorowski Henryk – MEBLE LASKI – produkcja i sprzedaż mebli, Laski ul. Kępińska
37. Zalesiński Sławomir – hodowla lisów, Laski

Handel:

1. Kołodziej Józef – PHU JOKPOL – handel artykułami budowlanymi, nawozy, pasze, węgiel, tartaczniactwo, Laski ul. Czeresniowa
2. Trzęsicki Marian – PHU TRANSMAR – sprzedaż pasz, koncentratów, opału, Laski ul. Lipowa
3. Grycman Joanna – sprzedaż hurtowa odzieży i obuwia, Laski ul. Główna
4. Godek Irena – PHU GODEK – sprzedaż odzieży używanej, artykułów przemysłowych, Laski ul. Lipowa
5. Stanisławek Aleksandra – działalność detaliczna i gastronomiczna MINI-BAR Laski ul. Kępińska
7. Żłobińska Krystyna – PHU – sklep spożywczo-przemysłowy, Laski ul. Główna
8. Czajkowski Jan – JABOR – działalność detaliczna i gastronomiczna, Laski ul. Graniczna
8. Czajkowski Jarosław – firma JABOR – działalność detaliczna i gastronomiczna, Laski os. Nowe
9. Waloszczyk Beata – PH BEMI – sprzedaż detaliczna artykułów przemysłowych i obuwia, Granice
10. Smyrek Grzegorz – sklep spożywczo – przemysłowy, Laski ul. Lipowa
11. Sołtysiak Piotr – sprzedaż detaliczna mebli na straganach i targowiskach Borek
12. Czajkowski Maciej – firma PHU JABOR – działalność handlowa i gastronomiczna, Laski os. Nowe
13. PPUH „REGHEN” NASZ SKLEP – sklep spożywczo-przemysłowy, Laski ul. Kępińska
14. PHU „PRO FIX” S.C. – sklep spożywczo-przemysłowy, Laski ul. Główna
15. Marciniak Joanna – Punkt Apteczny, Laski ul. Kępińska
16. Maryniak Jacek – Sklep wielobranżowy, Laski ul. Kępińska

5. EKOLOGIA, ROLNICTWO I LEŚNICTWO

I. Ekologia

1. Położenie i rzeźba terenu

Rzeźba terenu jest dość urozmaicona, co wyraża się między innymi przez wzniesienia, których wahania wynoszą 150-234 m n.p.m.

Największe wzniesienie (234,2 m n.p.m.) znajduje się pomiędzy miejscowościami Laski i Mroczeń.

Obniżenia terenowe występują wzdłuż niewielkiej rzeki Pomianki. Tworzy ona tzw. Kotlinę Pomianki. W obniżeniu Kotliny, od zachodu zaznaczają się w pobliżu Lasek faliste wysoczyzny morenowe.

2. Przyroda Lasek

Laski są miejscowością otoczoną lasami, co stwarza specyficzny i korzystny mikroklimat.

Znajdują się tu piękne kompleksy zadrzewień, z których najważniejsze to:

1. Park o powierzchni 8,44 ha z bardzo cennym starodrzewem. Występują tu takie gatunki, jak: dąb szypułkowy, błotny, południowy i czerwony, wiąz szypułkowy, lipa drobnolistna, szerokolistna, holenderska, klon polny, pospolity, jawor srebrzysty, kasztanowiec pospolity, grab pospolity, buk, robinia akacjowa, sosna czarna taurydzka, jedlica zielona, modrzew europejski, świerk pospolity, świerk kłujący odmiana sina, żywotnik zachodni oraz liczne ciekawe gatunki krzewów.
2. Kompleks drzew na wzgórzu cementarnym, głównie lipy drobnolistne i dęby szypułkowe.
3. Kompleks drzew przy kościele murowanym, głównie klony i lipy.
4. Aleja lip 100-letnich przy ulicy Lipowej oraz przy drodze prowadzącej do arboretum w Nowej Wsi.
5. Kompleks drzew iglastych i liściastych we obrębie Zespołu Szkół.
6. Aleje owocowe:
 - czereśniowa – na ulicy Czereśniowej przy torze kolejowym oraz przy drodze do Smardz
 - jabłoniowa – przy drodze do nowej Wsi tzw. Słupskiej oraz przy drodze asfaltowej do Nowej Wsi.
7. Aleje drzew liściastych (głównie klony, jawory) przy drodze do tzw. Baraków i dalej w stronę Nowej Wsi (piękne stare dęby i kasztanowce), a także do Stogniewa (brzozy, topole, wierzby, akacje). Ponadto liczne

stare nasadzenia śródpolne (poręby), głównie na terenie byłego majątku ziemskiego oraz piękne brzozy i klony wzdłuż drogi przez Borek i wiele innych.

Uroku alei Lipowej dodaje gniazdo bocianie znajdujące się na słupie elektrycznym przy cmentarzu. Co roku przylatuje tu para bocianów, by złożyć jaja i wychować potomstwo.

W roku 2005 zostały zasadzone dwa dęby ku czci papieża Jana Pawła II – jeden przez TPL LUKIS przy kościele murowanym w dniu 27.04, a drugi – z rodzinnych Wadowic, na terenie Zespołu Szkół w dniu 03.06.

W latach 2005 i 2006 w dniu drogi powiatowej prowadzącej do Kępna, zostały wycięte ponad 40-letnie topole, co niewątpliwie wpłynęło na zmianę krajobrazu Lasek.

Jednak dokonano już częściowo nasadzenia młodych drzewach.

Pomniki przyrody

Na uwagę zasługują cenne pomniki przyrody, posiadające numer w rejestrze wojewódzkim. Ich wykaz przedstawia tabela:

Lp.	Nr rejestru			Podstawa wpisu Dec./Orzece		Położenie	Opis przedmiotu ochrony
		Wojewódz	Powiat	Nr	Z dnia		
1	790 576	139	21	Orzeczenie Nr437	21.08. 1957r.	Laski-Kolonia Leśnictwo Dośw. AR, Laski Oddział 16-18	Pięć buków-Fagus sylvatic, pierścienica drzew od 53-103 cm wys. 24-37 m, wiek 150- 250 lat
2	796 576	141	22	Orzeczenie Nr438	20.08. 1957r.	Parafia Rzymsko- -Katolicka w Laskach (cmentarz)	Lipa drobnolistna -Tilia corolata, obw. na wys. Pierścienic 326 cm, wys. 20 m. wiek 250 lat.
3	798 576	473	23	Orzeczenie Nr473/82	25.08. 1982r.	Park w Laskach	Park w Laskach o powierzchni 8,44 ha z ogromnym i cennym starodrzewiem.

Niewątpliwie na ekologię środowiska wsi Lasek mają wpływ przepiękne ogródki przydomowe z różnorodnością roślin kwiatowych, iglaków, krzewów i drzew liściastych. Wielką inwestycją gminną umiejscowioną w Laskach jest oczyszczalnia ścieków. Zlokalizowano ją na strumyku przepływającym przez dwa stawy, zbiorniki połączono systemem rurociągów technologicznych.

II ROLNICTWO

1. Charakterystyka rozmieszczenia typów gleb

Gleby na terenie gminy Trzcinica powstały w wyniku zlodowacenia środkowopolskiego, w obszarze wysoczyzny drugiego zlodowacenia. Pokrywą glebową gminy tworzą przede wszystkim gleby piaskowe różnych typów genetycznych: biellicowe, płowe oraz brunatne właściwe, wyługowane i kwaśne, powstałe na ubogich skałach macierzystych, a także gliny i pyły występujące w północnej części gminy. Są to gleby o średniej i słabej przepuszczalności dla wód opadowych. Spotkać można czarne ziemie właściwe i ziemie szare. W obniżonych partiach terenu oraz w dolinie rzeki Pomianki występują gleby torfowe, murszowato-torfowe, murszowo-mineralne oraz murszowate użytkowane w większości jako użytki zielone. Wszystkie gleby odznaczają się szeroką rozmaitością stwarzając korzystne warunki dla produkcji rolno-leśnej.

2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna – przydatność gleb

Według mapy glebo rolniczej wyróżniono następujące kompleksy rolniczej przydatności gleb:

- kompleks żytni dobry w okolicach osady Laski-Nowa Wieś
- kompleks zbożowo-pastewny mocny; zwarty kompleks w obrębie Laski, 40 ha. Występuje na glebach torfowych i murszowatych.
- kompleksy bagienne i pobagienne obejmują najszabsze gleby użytków zielonych: łąki jednokośne, turzycowe i trawiaste, dające siano o małej wartości pastewnej.

Istnieją dobre warunki glebowe dla rozwoju rolnictwa. Oprócz warunków glebowych za szczególnie korzystne należy uznać także warunki klimatyczne, w tym stosunkowo długi okres wegetacji i w miarę obfite opady atmosferyczne.

3. Produkcja rolna

Podstawowym kierunkiem produkcji rolniczej jest:

- uprawa zbóż
- chów bydła
- hodowla trzody chlewnej.

W grupie upraw zbożowych dominuje:

- uprawa żyta, pszenżyta, owsa, pszenicy
- uprawa jęczmienia (w mniejszym stopniu)

Wśród roślin przemysłowych:

- przeważa uprawa ziemniaków
- rzadziej buraków cukrowych i rzepaku.

W ciągu ostatnich lat zaznaczył się spadek ilości pogłównia bydła, oraz zmniejszyła się także liczba trzody chlewnej.

Według danych z Przychodni dla Zwierząt w Sołectwie Laski hodowla w 2005 r. przedstawia się następująco:

Nazwa zwierząt	Sztuki	Laski	Granice	Borek	Nowa Wieś
Krowy	76	49	7	9	11
Konie	29	w tym 12 koników polskich:			
		4	—	2	5 klaczy 1 ogier 5 sztuk młodzieży
Psy	240	w tym 160 zaszczepionych			

Rasy psów:

- Bernardyny – 8
- Owczarki szkockie – 4
- Owczarki niemieckie – 5
- Owczarki polskie nizinne – 2
- Owczarki szorstkowłose · – 3
- Rottweilery – 1
- Dobermany – 2

Pozostałe psy to psy nierasowe hodowane w obejściach gospodarstw lub w domu. Dotyczy to również kotów.

Nieliczni gospodarze zajmują się pszczelarstwem – ogółem są 33 ule.

Ponadto jest 1 ferma drobiu drobnotowarowa we wsi Laski-Borek. W ostatnim okresie pogłębiły się problemy wsi: – brak gwarancji zbytu produktów i surowców rolnych – wysoka skala bezrobocia. To doprowadziło przede wszystkim do ubożenia rolników i reorientacji gospodarstw z towarowych na samozaopatrzeniowe. Skup płodów rolnych i żywca wieprzowego oraz wołowego obecnie prowadzony jest bezpośrednio od producentów przez prywatnych odbiorców. Średnio odstawia się od 50-60 sztuk trzody chlewnej tygodniowo.

III LEŚNICTWO

1. Lasy – ogólna charakterystyka

Lasy i grunty leśne zajmują obecnie około 22% powierzchni gminy – znajdują się w kompleksie „Lasy Rychtałskie” Lasy reprezentowane są przez dziewięć typów siedliskowych lasu:

- las mieszany świeży
- bór mieszany świeży
- bór świeży
- las świeży
- ols jesionowy
- bór mieszany wilgotny (zajmują nieznaczny procent)
- las wilgotny

Główne gatunki drzew to:

- sosna – wykazuje się niezłą jakością i zasobnością
- buk, dąb, jesion, olsza – osiągają wysokie wskaźniki wzrostowo-przyrostowe
- świerk – obserwuje się wyraźny spadek przyrostu.

Wśród siedliskowych typów lasów prywatnych dominują:

- bór świeży
- bór mieszany świeży
- ols
- bór mieszany wilgotny
- bór wilgotny

Stan lasów należących do indywidualnych właścicieli jest na ogół dobry – powierzchnia wynosi 6,88 ha. Według obserwacji Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach, na terenie Leśnictwa Laski występuje wiele dziko rosnących gatunków roślin objętych ochroną ścisłą i częściową (Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 06 stycznia 1995 r.)

2 Rośliny chronione

Ochrona ścisła:

- a) rośliny zielone:
 - skrzyp olbrzymi,
 - sasanki,
 - orlik pospolity,
 - miłek wiosenny,
 - śnieżyczka, przebiśnieg,
 - widłak goździsty
- b) krzewy i krzewinki:
 - wawrzynek wilczełyko
 - wiciokrzew pomorski
 - bluszcz pospolity
 - kłokoczka południowa
- c) grzyby:
 - szmaciak gałęzisty

- sromotnik bezwstydnny
- Ochrona częściowa:
- a) rośliny zielone:
- paprotka zwyczajna
 - kopytnik pospolity
 - pierwiosnka lekarska
 - marzanka wonna
 - konwalia majowa
 - turzyca piaskowa z porostów: płucnica islandzka

3. Zwierzęta chronione

- a) zwierzęta objęte ochroną gatunkową:
- Owady: – biegacze, paż królowej, mieniak strażnik
- Płazy: – traszka grzbietowa, ropucha szara, żaba wodna, żaba trawna, kumak nizinny
- Gady: – zaskroniec zwyczajny, padalec, żmija zygzakowata, jaszczurka zwinka
- Ptaki: – bocian biały, kukułka, kraska, żuraw, kruk, czajka, jeżyk, myszołów zwyczajny, dudek, wilga, jastrząb gołębiarz, dzięcioł czarny, dzięcioł zielony, dzięcioł duży, strzyżyk, skowronek polny, dymówka, oknówka, pliszka siwa, pliszka żółta, zięba, dzwonec, szczygieł, makolągwa, słowik szary, kos, trzciniak, raniuszek, sikora uboga, sikora czubata, sikora modra, sikora czarnogłówek, gil, gawron, sowa uszata
- Ssaki: – jeź, kret, nietoperz, wiewiórka, gronostaj.

Ponadto na terenie leśnictwa widziano wśród ptaków orlika krzykliwego i bociana czarnego, a wśród ssaków – wydrę. Jednak nie ma pewności co do ich występowania.

4. Arboretum w Laskach

Powstało jako obiekt Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach. Zajmuje powierzchnię 6,91 ha. Bogata roślinność arboretum obejmuje ponad 150 taksonów tj. różnych gatunków drzew i krzewów:

- nagozależkowych 72 (w tym 21 rodzinnych i 51 obcego pochodzenia)
 - okrytozależkowych 90 (w tym 44 rodzinne i 46 obcego pochodzenia)
- Na uwagę zasługują:
- kolekcja sześciu odmian cisa pospolitego
 - osiem taksonów świerku (wśród nich chińskiego i japońskiego)
 - kolekcja cyprysików (liczy 12 gatunków i ich odmian)
 - osiem odmian żywotnika

- siedem gatunków jodeł (w tym grecka, kaukaska, olbrzymia i koreańska)
- przepiękne sosny, modrzewie, jałowce, daglezie
- metasekwoje chińskie (najwyższa ma 4 metry wysokości)

Wśród roślin liściastych godne uwagi są:

- różaneczniki (Rhododendron) popularnie nazywane azaliami,
- gatunki z rodziny wrzosowatych: enkiant dzwonkowaty, pieris japoński
- drzewa rodzime: buki pospolite, których najokazalsze osobniki wymiarami spełniają kryteria drzew pomnikowych
- formy buka: kolumnowe, purpurowa trójbarwna, okrągłolistna, żółtolistna
- klony palmowe
- przepięknie kwitnące wiosną złotokapy pospolite
- hortensja miękkowłosa
- okazy dorosłych drzew dębów, klonów, grabów, brzoź, lip.

5. Edukacja ekologiczna

Arboretum w Laskach służy dydaktyce i realizacji prac badawczych. Jesienią 2002 r. utworzono tu trzy ścieżki edukacyjne, które mają realizować następujące zagadnienia:

- bogactwo i różnorodność rodzaju Rododendron
- rodzime i obce gatunki drzew i krzewów
- poznawanie przyrody zmysłami.

Długość ścieżek wynosi 1500 metrów. Przebiegają blisko siebie, czasami się pokrywają.

W 2005 roku utworzono ścieżkę edukacyjną „Bieg na orientację”. Opracowano profesjonalne mapy do biegu.

Celem niniejszej ścieżki jest:

- zapoznanie odwiedzających obiektów edukacji leśnej z podstawowymi zagadnieniami i zasadami biegu
- pobudzenie indywidualnych wrażliwości estetycznych
- nawiązanie kontaktu emocjonalnego z przyrodą
- umiejętność czytania mapy, posługiwanie się kompasem, dokładnej obserwacji otaczającej nas przyrody
- sprawne poruszanie się po terenie leśnym

W sąsiedztwie arboretum znajdują się obiekty edukacyjne: **Klasa Leśna i Izba Leśna.**

Wspólnie tworzą ciekawy kompleks edukacyjny.

Dodatkowo Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny – Bursa w Laskach, dysponuje 100 miejscami noclegowymi, co pozwala na organizowanie zielonych szkół.

Pod okapem drzew w Klasie Leśnej prowadzone są lekcje o lesie i jego mieszkańcach. Zajęcia prowadzone są przez odpowiednio przygotowanych leśników bezpłatnie.

W 2005 r. w Klasie Leśnej przeprowadzono lekcje dla 3020 uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjum. Tyleż samo zwiedziło Arboretum w Laskach.

Izba Leśna zawiera ciekawe gatunki owadów, spreparowane ssaki, ptaki, a także cenne informacje dotyczące zakładu leśnego i drzewnego.

Największa częstotliwość zwiedzania, uczestniczenia w zajęciach przypada na miesiące: maj, czerwiec, wrzesień, październik. W ramach „Zielonych Szkół” w 2005 roku zorganizowano tygodniowy pobyt w leśnej scenerii uczniom ze szkoły podstawowej i gimnazjum z Konina. Pobyt urozmaicono wyjazdami do Arboretum w Sycowie i zajęciami sportowymi na terenie bursy. Uczniowie z Technikum Leśnego ze Słupi i Milicza odbywają praktyki leśne.

W 2005 roku została oddana oczyszczalnia ekologiczna na własny użytek. Powstała również piękna wiata zadaszona z miejscami na różnorodne imprezy, ogniska.

Koło Łowieckie Kępno pn. „*Knieja*” ma swoje tereny łowieckie w Laskach w obwodzie 507 i obejmuje 4232 ha z tego: lasy 1588 ha, pola 2644 ha.

Koło powstało w 1952 r. – obecnie należy 44 członków.

Zadania:

- zalesianie poletek
- tworzenie remiz dla ptaków
- budowa ambon, paśników, lizawek, korytek dla bażantów
- wypuszczanie bażantów do łowiska

Członkowie Koła poprzez hodowlę, odstrzeliwanie zwierząt przyczyniają się do zachowania równowagi biologicznej.

6. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Pierwszy ośrodek zdrowia utworzony został 1948 r. i znajdował się w Laskach-Granicach. W 1962 r. lokalizację ośrodka zdrowia przeniesiono do budynku naprzeciw kościoła murowanego w Laskach. Działalność ośrodka Zdrowia została zlikwidowana 31.12.1999 r. w ramach reorganizacji służby zdrowia.

Od 01.01.2000 r. istnieje w Laskach Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska. Lekarz Maria Lentas zatrudnia dwie pielęgniarki: Małgorzatę Krupę, Barbarę Puchałę, oraz współpracuje z Pielęgniarką Środowiskowo-Rodziną Zofią Włodarczyk, położną Krystyną Wyřebek i pielęgniarką szkolną Ewą Bury.

Gabinet stomatologiczny przy ul. Kępińskiej 16, prowadzi lek. stomat. Maria Kobińska-Lepka.

Na dzień 31.12.2005 r. do Praktyki było zapisanych 2460 osób. Są to głównie mieszkańcy miejscowości: Laski, Granice, Borek, Nowa Wieś, Smardze, Kuźnica Trzczińska – razem **2136** osób, pozostali pochodzą z innych rejonów.

Populacja zapisanych osób przedstawia się następująco:

- w wieku 0-6 r. życia – **189**,
- w wieku 7-65 r. życia – **1959**,
- powyżej 65 r. życia – **312**.

2005 r. udzielono 12499 porad w tym 398 wizyt domowych. Osobom dorosłym powyżej 18-go roku życia udzielono 9233 porady, a osobom od 0 do 18 roku życia udzielono 3266 porad.

Na schorzenia przewlekłe wymagające systematycznego leczenia powyżej 18 roku życia choruje 586 osób, najwięcej na choroby układu krążenia – 280 osób, w grupach szczególnej opieki w populacji dziecięcej jest 185 dzieci, najwięcej z wadami postawy oraz z schorzeniami układu oddechowego.

W 2005 r. wykonano 437 obowiązkowych szczepień ochronnych u osób do 19 roku życia. Zaszczepiono też dodatkowo:

- 330 osób przeciw grypie (dzieci i dorośli),
- 63 osoby przeciw WZW (wirusowe zapalenie wątroby),
- 39 osób przeciw tężcowi,
- 34 osoby przeciw Haemophilus influenzae (najczęstsza bakteria powodująca zapalenie dróg oddechowych u dzieci).

2005 r. wykonano też 337 obowiązkowych bilansów zdrowia dzieci: noworodków, 2 lata, 4 lata, 6 lat, 10 lat oraz młodzieży 14, 16 i 19 lat.

W ramach praktyki lekarskiej 2005r. wykonano badania diagnostyczne:

- 422 badania moczu,
- 289 badań EKG,

- 945 pomiaru poziomemu cukru,
- 316 pomiarów poziomemu cholesterolu,
- 66 pomiarów poziomemu trójglicerydów.

Poza tym raz w tygodniu są pobierane materiały do badań diagnostycznych, które są wykonywane w Centralnym Laboratorium w Kępnie.

Pielęgniarka Środowiskowo – Rodzinna Zofia Włodarczyk pracująca na tym terenie ma pod opieką 2200 osób.

2005 r. wykonano w środowisku – chorego:

- 5075 zabiegów (iniekcje domięśniowe, podskórne, dożylnie i kroplówki),
- 1223 zabiegi diagnostyczne (poziom cukru i ciśnienie),
- 358 zabiegów pielęgnacyjnych (opatrunki).

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej z form pomocy takich jak:

- zasiłki stałe,
- zasiłki okresowe,
- zasiłki celowe

oraz dożywianie w szkole i w przedszkolu z rejonu Laski, Borek, Granice, Nowa Wieś – korzysta 59 rodzin.

Dzieci i młodzież szkolna objęta jest także opieką medyczną poprzez działania Pielęgniarki w Środowisku Nauczania i Wychowania – panią Ewę Bury, która zatrudniona jest w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Laskach na etacie pielęgniarki szkolnej. Współpracuje ona z panią Marią Lentas – lekarzem rodzinnym. Liczba dzieci i uczniów objętych opieką medyczną mieszkającą w Laskach wynosiła ok. 352 osoby.

Praca pielęgniarki szkolnej polegała głównie na podniesieniu wśród uczniów wiedzy nt. zdrowia tj. dbania o higienę ciała i umysłu oraz zdrowego stylu życia.

Odbywały się przeglądy czystości 1 raz na kwartał lub w zależności od potrzeb, wśród dzieci przedszkolnych i uczniów Szkoły Podstawowej.

Przeprowadzone były godziny dydaktyczne z wychowania zdrowotnego. Głównymi formami pracy były: pogadanki, rozmowy indywidualne, filmy, warsztaty. Tematyka zajęć uzależniona była m.in. od potrzeb i wieku uczniów (Szkoła Podstawowa, Gimnazjum).

Przykładowe tematyki godzin dydaktycznych:

- 1) Higiena osobista.
- 2) Pierwsza pomoc przedmedyczna.
- 3) Zdrowy styl życia.
- 4) Problemy zdrowotne – przeciwwskazania oraz ograniczenia dotyczące wyboru i nauki zawodu.
- 5) Prawidłowe odżywianie się – nasza dieta, okres dojrzewania, anoreksja.
- 6) Używki – nikotyna, alkohol, narkotyki.

Przeprowadzane były badania przesiewowe i bilansowe w klasach:

- bilans 6-latka
- bilans 10-latka
- bilans 14-latka
- bilans 16-latka

Uczniowie mający problemy zdrowotne kwalifikowani byli do grup dyspan-seryjnych. Rodzaj występujących u dzieci i uczniów problemów zdrowotnych:

- wady postawy,
- wady wzroku,
- choroby układu krążenia,
- astma oskrzelowa,
- oraz inne nie objęte wykazem.

Pielęgniarka szkolna udziela w Zespole Szkół im. Jana Pawła II porad i pierwszej pomocy.

W grupie dzieci 6-letnich oraz w klasach od I-III odbywały się zajęcia z gimnastyki korekcyjnej. Na zajęcia te kieruje dzieci lekarz rodzinny. Zajęcia te prowadzone są przez panie: Dorotę Cłapę, Annę Rabięgę i Wiesławę Trzęsicką, które posiadają wymagane uprawnienia do prowadzenia gimnastyki.

*„Takie są Rzeczypospolite,
jakie ich synów chowanie”
(St. Staszyc)*

7. Oświata i wychowanie

Zespół Szkół w Laskach

W skład niego wchodzi:

- Publiczne Przedszkole Samorządowe
- Szkoła Podstawowa
- Gimnazjum.

Zespół Szkół w Laskach działa w oparciu o:

- Ustawę o systemie oświaty
- Statut Zespołu Szkół
- Program Wychowawczy „DROGA”
- Program Rozwoju Szkoły
- Plan Pracy Szkoły.

Dyrektorem Zespołu Szkół jest mgr Grzegorz Hadzik; wicedyrektorem – mgr Elżbieta Kowalik.

Zespół Szkół liczy 19 oddziałów (w tym 4 klasy gimnazjum oddział Trzcina). Razem 337 uczniów.

Tabela 1.

Ewidencja dzieci Przedszkola Samorządowego w Laskach w roku szkolnym 2005/2006

<i>ROCZNIK</i>					
<i>Grupa</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>Razem</i>
„0”	24	—	—	—	24
3-5 latki	—	15	4	3	22
Razem	24	15	4	3	46

w tym dziewczęta:

„0”	9	—	—	—	9
3-5latki	—	8	1	1	10
Razem	9	8	1	1	19

Tabela 2.

Ewidencja uczniów Szkoły Podstawowej w Laskach w roku szkolnym 2005/2006

<i>Rocznik</i> <i>Klasa</i>	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	<i>Razem</i>
Ia	15	—	—	—	—	—	—	15
Ib	16	—	—	—	—	—	—	16
II	1	20	—	—	—	—	—	21
III	—	—	22	1	—	—	—	23
IV	—	—	—	23	1	—	—	24
Va	—	—	—	—	18	—	—	18
Vb	—	—	—	—	14	—	—	14
VI	—	—	—	—	1	26	1	28
Razem	32	20	22	24	34	26	1	159

w tym dziewcząt:

Ia	8	—	—	—	—	—	—	8
Ib	9	—	—	—	—	—	—	9
II	—	6	—	—	—	—	—	6
III	—	—	10	—	—	—	—	10
IV	—	—	—	12	—	—	—	12
Va	—	—	—	—	10	—	—	10
Vb	—	—	—	—	7	—	—	7
VI	—	—	—	—	1	14	1	16
Razem	17	6	10	12	18	14	1	78

* 71 uczniów dowożonych z Nowej Wsi, Smardzy, Granic i Borku

Tabela 3. Ewidencja uczniów Gimnazjum w Laskach w roku szkolnym 2005/2006

<i>Rocznik Klasa</i>	1993	1992	1991	1990	1989	Razem
Ia*	1	22	1	—	—	24
Ib	—	26	1	—	—	27
Ic*	—	22	1	—	—	23
IIa	—	1	24	—	—	25
IIb*	—	—	30	—	—	30
IIc	—	—	26	—	—	26
IIIa	—	—	—	27	—	27
IIIb*	—	—	1	23	2	26
IIIc	—	—	—	27	—	27
Razem	1	71	84	77	2	235
W Zespole Szkół Laski						132

* *klasy Ia, Ic, IIb, IIIb—oddziały zamiejscowe w Trzcinicy*

w tym dziewcząt:

Ia	1	11	—	—	—	12
Ib	—	14	—	—	—	14
Ic	—	9	1	—	—	10
IIa	—	—	11	—	—	11
IIb	—	—	16	—	—	16
IIc	—	—	15	—	—	15
IIIa	—	—	—	12	—	12
IIIb	—	—	1	10	1	12
IIIc	—	—	—	13	—	13
Razem	1	34	44	35	1	115

- 36 uczniów dowożonych z Piotrówki, Wodzicznej, Ignacówki, Aniołki
- 38 uczniów dowożonych z Nowej Wsi, Smardz, Granic i Borku.

Urząd Gminy w Trzcinicy zorganizował dla 145 uczniów dowóz szkolnym autobusem, w tym:

- 109 uczniów szkoły podstawowej z Nowej Wsi, Smardz, Granic i Borku
- 36 uczniów gimnazjum z Piotrówki, Wodzicznej, Ignacówki i Aniołki.

W Zespole Szkół w Laskach działa świetlica szkolna, która pełni funkcje opiekuńczo-wychowawczą oraz stołówka szkolna, która organizuje całoroczne dożywianie dla wszystkich uczniów (kawa i herbata) oraz przygotowuje obiady dla chętnych (za niewielką odpłatą).

Nauka w Zespole Szkół odbywa się na jedną zmianę w dwóch budynkach (w tzw. starej szkole z początku XX wieku i nowej szkole oddanej do użytku 23.11.1969 roku).

Od 4 czerwca 2004 roku Zespół Szkół w Laskach nosi imię Jana Pawła II oraz posiada sztandar. Widnieje na nim postać Jana Pawła II i słowa:

„Jesteście moją nadzieją”.

Przedstawiciele młodzieży oraz opiekunowie brali udział po raz pierwszy w Zlocie Szkół Papieskich. 16 maja 2005 roku zlot odbył się w Ociążu (szkoły z Diecezji Kaliskiej), a 18 maja 2005 roku – Ogólnopolski Zlot w Wadowicach. Z rodzinnych Wadowic przywieziony został Dąb Pamięci Ojca Świętego Jana Pawła II, który uroczyście został zasadzony 3 czerwca 2005 roku przez władze gminy, dyrekcję, zaproszonych gości w asyście młodzieży podczas obchodów Dnia Patrona.

W związku z tym, że Zespół Szkół w Laskach posiada imię Jana Pawła II organizowane są:

- 1) II Powiatowy Konkurs Recytatorski im. Jana Pawła II w trzech grupach:
 - a) Warsztaty terapii Zajęciowej
 - b) Szkoła Podstawowa
 - c) Gimnazjum
- 2) Rozgrywki sportowe–III Turniej Piłki Siatkowej im. Jana Pawła II
- 3) 6 czerwca 2006 roku odbędzie się IV Zjazd Szkół im. Jana Pawła II z całej Diecezji Kaliskiej.

Zespół Szkół w Laskach jest również organizatorem wielu uroczystości środowiskowych.

- Dzień Seniora (współorganizator)
- Święto Niepodległości – akademia, spotkania
- Misterium Bożonarodzeniowe – Jasełka
- Uchwalenie Konstytucji 3 Maja – akademia
- Dzień Strażaka–Florianki (współorganizator)
- Dzień Służby Zdrowia
- Środowiskowe Spotkanie z Mikołajem dla dzieci w wieku przedszkolnym, które nie uczęszczają do przedszkola
- Festyn Majowy „Rodzinnie-Sportowo-Bezalkoholowo” przy współudziale Rady Rodziców.

Zespół Szkół w Laskach posiada bardzo bogatą tradycję szkoły, np.:

- pasowanie dzieci klasy I na uczniów oraz na czytelnika
- otrzęsiny zaków – pasowanie uczniów klasy I gimnazjum
- Andrzejki – wieczór wróżb
- „Polska Wigilia” – wieczornica
- bal przebierańców kl. I-V SP i zabawa karnawałowa
- Dzień Wiosny – przemarsz przez wioskę
- Dzień Ojca i Matki
- Dzień Dziecka – Gimnazjada

- Dzień Babci i Dziadka
- Pożegnanie uczniów klasy VI szkoły podstawowej i klasy III gimnazjum
- „Cała Polska czyta dzieciom”

Organizowane są spotkania z przedstawicielami władz samorządowych i lokalnych, jak również z byłymi pracownikami ZS w Laskach.

Organizacje, koła zainteresowań.

Uczniowie Zespołu Szkół w Laskach mogą rozwijać swoje zdolności i zainteresowania w organizacjach i licznych kołach zainteresowań.

Organizacje działające w Zespole Szkół:

- Samorząd uczniowski
- Polski Czerwony Krzyż
- Spółdzielnia Uczniowska „Ptyś”
- Krucjata Eucharystyczna.

Koła zainteresowań i zajęcia pozalekcyjne:

1. Publiczne Przedszkole Samorządowe w Laskach:

- język angielski (bezpłatnie)
- gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna.

2. Szkoła Podstawowa w Laskach:

- koło języka angielskiego
- Koło Małego Matematyka
- koło taneczno-artystyczne
- koło teatralne
- koło plastyczne
- zajęcia wokalne
- koło matematyczno-internetowe
- koło ekologiczne
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- SKS
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
- gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna.

3. Gimnazjum w Laskach:

- 3 koła matematyczne
- 3 koła polonistyczne
- koło regionalne
- koło krajoznawcze
- koło historyczne
- koło języka rosyjskiego
- zajęcia artystyczne (malarstwo-rzeźbiarskie)
- zajęcia wokalne (chór)

– SKS.

Uczniowie mogą również korzystać z pomocy logopedy i pedagoga szkolnego.

Osiągnięcia szkolne.

Uczniowie Zespołu Szkół w Laskach mogą poszczycić się wieloma sukcesami dydaktycznymi, sportowymi i artystycznymi na etapie powiatowym, rejonowym i wojewódzkim.

Tabela 4.

Osiągnięcia dzieci przedszkolnych w roku szkolnym 2004/2005

1	Daria Gruszka Kasia Szatkowska Arek Wiśniewski Paula Pastusiak Ada Balcerzak Ewelina Wojdyga	Prace zakwalifikowane na konkurs ogólnopolski „Najpiękniejszy i najciekawszy prezent dla Kubusia Puchatka”	A. Rابيةga W. Maciej
2	Froń Martyna	Konkurs plastyczny pod hasłem „Urodzinowy prezent dla Kubusia Puchatka” – wyróżnienie w konkursie ogólnopolskim	W. Maciej
3	Lemańska Natalia Majchrowska Ala Gnacy Natalia Zimoch Krystian Wojdyga Ewelina	Konkurs plastyczny pod hasłem „Strażacki trud dla Ciebie i innych” – wyróżnienie na szczeblu powiatowym. Prace zakwalifikowane na etap wojewódzki do Poznania	W. Maciej A. Rابيةga H. Bieda
4	Kubot Mariola	Konkurs plastyczny pod hasłem „Strażacki trud dla Ciebie i innych” – wyróżnienie na etapie wojewódzkim	H. Bieda
5	Szatkowska Katarzyna	Konkurs plastyczny pod hasłem „W Krainie bajek i baśni J.Ch.Andersena” – wyróżnienie w konkursie na szczeblu powiatowym	A. Rابيةga
6	Arek Wiśniewski	Konkurs plastyczny pod hasłem „Kocham żabkę” – wyróżnienie w konkursie ogólnopolskim.	A. Rابيةga

Tabela 5.

Najważniejsze osiągnięcia Zespołu Szkół w Laskach w roku szkolnym 2004/2005 – Szkoła Podstawowa

Przedmiotowe

1	I miejsce i III miejsce w III Gminnym Konkursie Matematycznym: • Przemysław Gogół (I miejsce) • Klaudia Wasiak (III miejsce)	L. Lentas
2	Wyróżnienie w Konkursie Kangur Matematyczny 2004/2005: • Kacper Skóra	L. Lentas
3	III miejsce w Gminnym Konkursie Ortograficznym: • Klaudia Wasiak	R. Marczak
4	Wyróżnienie w Powiatowym Konkursie Recytatorskim „Strofy o Ojczyźnie”: • Aleksandra Zielińska	R. Marczak
5	I miejsce w Gminnym Konkursie Literackim „Zdrowo Życ”: • Justyna Tomalik	R. Marczak
6	I Powiatowy Konkurs Przyrodniczy „Powietrzni Łowcy i ich zwyczaje”: • Kacper Skóra (udział) • Klaudia Wasiak (udział)	E. Zwolińska
7	Konkurs przyrodniczy – etap okręgowy: • Aleksandra Zielińska • Agnieszka Jeż • Klaudia Wasiak • Marek Hendrys • Marlena Górecka	E. Zwolińska
8	Konkurs Przyrodniczy „Eko-planeta”: • Tomalik Justyna – wyróżnienie	E. Zwolińska
9	Konkurs Gminny „Nasza Gmina w czasie II wojny światowej”: • I miejsce Marlena Górecka • II miejsce – Aleksandra Zielińska • II miejsce – Agnieszka Jeż • Wyróżnienie – Klaudia Wasiak	A. Gawlik
10	Konkurs Wiedzy o Wielkopolsce: — etap powiatowy: • Klaudia Wasiak – II miejsce	A. Gawlik

	<ul style="list-style-type: none"> • Marlena Górecka – udział • Łukasz Władek – udział • Monika Tomalik – udział • Natalia Wolniak – udział <p>— etap rejonowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klaudia Wasiak – III miejsce 	
11	Mała Olimpiada Matematyczna – etap gminny: <ul style="list-style-type: none"> • Anna Kowalińska – II miejsce • Tomasz Maciej – III miejsce 	E. Kowalik
12	Mała Olimpiada Matematyczna – etap międzygminny: <ul style="list-style-type: none"> • Anna Kowalińska – III miejsce 	E. Kowalik
13	Konkurs Czytelniczy – etap gminny: <ul style="list-style-type: none"> • Michalina Ciemny • Anna Kowalinska • Weronika Władek 	D. Wieczorek E. Kowalik
14	Mały Mistrz Ortografii – etap gminny: <ul style="list-style-type: none"> • Anna Kowalińska 	D. Wieczorek E. Kowalik
15	Powiatowy Konkurs Recytatorski „Strofy o Ojczyźnie”: <ul style="list-style-type: none"> • Michalina Ciemny – wyróżnienie 	D. Wieczorek E. Kowalik
16	I miejsce w Gminnym Konkursie Recytatorskim: <ul style="list-style-type: none"> • Karolina Bryja – SF Smardze 	M. Boruszkowska
17	Wyróżnienie w Rejonowym Konkursie Recytatorskim: <ul style="list-style-type: none"> • Karolina Bryja – SF Smardze 	M. Boruszkowska
18	II miejsce w Gminnej Małej Olimpiadzie Matematycznej: <ul style="list-style-type: none"> • Łukasz Kubot 	D. Cłapa
19	III miejsce w Powiatowym Konkursie Recytatorskim „Strofy o Ojczyźnie”: <ul style="list-style-type: none"> • Nikola Albert 	B. Jokiel
20	Konkurs prozdrowotny „Palić czy nie palić – oto jest pytanie? – artykuł do gazetki szkolnej: <ul style="list-style-type: none"> • – Adrianna Gogół (kl. V – wyróżnienie <p>– etap powiatowy)</p>	M. Skóra E. Zwolińska

SPORTOWE

1	I miejsce w Gminnych Biegach Przelajowych 10x800m: <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Jeż • Katarzyna Polte • Dominika Oleś 	U. Józwik
---	--	-----------

	<ul style="list-style-type: none"> • Justyna Kubot • Agnieszka Udał • Katarzyna Tomalik 	
2	II miejsce w Mistrzostwach Gminy w Unihokeju.	U. Józwik
3	III miejsce w Mistrzostwach Powiatu w Piłce Koszykowej: <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Jeż • Aleksandra Zielińska • Klaudia Wasiak • Karolina Zimoch • Kinga Zimoch • Marlena Górecka • Barbara Gąszczak • Patrycja Rozik • Katarzyna Polte • Emilia Gawlik • Justyna Kubot • Adrianna Gogół 	U. Józwik
4	IV miejsce w Mistrzostwach Powiatu w Piłce Siatkowej.	U. Józwik
5	III miejsce w Turnieju Piłki Nożnej powiatu kępińskiego	W. Trzęsicka

ARTYSTYCZNE

1	Konkurs plastyczny „Ptaki w mitach i legendach”: <ul style="list-style-type: none"> • II miejsce – Patrycja Rozik • Wyróżnienie – Marek Hendrys 	E. Zwolińska
2	Konkurs Plastyczny „Żyj zdrowo bez nałogów” – 2 wyróżnienia: <ul style="list-style-type: none"> • Paweł Mikisz • Dominika Bieda 	W. Trzęsicka
3	Konkurs plastyczny „Żyj zdrowo – bez nałogów”: <ul style="list-style-type: none"> • Anna Tomalik – wyróżnienie 	M. Boruszkowska
4	Powiatowy Przegląd Zespołów Tanecznych: <ul style="list-style-type: none"> • Grand Prix – kategoria I-III 	D. Wieczorek
5	II miejsce Anna Kowalińska w VI Powiatowym Finale Piosenki Bralin 2005	D. Wieczorek
6	Udział w „IV Wielkopolskim Festiwalu Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej” Konin 2005	D. Wieczorek

7	Konkurs plastyczny – „Strażacki trud dla Ciebie i innych” – wyróżnienie na szczeblu rejonowym: <ul style="list-style-type: none"> • Patrycja Rozik • Sara Rabeiga 	D. Wieczorek
---	--	--------------

Tabela 6.

Najważniejsze osiągnięcia Zespołu Szkół w Laskach w roku szkolnym 2004/2005 Gimnazjum

DYDAKTYCZNE

1	Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym – etap powiatowy: <ul style="list-style-type: none"> • Mateusz Chwołka – udział 	A. Gawlik
2	Konkurs „Dzieje Ziemi Kępińskiej” – etap finałowy: <ul style="list-style-type: none"> • drużyna: Chwołka Mateusz, Hendrys Andrzej, Górecka Paulina – “V miejsce 	A. Gawlik
3	Wojewódzki Konkurs Matematyczny: <ul style="list-style-type: none"> • rejon – Anna Kuboszek (nagroda) 	M. Krawczyk
4	Finał Konkursu Matematycznego Złota Żaba: <ul style="list-style-type: none"> • udział – Anna Kuboszek 	M. Krawczyk
5	Wojewódzki Konkurs Astronomiczny: <ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Ziok – udział • Tomasz Zwoliński – udział • Dominik Zakrzewski – udział 	M. Krawczyk M. Hadzik
6	Konkurs Matematyczny Gimnazjów Powiatu Kępińskiego: <ul style="list-style-type: none"> • Anna Kuboszek – IV miejsce • Andrzej Hendrys – udział • Beata Żurawka – udział 	M. Krawczyk G. Hadzik M. Wypych
7	Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur 2005 <ul style="list-style-type: none"> • Mateusz Nolbert – I miejsce w powiecie – kategoria KADET • Marzena Poziomka – II miejsce w powiecie – kategoria KADET • Anna Kuboszek – III miejsce w powiecie – kategoria JUNIOR 	G. Hadzik M. Wypych M. Krawczyk
8	Wojewódzki Konkurs Geograficzny: <ul style="list-style-type: none"> • Anna Kuboszek – udział 	A. Gruszka
9	Wojewódzki Konkurs Polonistyczny – etap rejonowy: <ul style="list-style-type: none"> • Dominika Smakosz • Natalia Wabnic 	B. Mierzwia

	• Natalia Wawrzyniak	
10	Międzygminny Konkurs Recytatorski im. Marii z Fredrów Szembekowej: • Sylwia Maryniak – wyróżnienie	B. Mierzwiak
11	Powiatowy Konkurs Recytatorski poezji Karola Wojtyły: • K. Żłobińska – I miejsce	B. Mierzwiak
12	Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym – etap powiatowy: • Marzena Poziomka – III miejsce • Marzena Rabiega – udział	J. Jelonek
13	Konkurs Wiedzy o Wielkopolsce: • Karolina Żłobińska – II miejsce etap powiatowy	J. Jelonek
14	Konkurs „Dzieje Ziemi Kępińskiej” – etap powiatowy: • Agnieszka Chmielińska	J. Jelonek
15	Konkurs Historyczny organizowany przez Fundację „KARTA” – praca pisemna Sylwia Maryniak	J. Jelonek
16	Powiatowy Konkurs Przyrodniczy „Ptaki łąk i pól”: • III miejsce – Natalia Wabnic • Udział – Andrzej Hendrys	G. Kłoczaniuk E. Zwolińska
17	Wojewódzki Konkurs Biologiczny – etap rejonowy: • Agnieszka Chmielińska • Natalia Wawrzyniak • Mateusz Chwołka • Paulina Górecka	G. Kłoczaniuk
18	Wojewódzki Konkurs Chemiczny – etap rejonowy: • Renata Fuchs • Paulina Górecka • Natalia Wawrzyniak • Natalia Wabnic	G. Kłoczaniuk
19	Konkurs Przyrodniczy „Chrząszcz Polski” – etap okręgowy: • Natalia Wabnic • Aleksandra Ptak • Aleksandra Mikoś • Ewelina Jędryca • Adrianna Olek	G. Kłoczaniuk E. Zwolinska
20	Konkurs ekologiczny „Eko Planeta”: • Marzena Poziomka – wyróżnienie	G. Kłoczaniuk

21	Powiatowy Konkurs Ekologiczny „Żyjmy zgodnie z naturą”: • Marzena Poziomka I miejsce	G. Kłoczaniuk
22	Wojewódzki Konkurs Chemiczny – udział: • Mateusz Chwołka	G. Kłoczaniuk
23	Wojewódzki Konkurs Historyczny – • udział: • Mateusz Chwołka	J. Jelonek

SPORTOWE

1	II miejsce Powiat LA – sztafeta szwedzka – chłopcy	J. Czajkowski
2	III miejsce Powiat LA – Dawid Albert – 300m	J. Czajkowski
3	VI miejsce w rejonie – sztafeta szwedzka	J. Czajkowski
4	VI miejsce w powiecie – biegi przełajowe • Dawid Albert (awans wojewódzki – nie startował)	J. Czajkowski
5	III miejsce – piłka koszykowa – powiat chłopcy	J. Czajkowski
6	IV miejsce – Piłkarska Kadra Czeka – Powiat – chłopcy	J. Czajkowski
7	I miejsce indywidualnie w Triathlonie rocznik 1991 – Paweł Usiak	J. Czajkowski
8	II miejsce indywidualnie w Traithlonie rocznik 1989 – powiat	J. Czajkowski
9	II miejsce drużynowo rocznik 1990 – Triathlon – awans na zawody rejonowe.	J. Czajkowski
10	Indywidualne Mistrzostwa Szkół w LA – powiat: • I miejsce – Anna Kuboszek (300m) • I miejsce – Katarzyna Żłobińska (600m) • II miejsce – sztafeta 4x100m: a) Anna Antoniak b) Justyna Czekała c) Justyna Handrysik d) Anna Kuboszek • III miejsce – Justyna Handrysiak (100m)	U. Józwik
11	II miejsce w Finale Powiatu w Piłce Siatkowej: • Kuboszek Anna • Handrysik Justyna • Jędrzejak Monika • Altmann Katarzyna • Zimoch Agata • Słupianek Natalia	U. Józwik

	<ul style="list-style-type: none"> • Czekąła Justyna • Żłobińska Katarzyna • Kubot Katarzyna 	
12	<p>II miejsce w Mistrzostwach Powiatu w Piłce Nożnej Dziewcząt „Piłkarska Kadra CzeKa”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czekąła Justyna • Czekąła Karolina • Handrysik Justyna • Zimoch Agata • Słupianek Natalia • Antoniak Anna • Żłobińska Katarzyna • Gogół Angelika • Olek Adrianna • Nawrot Elwira • Jokieli Natalia • Giełzak Marta • Tomalik Magdalena • Więzień Karolina • Altmann Katarzyna • Gatner Agata 	U. Józwik
13	IV miejsce w Finale Powiatu w Sztafetowych Biegach Przelajowych.	U. Józwik
14	VI miejsce Katarzyny Żłobińskiej w Indywidualnych Mistrzostwach Powiatu w Biegach Przelajowych.	U. Józwik

ARTYSTYCZNE

1	<p>VI Powiatowy Przegląd Piosenki Bralin 2005</p> <ul style="list-style-type: none"> • III miejsce – Mateusz Chwołka w kat. III 	D. Wieczorek
2	<p>Zakwalifikowanie się i udział w IV Wielkopolskim Festiwalu Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej Konin 2005.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mateusz Chwołka 	
3	<p>Wyróżnienie w powiatowym konkursie plastycznym „Strażacki trud dla Ciebie i innych”, zakwalifikowanie się pracy na szczebel wojewódzki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Martyna Michalska 	

Pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni Zespołu Szkół w Laskach.

Nauczyciele Zespołu Szkół w Laskach:

1. Bieda Honorata – nauczyciel przedszkola
2. Boruszkowska Monika – nauczyciel kształcenia zintegrowanego
3. Cłapa Dorota – nauczyciel kształcenia zintegrowanego oraz wychowania fizycznego
4. Czajkowski Jarosław – nauczyciel wychowania fizycznego
5. Drzazga Małgorzata – nauczyciel wychowania fizycznego oraz wychowania do życia w rodzinie
6. Froń Grzegorz – nauczyciel języka angielskiego
7. Gatner Alicja – nauczyciel języka polskiego
8. Gawińska Alicja – nauczyciel języka angielskiego
9. Gawlik Alina – nauczyciel historii i WOS-u
10. Gruszka Andrzej – nauczyciel geografii i techniki
11. Hadzik Grzegorz – dyrektor ZS w Laskach oraz nauczyciel matematyki
12. Hadzik Małgorzata – kierownik Oddziału Gimnazjum w Trzcinicy oraz nauczyciel fizyki
13. Howis Barbara – nauczyciel języka angielskiego
14. Jelonek Jolanta – nauczyciel historii i WOS-u
15. Jokiel Bożena – nauczyciel kształcenia zintegrowanego oraz świetlicy
16. Józwik Urszula – nauczyciel wychowania fizycznego
17. Kłoczaniuk Grażyna – nauczyciel chemii, biologii i matematyki
18. Kowalik Elżbieta – wicedyrektor ZS oraz nauczyciel kształcenia zintegrowanego
19. Krawczyk Mariola – nauczyciel fizyki, matematyki i informatyki
20. Ksiądz Grzegorz Miśtuła – nauczyciel religii
21. Lentas Leszek – nauczyciel matematyki
22. Maciej Ryszard – nauczyciel religii
23. Maciej Wiesława – nauczyciel wychowania przedszkolnego
24. Marczak Renata – nauczyciel języka polskiego i biblioteki
25. Mierzwiałk Bożena – nauczyciel języka polskiego
26. Bieniak Magdalena – logopeda
27. Orszulak Henryka – nauczyciel matematyki
28. Olejnik Barbara – nauczyciel sztuki
29. Rabięga Anna – nauczyciel wychowania przedszkolnego
30. Rachel-Nowak Gabriela – pedagog szkolny
31. Sitek Dariusz – nauczyciel religii
32. Skóra Magdalena – nauczyciel języka polskiego
33. Smyrek Hanna – nauczyciel języka polskiego

- 34. Szczypek Maria – nauczyciel wychowania fizycznego i wychowania do życia w rodzinie
- 35. Trzęsicka Wiesława – nauczyciel kształcenia zintegrowanego
- 36. Wieczorek Danuta – nauczyciel sztuki i informatyki
- 37. Wypych Magdalena – nauczyciel informatyki i matematyki
- 38. Mikołajczyk Ewa – nauczyciel przyrody i biologii

Pracownicy administracji i obsługi Zespołu Szkół w Laskach:

- 1. Antoniak Justyna – kucharka
- 2. Jeż Renata – referent
- 3. Lorenc Bożena – sprzątaczką
- 4. Oleś Barbara – intendent i pomoc nauczyciela przedszkola
- 5. Pieleś Maria – sprzątaczką
- 6. Podejma Danuta – główny księgowy
- 7. Ponitka Zofia – kucharka
- 8. Powroźnik Beata – sprzątaczką
- 9. Samulski Tomasz – woźny i palacz c.o.
- 10. Tomaszek Agnieszka – kucharka
- 11. Żłobińska Agata – sekretarz
- 12. Bury Ewa – pielęgniarka szkolna

Rada Rodziców

Ważną rolę w Zespole Szkół w Laskach odgrywa Rada Rodziców. Wybierana jest co 3 lata z grona rodziców, których dzieci są uczniami Zespołu Szkół w Laskach. Rada Rodziców pracuje zgodnie ze Statutem Szkoły i Regulaminem Rady Rodziców.

W skład Zarządu Rady Rodziców wchodzi:

- 1. Jacek Rabiega – przewodniczący
- 2. Donata Gawlik – zastępca przewodniczącego
- 3. Renata Ciemny – sekretarz
- 4. Maria Parzonka – skarbnik.

Co roku Rada Rodziców organizuje:

- Festyn „Rodzinnie-Sportowo-Bezalkoholowo”
- Dzień Dziecka
- Bal Sylwestrowy
- Zakup nagród książkowych dla najlepszych uczniów.

Z uzyskanych funduszy: zakupiono dla uczniów kserokopiarkę, założono radiowęzeł szkolny, dofinansowano malowanie klas I-III oraz korytarzy i wyremontowano łazienki dla klas I-III.

8. Religijność mieszkańców.

1. Parafia Laski

Parafia Laski jest parafią p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. W jej skład wchodzi: Laski, Laski – Nowa Wieś, Laski – Borek, Laski-Granicze, Laski – Osiedle Nowe oraz wieś Smardze. W parafii są dwa kościoły: kościół p.w. *Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny* i kościół (murowany) p.w. *Niepokalanego Serca Maryi*.

Proboszczem parafii jest ksiądz kanonik Andrzej Grzegorzewicz.

2. Wyznania

Parafian wyznania rzymsko – katolickiego jest **1967** osób.

Inne wyznania to Świadkowie Jehowy – **10** osób.

3. Organizacje kościelne

Na terenie parafii działają następujące organizacje kościelne:

Eucharystyczny Ruch Młodych potocznie nazywany „Krucjatą Eucharystyczną” lub „Kółkiem Religijnym”. Organizacja ta działa przy Zespole Szkół w Laskach od 1996 roku. Liczy **20** członków. Należą do niej uczniowie Szkoły Podstawowej. Ich działalność jest widoczna w życiu szkoły i parafii. Spotkania w 2005 roku odbywały się co tydzień, podczas których czytano i rozważano Pismo Święte. Czyniono również odpowiednie postanowienia oraz podejmowano określone zadania pod opieką katechety Ryszarda Macieja. Do najważniejszych zadań organizacji należało: liturgiczna obsługa szkolnych Mszy Świętych, udział w procesjach, pomoc w przygotowaniu i prowadzeniu szkolnych rekolekcji, przygotowanie i prezentacja Jasełek.

Katolickie Stowarzyszenie Młodych (KSM)

Jest to formacja działająca przy Parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny pod opieką księdza kanonika Andrzeja Grzegorzewicza. Katolickie Stowarzyszenie Młodych zrzesza młodzież gimnazjalną i ponadgimnazjalną. Liczy **12** członków. Spotkania formacyjne w 2005 roku odbywały się raz w miesiącu. Do najważniejszych zadań należało: liturgiczna obsługa Mszy Świętych (czytania, śpiewy, składanie darów), udział w procesjach, pomoc w przygotowaniu uroczystości kościelnych.

Koło Ministrantów

Jest to koło działające pod opieką księdza kanonika Andrzeja Grzegorzewicza. Liczy **17** członków. Spotkania w 2005 roku odbywały się raz w miesiącu. Do najważniejszych zadań należało: obsługa liturgiczna Mszy Świętej, udział w procesjach i uroczystościach kościelnych, pomoc w rekolekcjach szkolnych.

Koła Różańcowe

W parafii działało **10** kół różańcowych żeńskich i męskich. Każde koło ma **15** członków wraz z zelaterem czyli przełożonym. Działalność kół różańcowych to: odprawianie adoracji w każdy pierwszy czwartek miesiąca, Wielki Piątek i Wielką Sobotę oraz modlitwy różańcowe.

Rada Kościoła

W skład Rady Kościoła wchodzi trzech członków: Stanisław Maryniak, Franciszek Chwołka i Zygmunt Podejma, którzy wspólnie z proboszczem parafii podejmują ważne dla parafii decyzje (organizacja uroczystości kościelnych, remonty, większe ofiary). W roku 2005 do najważniejszych przedsięwzięć należało: położenie dachu na plebanii, pomalowanie Kościoła p.w. Niepokalanego Serca Maryi, konserwacja dachu w kościółku p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

Organistki

W 2005 roku oprawę muzyczną Mszy Świętych i uroczystości kościelnych zapewniały cztery organistki.

Kościelni

W 2005 roku niedzielne i codzienne Msze Święte obsługiwali dwaj kościelni.

4. Kalendarium życia religijnego

Życie religijne parafii odbywało się przede wszystkim poprzez udział w Mszach Świętych, nabożeństwach, uroczystościach kościelnych. Msze i nabożeństwa odprawiane były w obu kościołach. Niedzielne msze (3) odprawiane były w godzinach rannych i popołudniowych.

W dni powszednie (1) w godzinach wieczornych, czasami tylko w godzinach rannych Msze odprawiał ksiądz kanonik Andrzej Grzegorzewicz, niekiedy przebywający w parafii księża. Dzieci i młodzież szkolna uczestniczyła w lekcjach religii prowadzonych przez katechetów. Dzieci przedszkolne i młodzież szkolna brali udział w lekcjach katechezy 2 razy w tygodniu.

Do ważniejszych wydarzeń parafii w roku 2005 należało:

Styczeń:

- wystawienie Jasełek,
- uroczystość Trzech Króli,

Luty:

- uroczystość Matki Boskiej Gromnicznej,
- Środa Popielcowa,
- Gorzkie Żale i Droga Krzyżowa.

Marzec:

- Niedziela Palmowa (Procesja z kościoła p.w. Niepokalanego Serca Maryi do kościółka. p.w. Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej),
- Wielki Tydzień,
- Adoracja,
- Msza Rezurekcyjna.

Kwiecień:

- Śmierć Papieża Jana Pawła II,
- Niedziela Miłosierdzia Bożego,
- Wybór Papieża Benedykta XVI,

Maj:

- Nabożeństwa Majowe,
- Florianki – Msza Polowa celebrowana przez księdza kanonika Andrzeja Grzegorzewicza,
- Uroczystość ku czci Maryi Królowej Polski,
- Nowenna do Ducha Świętego,
- Pierwsza procesja ku czci Matki Boskiej Fatimskiej w Laskach,
- Zesłanie Ducha Świętego,
- Boże ciało,
- Pierwsza Komunia Święta.

Czerwiec:

- Wystawienie Najświętszego Sakramentu – całodzienna adoracja,
- Dzień Patrona w Zespole Szkół w Laskach – Msza Święta w Kościele p.w. Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej,
- Uroczystości Odpustowe w Kościele Niepokalanego Serca Maryi,
- Wycieczka dzieci pierwszokomunijnych do Częstochowy,
- Druga procesja ku czci Matki Boskiej Fatimskiej w Nowej Wsi,
- Wycieczka dzieci pierwszokomunijnych do Sanktuarium w Grębaninie,
- Msza Dziękczynna klas III Gimnazjum,
- Pielgrzymka parafialna do Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Wodzicznej,
- Uroczysta Msza Święta na zakończenie roku szkolnego.

Lipiec:

- remont dachu na plebanii,

- Tygodniowy wypoczynek w Przedborowie dla dzieci organizowany przez Caritas,
- Trzecia procesja ku czci Matki Boskiej Fatimskiej w Smardzach,
- Zakończenie malowania kościoła.

Sierpień:

- Czwarta procesja ku czci Matki Boskiej Fatimskiej w Laskach,
- Uroczystości Odpustowe w Kościele p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny – Mszę Świętą celebrował Kanclerz Kurii Biskupiej dr Michał Kieling z Kalisza,
- Uroczystości Odpustowe ku czci Świętego Rocha.

Wrzesień:

- Msza Święta rozpoczynająca nowy rok szkolny,
- Parafialne Uroczystości Dożynkowe,
- Piąta procesja ku czci Matki Boskiej Fatimskiej na Granicach,
- Uroczystości Matki Boskiej Bolesnej – Msza w kaplicy
- Święto Podwyższenia Krzyża – pielgrzymka do Trzcinicy,
- Parafialna zbiórka dla pogorzalców.

Październik:

- Nabożeństwa Różańcowe,
- Procesja Różańcowa wokół kościoła,
- Zakończenie nabożeństw ku czci Matki Boskiej Fatimskiej w Borku,
- Dzień Papieski – Wieczornica,
- Tydzień Misyjny.

Listopad:

- Wszystkich Świętych,
- Dzień Zaduszny,
- Rocznica Odzyskania Niepodległości – Msza Święta za Ojczyznę,
- Zbiórka dla ofiar trzęsienia ziemi w Pakistanie,
- Rozpoczęcie Adwentu,
- Dzień modlitw o powołania kapłańskie w diecezji.

Grudzień:

- Rekolekcje parafialne prowadzone przez Franciszkanina Ojca Lesława ze Wschowy,
- Święta Bożego Narodzenia,
- Nabożeństwo na zakończenie roku.

6. Podsumowanie roku 2005

W parafii ochrzczono **21** dzieci, I Komunię Świętą przyjęło **24** dzieci (11 dziewczynek, 13 chłopców). Udzielono **13** ślubów. Zmarło **25** osób.

9. Kultura i sport oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne.

Kultura to całokształt materialnego i duchowego dorobku ludzkości gromadzony, utrwalany i wzbogacany w ciągu dziejów, przekazywany z pokolenia na pokolenie.

W dziedzinie rozwoju kultury ważną rolę przypada Urzędowi Gminy. W gminie Trzcinica sprawami kulturalnymi opiekuje się pani Zofia Kwasiński zatrudniona na stanowisku ds. ogólnych. Prowadzi rejestr organizacji kulturalnych działających na terenie gminy, planuje budżet na działalność kulturalną w zależności od zgłaszanych potrzeb organizacji społecznych i szkół oraz czuwa nad realizacją tego budżetu.

Jednym z przejawów kultury jest bibliotekarstwo. Gminna Biblioteka Publiczna w Laskach powstała w 1946 r. dzięki inicjatywie nauczyciela Ludwika Aslanowicza. Księgozbiór początkowo niewielki – 114 woluminów, powstał z darowizn osób prywatnych i organizacji społecznych oraz książek przekazanych z biblioteki szkolnej.

Obecnie biblioteka w Laskach jest filią Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzcinicy, której dyrektorką jest Renata Gość. Kierownikiem biblioteki w Laskach jest od roku 1975 Cecylia Pilarska.

Księgozbiór liczy obecnie 11 345 woluminów i dzięki środkom finansowym z Gminy Trzcinica i Ministerstwa Kultury jest corocznie uzupełniany. W roku 2005 zakupiono 224 książki, w tym: literatury pięknej dla dzieci 37, literatury pięknej dla dorosłych 111 i literatury popularnonaukowej 76.

W bibliotece zarejestrowanych jest 391 czytelników o szerokim przedziale wiekowym i z różnych grup społecznych.

<i>Wiek</i>	<i>Ilość czytelników</i>	<i>Grupa społeczna</i>	<i>Ilość czytelników</i>
do 15	158	uczniowie	217
16-19	56	studenci	29
20-24	75	prac. umysłowi	37
25-44	39	robotnicy	30
45-60	43	rolnicy	10
pow. 60	20	pozostali	68

W roku 2005 bibliotekę odwiedziło 2372 czytelników, którzy dokonali 5996 wypożyczeń książek. Z tego literatury pięknej: dla dzieci 1597, dla dorosłych 3801 oraz popularnonaukowej 598.

Organizowano również konkursy plastyczne pt.: „Wielkanocna kartka świąteczna”, „Świat baśni H.Ch. Andersena” i „Najładniejszy i najciekawszy prezent dla Kubusia Puchatka” oraz konkurs literacki pt. „Dlaczego czytamy książki”. Ponadto odbyło się spotkanie autorskie z Kaliną Jerzykowską.

W ramach ogólnopolskiej akcji społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”, zaproszeni goście czytali bajki przedszkolakom. Dla dzieci z Przedszkola Samorządowego zorganizowano również „Mikołajki z Mikołajem”.

W Laskach istnieje również bogato wyposażona biblioteka szkolna.

Powszechnie jest również czytelnictwo prasy. Mieszkańcy Lasek mogą zapoznać się z gazetami i czasopismami w dwóch sklepach przy ul. Kępińskiej, a w Tygodnik Kępiński również przy ul. Lipowej i ks. Stoińskiego. Ponadto mogą zaprenumerować gazety i czasopisma, które zostaną im dostarczone przez listonosza do domu.

Do najbardziej poczytnych dzienników w Laskach należą: Fakt (ok.50 egzemplarzy), Super Express (35) i Nowy Dzień (20), ponadto Gazeta Wyborcza i Trybuna (po ok.10 szt.).

Z tygodników mieszkańcy najchętniej czytają Tygodnik Kępiński (ok.100 egz.), Twój Puls Tygodnia (30), Ilustrowany Tygodnik Powiatowy (15), Przyjaciółka (25) oraz Tele-Tydzień, Wprost, Polityka, Ziemia Kaliska, Życie na gorąco, Rewia, Pani Domu, Tina, Naj, Claudia, Farmer, Agrotechnika, Top Agrar, Pszczelarstwo, Niedziela, Działkowiec i inne. Nabywają też czasopisma hobbystyczne jak: Motor, Piłka nożna, Komputer Świat czy Sabrina dla zajmujących się robotkami ręcznymi.

Poważną konkurencją dla czytelnictwa są środki masowego przekazu: radio i telewizja, z których korzystają wszyscy mieszkańcy Lasek. Bogata ilość programów kulturalnych, filmów i różnorodność informacji, pozwala na wybór zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami. Nieograniczone możliwości w tym zakresie dają również korzystanie z komputerów i internetu.

Krzewieniem i rozwijaniem kultury u dzieci i młodzieży od najmłodszych klas zajmuje się szkoła. Młodzież zorganizowana jest w różnych kółkach zainteresowań i organizacjach szkolnych, a szkoła posiada bogaty plan imprez kulturalnych i artystycznych.

Dzieci korzystają również ze świetlicy środowiskowej przy ul. Kępińskiej 16. Świetlica ta działa od roku 2000 i funkcjonuje w oparciu o środki finansowe z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi.

Jej głównym celem jest organizowanie czasu wolnego dzieci, prowadzenie zajęć tematycznych, pomoc w odrabianiu lekcji oraz organizowanie różnorodnych imprez i wycieczek, a także propagowanie stylu życia bez używek. Zajęcia odbywają się trzy razy w tygodniu i korzysta z nich 15-20 dzieci. Opiekunką świetlicy jest Bożena Henczyca.

W roku 2005 dzieci korzystały z biwaku zorganizowanego w miejscowości Zachciała oraz wycieczek rowerowych i innych imprez okolicznościowych.

W Laskach działają lokalni artyści.

Niekwestionowaną mistrzynią haftu i koronki w różnych technikach jest Pani Barbara Urbańska. Świadczą o tym liczne podziękowania za prezentacje prac na wystawach. Pani Barbara haftuje również sztandary. Poświęca się też haftom kościelnym, których wykonała niezliczoną ilość. Talent ten odziedziczyła również córka Hanna, która tworzy piękne obrazy „igłą malowane”.

Znanym artystą działającym głównie na niwie kościelnej jest pan Andrzej Napierała z Borku. Wszechstronnie utalentowany, zajmuje się rzeźbą, malarstwem, tkactwem oraz renowacją elementów zabytkowych w kościołach. Jest autorem rzeźby św. Floriana w kościele Wniebowzięcia NMP oraz charakterystycznych kopuł na dzwonnicy i kaplicy Matki Boskiej Bolesnej.

Rzeźbą zajmuje się również Pan Stefan Zawada z Lasek. Jego materiał twórczy to głównie kora z drzewa topolowego.

Sport w Laskach

Dużą rolę w życiu społecznym odgrywały zawsze organizacje sportowe. Przed wojną prężnie działało posiadające chlubną tradycję Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”.

Ludowy Zespół Sportowy Laski powstał w roku 1930. Następnie został reaktywowany w roku 1947, a pierwszym prezesem został wybrany Franciszek Słupianek.

Obecnie LZS zrzeszony jest w Kaliskim Związku Piłki Nożnej i liczy 21 zawodników. Prezesem oraz trenerem zespołu jest Piotr Polte, skarbnikiem Stefan Werner, a sekretarzem Jan Bartkowiak. W skład komisji rewizyjnej wchodzi: Marek Albert, Wojciech Słupianek i Stanisław Fidyka. Sportowcy mają do dyspozycji boisko piłkarskie w parku, na którym rozgrywają mecze i prowadzą treningi.

W roku 2005 rozegrali 22 ligowe mecze, z których 21 było przegranych i 1 wygrany.

Od roku 2003 mieszkańcy Lasek oraz młodzież szkolna mogą korzystać z siłowni i sali tenisa stołowego.

Urząd Gminy w Trzcinicy wyposażył siłownię w taki sprzęt jak: ławeczki i bramy wielofunkcyjne do ćwiczeń, stoper i maszyna do ćwiczeń nóg, ławeczki do ćwiczeń brzucha, gryfy do podnoszenia i talerze różnej wagi do obciążania gryfów, hantelki, małe gryfiki z obciążeniem o różnej ciężkości oraz modlitewnik do ćwiczeń bicepsów. Ponadto OSP i KR zakupiły 2 stoły do tenisa

stołowego. Opiekunami siłowni są Jarosław Czajkowski i Jarosław Włodarczyk. Z siłowni i sali tenisa korzysta każdorazowo 10-20 ćwiczących.

Młodzież szkolna ma do dyspozycji salę gimnastyczną i boisko sportowe obok szkoły.

Organizacje społeczne

Ożywioną działalność prowadzą w Laskach różne organizacje społeczne. Niektóre z nich mają już długą tradycję. Obecnie działa 11 organizacji społecznych i stowarzyszeń. Ponadto działają organizacje szkolne i kościelne.

Lp	Nazwa organizacji	Rok założenia	Ilość członków	Obecny prezes, Przewodniczący
1.	Ochotnicza Straż Pożarna	1929	91	Zygmunt Podejma
2.	Kółko Rolnicze	1903 1920 i 1957	34	Janusz Żłobiński
3.	Koło Gospodyń Wiejskich	1928 1963	81	Zofia Parzonka
4.	Chór Laskowianie	1996	18	Renata Ciemny
5.	Związek Kombatanów RP i b. Więźniów Politycznych	1970	14	Stefan Drzazga
6.	Ludowy Zespół Sportowy	1930 1947	21	Piotr Polte
7.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	1974	25	Irena Szolc-Krzemińska
8.	Związek Młodzieży Wiejskiej	1935 1962 i 2000	22	Piotr Biczysko
9.	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Sekcja Laski	1981	31	Jerzy Pluta
10	Koło Wędkarskie KARAS	2003	27	Jan Wilk
11	Towarzystwo Przyjaciół Lasek LUKUS	2004	19	Florian Piasecki

Ochotnicza Straż Pożarna

Ochotnicza Straż Pożarna w Laskach powstała w roku 1929. Jej pierwszym prezesem został Franciszek Parzonka (ówczesny sołtys) a naczelnikiem Wojciech Słupianek.

Zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Poznaniu, działa na mocy uchwalonego statutu. OSP prowadzi działalność mającą na celu zapobieganie pożarom i współdziała w tym zakresie z instytucjami i organizacjami społecznymi. Jest to najliczniejsza w Laskach i przez cały okres działalności bardzo prężnie działająca organizacja, ratująca dobytek ludzki w czasie akcji pożarniczych i innych klęsk żywiołowych, biorąca udział w uroczystościach kościelnych i państwowych, zawodach strażackich, posiadająca trzy sztandary z 1939, 1989 i 1997 roku.

OSP wniosła duży wkład w budowę i wyposażenie Domu Ludowego w Laskach oraz remont strażnicy.

Działający od 1987r. obecny prezes Zygmunt Podejma zapoczątkował w naszej parafii kult św. Floriana, wprowadzając od roku 1989 coroczne uroczyste obchody święta strażaka tzw. Florianki, na które zaprasza gości honorowych, sąsiednie jednostki OSP, poczty sztandarowe oraz orkiestrę dętą.

Z inicjatywy OSP parafia Laski posiada dzwonną im. Św. Floriana (1991), figurę-rzeźbę św. Floriana (1992), relikwie (1999) oraz kapliczkę św. Floriana (2002).

Obecnie OSP liczy 97 członków o dużym przedziale wiekowym. W skład zarządu wchodzi:

- prezes – Zygmunt Podejma,
- naczelnik – Tomasz Samulski,
- z-ca naczelnika – Marcin Żłobiński,
- sekretarz – Jan Tomalik,
- skarbnik – Jerzy Szajdak,
- komendant – Jerzy Szyca,
- gospodarz – Adam Biczysko.

W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi: przewodniczący – Leszek Tomalik, członkowie Jan Udała i Krzysztof Waloszczyk.

Pod komendą Jerzego Szyca działają następujące sekcje: jedna sekcja seniorów, dwie sekcje młodzieżowe chłopców oraz jedna sekcja młodzieżowa dziewcząt.

W roku 2005 świętowano 17-te już „Florianki”, na które zaproszono władze gminy i powiatu oraz jednostki OSP z terenu gminy, OSP Słupia i orkiestrę dętą OSP z Kępna.

Ponadto zorganizowano gminne zawody strażackie w Laskach oraz turniej wiedzy pożarniczej w szkole i pokazy strażackie z okazji Dnia Dziecka. Jak co roku strażacy pełnili wartę przy grobie Pańskim w kościele w Wielką Sobotę oraz asystowali w procesji Bożego Ciała.

Remontowali także wieżę na strażnicy oraz zakupili potrzebną dokumentację i materiały budowlane niezbędne do modernizacji starej strażnicy, któ-

ra zostanie przeznaczona na pomieszczenia rehabilitacyjne, składające się z siłowni, sali ping-pongowej, pomieszczeń socjalnych oraz kotłowni.

Kółko Rolnicze w Laskach

Pierwsze Kółko Rolnicze powstało w Trzcinicy w roku 1903 z inicjatywy ówczesnego działacza Szymona Kłobusa, księdza Henryka Szworca i hrabiego Szembeka z Siemianic. Miało zasięg parafialny tj. obecna gmina Trzcinica z Janówką włącznie. Statutowym celem tej organizacji było podnoszenie poziomu gospodarowania na roli i podtrzymywania oporu ludności polskiej przed germanizacją.

W okresie międzywojennym kółka rolnicze przechodzą z modelu parafialnego na wiejski.

Po II wojnie światowej KR doczekały się reaktywowania w 1957 r. Wtedy pierwszym i długoletnim prezesem do 1989 r. był Franciszek Stodolski. Przy pomocy Funduszu Rozwoju Rolnictwa i wkładów pieniężnych członków-udziałowców, KR zakupiło pierwsze traktory i maszyny oraz podjęto działalność gospodarczą.

W 1968 r. z połączenia środków i zaplecza Kółek Rolniczych Lasek, Smardzy i Kuźnicy Trzcińskiej powstała Międzykółkowa Baza Maszynowa w Laskach. Wtedy organizacja straciła charakter społeczny, gdyż MBM zatrudniała etatowych pracowników i administrację.

W latach 70-tych w miejsce MBM-ów powstają Spółdzielnie Kółek Rolniczych, przyjmując jako główny cel—świadczenie usług rolnikom. SKR w Trzcinicy powstała w roku 1976 po połączeniu MBM w Trzcinicy i Laskach i prowadziła działalność mechanizacyjną, remontową, budowlaną oraz sprzedaż paliw.

W roku 1991, po likwidacji SKR-ów, majątek podzielono na kółka rolnicze (proporcjonalnie do wniesionych udziałów), które dokonały jego dzierżawy bądź sprzedaży.

Obecnie Kółko Rolnicze w Laskach działa w oparciu o statut zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym w Poznaniu. Jako organizacja społeczno-zawodowa nie prowadzi działalności gospodarczej. Przychody osiąga jedynie z dzierżawy kombajnu zbożowego i składek członkowskich, a celem działania jest obrona praw i interesów rolników indywidualnych oraz poprawa warunków pracy i życia ludności rolniczej.

W skład zarządu wchodzi:

- prezes – Janusz Żłobiński,
- sekretarz – Józef Trzesicki,
- skarbnik – Leszek Tomalik.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący – Jan Tomalik, członkowie Krzysztof Waloszczyk i Stefan Woźnica.

Na koniec 2005 r. Kółko Rolnicze w Laskach liczyło 34 członków.

Koło Gospodyń Wiejskich

Jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną Kółka Rolniczego i działa na podstawie statutu Kółka oraz uchwalonego przez siebie regulaminu.

KGW reprezentuje interesy i działa na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz organizuje kobiety do udziału w społecznym, gospodarczym i kulturalnym życiu wsi. Posiada własny zarząd i komisję rewizyjną.

Przed wojną poprzedniczkami dzisiejszych KGW były Koła Włościanek.

Po wojnie KGW w Laskach powstało w marcu 1963 r. Przewodniczącymi Koła były kolejno: Teresa Stodolska-Wieczorek, Zofia Parzonka, Maria Chwołka, Janina Kołodziej, a od 1996 r. do chwili obecnej funkcję tę sprawuje Zofia Parzonka.

KGW organizowało pokazy i kursy, szkolenia, zaopatrzenie w pisklęta i paszę, kwiaty i krzewy ozdobne. Organizowało szereg imprez i wycieczki krajoznawcze. Z inicjatywy KGW założono w domach gaz z butli. Posiada dobrze wyposażoną wypożyczalnię naczyń i sprzętu gospodarstwa domowego oraz patelnię elektryczną.

W roku 2005 KGW zorganizowało uroczystość Dnia Kobiet, 3-dniową wycieczkę turystyczną szlakiem papieskim (Kraków, Wadowice, Łagiewniki, Zakopane, Ludźmierz, Kalwaria Zebrzydowska), przygotowało poczęstunek dla ok. 300 pielgrzymów do Częstochowy, zorganizowało 2-tyg. kolonie dla 25 dzieci do Pobierowa nad morzem oraz brało udział w dożynkach gminnych. W listopadzie współorganizowało z Zespołem Szkół Dzień Seniora, przygotowując jak co roku posiłek dla wszystkich uczestników oraz zorganizowało w grudniu uroczyste spotkanie oplatkowe dla członkiń i zaproszonych gości. Ponadto KGW w osobie pani Marty Oleś prowadzi nadal dystrybucję piskląt i paszy oraz wypożyczalnię naczyń.

Obecnie Koło liczy 81 członkiń, w tym 5 członkiń honorowych (Zofia Grzegorzewicz, Stanisława Tomalik, Maria Linke, Maria Sobczyk i Teresa Stodolska-Wieczorek).

W skład zarządu wchodzi:

- przewodnicząca – Zofia Parzonka,
- sekretarka – Maria Woźnica,
- skarbniczka – Irena Krowiarz oraz pozostałe członkinie zarządu: Bernadeta Więzień, Anna Szajdak, Marta Oleś, Teresa Mikołajczyk, Maria Hojeńska, Nina Jokiel, Halina Nawrot i Ewa Tomalik.

W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi: przewodnicząca – Teresa Wieczorek oraz członkinie – Zofia Włodarczyk i Jadwiga Trzęsicka.

Chór Laskowianie

We wrześniu 1996 roku z inicjatywy pani Zofii Parzonka, utworzono 13-osobowy zespół wokalny KGW, nazwany później Chór Laskowianie. Dyrygentką chóru została Renata Ciemny.

Repertuar zespołu to przede wszystkim piosenki biesiadne, ludowe i kościelne. Członkowie chóru w cotygodniowych spotkaniach ćwiczą, przygotowują nowy repertuar i rozwijają wspólną pasję jaką jest śpiew. Co roku swoimi występami ubarwiają lokalne imprezy takie jak dożynki, festyny, Dzień Seniora i inne oraz święta kościelne jak Wielkanoc, odpust, pasterka i Boże Narodzenie.

Teksty piosenek biesiadnych i ludowych zebrano w formie śpiewników, aby goście mogli aktywnie uczestniczyć w śpiewie i wspólnej zabawie. Największą popularnością od początku istnienia chóru cieszyła się piosenka autorstwa Zofii Parzonki „Nasze Laski”, która stała się swoistym hymnem naszej miejscowości. Oto tekst:

- I. *Lasy, pagórki, pola, równiny,
Tu zamsze wracasz do swej rodziny,
Wieś sercu bliska Laski kochane,
Tu masz swych bliskich ojca i mamę.
Ref. Nasze Laski wieś radości,
Tętnią życiem wiele lat,
Od pieluszeki do starości,
Romantycznych marzeń świat.*
- II. *Choć byście przeszli po całym świecie,
Wspomnień z dzieciństwa tam nie znajdziecie,
Tu miejsca łzami i potem zroszone,
Tu naszych przodków kości złożone.*
- III. *W tej wsi uczono cię mowy i wiary,
Pomagać bliskim, szanować starych,
Ziemia w tym miejscu dla nas jest święta,
Kto ją opuścił o tym pamięta.*
- IV. *Nie można wyrzec się takiej wioski,
Gdzie jest patronką Królowa Polski,
Chcemy tu dożyć późnej starości,
W zdrowiu i szczęściu, wielkiej radości.*

Skład osobowy chóru w ciągu okresu istnienia zmieniał się i mimo starań Zofii Parzonki nie udało się go znacznie powiększyć. Obecnie w 18-osobowym chórze śpiewają: Halina Nawrot, Elżbieta Żłobińska,

Wojciech Słupianek, Maria Hojeńska, Alfons Hojeński – od samego początku, oraz Kazimiera Białek, Cecylia Pilarska, Marian Grzesiak, Zofia Pa-

rzonka, Adam Żłobiński, Janina Sołtysiak, Jerzy Krowiarz, Helena Henczyca, Łucja Niechciał, Agnieszka Kanclerz, Maria Stężyła oraz Jerzy Szc.

Chórem dyryguje nadal Renata Ciemny, a na akordeonie akompaniuje Ryszard Fajga.

Związek Kombatantów RP i byłych Więźniów Politycznych.

Koło Nr 48 w Trzcinicy z siedzibą w Laskach (dawny ZBOWID).

Związek ten działa w zasięgu gminy Trzcinica od roku 1970.

W 2004 r. do Koła w Trzcinicy przyłączono Koło ZKRP i b. WP z Rychtała i siedzibę ustanowiono w Laskach. Koło podlega pod Okręgowy Związek Kombatantów w Kaliszu i działa na podstawie uchwalonego statutu.

Celem związku jest opieka nad członkami i podopiecznymi oraz utrwalanie pamięci o bohaterskich czynach żołnierzy i kombatantów, czczenie rocznic i świąt narodowych.

Na koniec 2005 r. Koło liczyło 14 członków i 35 podopiecznych (małżonkowie kombatantów). Pierwszym prezesem ZBOWID-u był Antoni Kosmala, a od roku 1995 do chwili obecnej kołem kieruje Prezes Stefan Drzazga. Sekretarzem jest Hubert Ilski, członkiem zarządu Stanisław Napierała, a skarbnikiem Olimpia Witak.

W skład Komisji rewizyjnej wchodzi:

- przewodniczący – Mieczysław Szc,
- członkowie: Franciszek Parzonka(+), Czesława Szymdt.

Członkowie Koła z gminy Trzcinica to: Stanisław Napierała – Ignacówka, Zofia Jendryca – Piotrówka(+), Hubert Ilski – Trzcinica, Jolanta Kostencka – Trzcinica, Franciszek Parzonka – Smardze(+), Stefan Drzazga – Laski, Mieczysław Szc – Laski, Stanisław Lubojański – Trzcinica, Alojzy Pawlik – Pomiany.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Laskach

Koło to istnieje w Laskach od 1974 roku, a jego pierwszym przewodniczącym był Ignacy Olejnik.

Podlega pod Powiatowy Związek w Kępnie i działa na podstawie przyjętego statutu. Celem związku jest opieka nad osobami w wieku podeszłym i inwalidami, pomoc w rozwiązywaniu ich różnych problemów życiowych oraz organizowanie czasu wolnego.

Obecnie koło liczy 25 członków. Jego przewodniczącą jest Irena Szolc-Krzemińska, zastępcą Teresa Wieczorek, sekretarzem Zofia Czaja, a skarbnikiem Halina Nawrot.

W roku 2005 członkowie Koła brali udział w zorganizowanym Dniu Matki, Dniu Seniora oraz ognisku z pieczeniem kiełbasek i muzyką. Zorganizowano również wyjazd na badania mammograficzne. Przeprowadzano rozm-

wy indywidualne z osobami starszymi, pomagano załatwiać wizyty u lekarza rodzinnego i specjalistów oraz zabiegi pielęgnacyjne.

Związek Młodzieży Wiejskiej

ZMW w Laskach powstał w roku 2000 z inicjatywy Patrycji Szajdak i Agnieszki Więziń oraz przewodniczącej KGW Zofii Parzonki. Koło Laski podlega pod Zarząd Wojewódzki ZMW zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym w Poznaniu i działa na podstawie statutu.

W latach 2000-2004 Koło działało bardzo aktywnie, obecnie działalność przygasła. Największymi osiągnięciami było zorganizowanie powiatowych festynów ZMW, wieczorków karnawałowych oraz licznych dyskotek i zabaw. Ponadto przygotowano dwa spotkania z posłami PSL-u Andrzejem Grzybem i Józefem Gruszką. Członkowie ZMW pomagali również przy budowie siłowni w Laskach.

Nawiązano współpracę z młodzieżą ZMW z Bogdanowa koło Kalisza oraz z niemiecką grupą Związku Młodzieży z Brandenburgii, gdzie czterech członków koła z Lasek przebywało na kilkudniowym spotkaniu.

Z dochodów ZMW zakupiono sprzęt nagłaśniający oraz dofinansowano wycieczki dla członków koła.

Obecnie w Zarządzie funkcję prezesa pełni Piotr Biczysko, z-cy prezesa Piotr Jokiel, skarbnika Karolina Barczak, a sekretarza Ewa Tomalik. Koło liczy 22 członków.

Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых – sekcja Laski z siedzibą w Kuźnicy Trzcieńskiej

Hodowla gołębi pocztowych jest bardzo popularnym hobby. Ma również swoich zwolenników w Laskach. Skupia ludzi, którzy pasjonują się hodowlą gołębi pocztowych oraz biorą udział we współzawodnictwie w lotach.

Sekcja Laski podlega pod Oddział PZHGP w Kępnie. Zarząd Główny Związku znajduje się w Chorzowie. Związek posiada swój statut i rejestrację sądową.

Założycielami sekcji PZHGP w Laskach byli w roku 1981 Kazimierz Nolbert, Antoni Kubot, Mirosław Pluta, Tadeusz Jarośniński.

Obecny zarząd stanowią:

- prezes – Jerzy Pluta,
- sekretarz – Dariusz Makiola,
- skarbnik – Piotr Powroźnik.

Na koniec 2005 roku organizacja liczyła 31 członków, głównie z terenu gminy Trzcinica; są to:

Durka Przemysław – Trzcinica	Piędzioch Mirosław – Trzcinica
Durka Zygmunt – Trzcinica	Pilarski Jacek – Laski
Dybul Mariusz – Pomiany	Pilarski Krzysztof – Laski
Grabia Marcin – Smardze	Polte Piotr – Laski
Grześniak Antoni – Wodziczna	Powroźnik Kazimierz – Laski
Grześniak Marcin – Wodziczna	Powroźnik Marcin – Granice
Hazubski Krzysztof – Kępno	Powroźnik Piotr – Laski
Idzikowski Mariusz – Raków	Pluta Jerzy – Laski
Jarczewski Marek – Laski	Pluta Mirosław – Nowa Wieś
Jarosiński Tadeusz – Trzcinica	Ramza Stefan – Pomiany
Kobiś Grzegorz – Buczek	Smogur Zenon – Raków
Kokot Piotr – Buczek	Smyrek Henryk – Kuźnica Trzc.
Kubot Antoni – Trzcinica	Stasiowski Piotr – Borek
Kubot Piotr – Trzcinica	Witek Bernard – Laski
Maciejewski Stanisław – Smardze	Zimoch Dawid – Trzcinica
Makiola Dariusz – Kuźnica Trzc.	

Członkowie zbierają się na zebraniach przed sezonem lotów i przed rozpoczęciem lotów.

Loty odbywają się w dwóch podstawowych kategoriach;

- loty gołębi dorosłych – 14 lotów rocznie z terytorium Niemiec, o długości 150-800 km,
- loty gołębi młodych – 5 lotów rocznie z terytorium Polski, o długości 100-250 km.

W roku 2005 we współzawodnictwie w lotach w sekcji Laski mistrzostwo w kategorii gołębi dorosłych zdobyli Kazimierz Powroźnik i Piotr Powroźnik, wicemistrzostwo – Zenon Smogur, a II wicemistrzostwo – Antoni Kubot.

W kategorii gołębi młodych mistrzostwo zdobył Antoni Kubot, wicemistrzostwo – Piotr Kubot, a II wicemistrzostwo Przemysław i Zygmunt Durka.

W dniu 28.01.2006 r. o godz. 17.15 nastąpiła katastrofa chorzowskiej hali Międzynarodowych Targów Katowickich, w której odbywała się międzynarodowa wystawa gołębi pocztowych. Runął dach hali obciążony grubą warstwą śniegu. Zginęło 65 osób, 170 osób zostało rannych. Obecni na wystawie członkowie sekcji Laski Kazimierz i Piotr Powroźnik oraz Jacek i Krzysztof Pilarski opuścili halę przed godz. 17.00.

Koło Wędkarskie KARAŚ w Laskach

Działające od dwóch lat Koło Wędkarskie KARAŚ skupia 27 członków – pasjonatów wędkowania. Posiada zarząd w osobach:

- prezes – Jan Wilk z Łęki Opatowskiej,
- skarbnik Edward Giełzak z Lasek.

Działa na prywatnym stawie w Nowej Wsi, jest kołem rekreacyjno-hobbystycznym działającym samodzielnie, nie podlegającym pod Polski Związek Wędkarski. Członkowie mają opracowany własny regulamin, przestrzegający bardziej rygorystycznie przepisów Polskiego Związku Wędkarskiego, okresów ochronnych, limitów połowów i wymiarów łwionych ryb. Zebrane składki członkowskie przeznaczają prawie w całości na zarybianie stawu karpem i amurem. Samodzielnie organizują stanowiska wędkarskie, dbają o oczyszczanie stawu i odpowiedni stan wody. Jakość wody i czystość stawu skutkują tym, że w okolicy stawu żyją ciekawe zwierzęta i ptaki, a członkowie koła spędzając piękne chwile nad stawem, mogą poszczycić się łwieniem ryb medalowych.

Obecnie tworzy się nowe **Stowarzyszenie Byłych Pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych**.

10. Transwielkopolski żółty szlak wiodący przez Laski.

Laski leżą przy południowej granicy Wielkopolski w powiecie Kępno i gminie Trzcinica.

Podróżujemy rowerem drogą asfaltową prowadzącą z Kępna przez Mroczeń do Lasek. Przy wyjeździe z lasu (po lewej stronie ok. 300 m od tej drogi) mijamy **Ośrodek Naukowo Dydaktyczny Akademii Rolniczej w Poznaniu (1967)** z hotelem na 100 miejsc administrowany przez Leśny Zakład Doświadczalny w Siemianicach oraz **Leśniczówkę Laski** wraz z **Arboretum** i **Klasą Leśną**. Przejeżdżamy pod górkę 2,5 km do miejsca gdzie wraz z panoramą wsi witają nas wieże kościoła i zamku w Laskach. Wjeżdżamy do zabudowań wsi, skręcamy w prawo ul. Główną jedziemy do najstarszego zabytku Lasek.

Jeżeli wędrujemy pieszo najbliższą drogą z **Mroczenia**, to obok **Tartaku Laski** wchodzimy na teren sołectwa Laski. Poruszamy się leśną starą drogą „grębańska” (Grębanin-Mroczeń-Trzcinica) na południowy wschód. Idziemy obok **Kamiennej Góry 234,2 m n.p.m.** (w lewo na wzgórzu prowadzi zanikająca droga) jednego z najwyższych wzniesień wzgórz **Mikorzyńsko-Trzczańskich**. Schodząc z tej góry i kierując się na północny wschód dochodzimy do skraju lasu punktu widokowego pod Laskami (ok. 210 m n.p.m.), skąd w pogodny dzień widać **wieżę** średniowiecznego zamku wielkopolskiego w **Bolesławcu**. Maszerujemy na wschód drogą w dół do torów kolejowych (skręcamy przed torami w prawo – bliżej do Lasek) i w kierunku asfaltu Kępno-Laski jedną z **najstarszych dróg**, która przed kilkoma wiekami prowadziła **do Bolesławca i Wielunia**.

Laski słyną z największego w Europie **cmentarzyska kultury łużyckiej** grupy górnośląsko-małopolskiej z młodszej epoki brązu **X-IV wieku przed Chrystusem**, odkrytego w **latach 1926-29** przez: **dr Marka Ćwirko-Godyckiego** i **dr Adama Wrzoska** (archeologów z Uniwersytetu Poznańskiego). Cmentarzysko liczyło ponad **dwie tysiące** pochówków z czego podczas badań udokumentowano tylko **1812** stanowisk grobowych popielnicowych i bezpopielnicowych. Znalezione urny i naczynia można oglądać w Muzeum Ziemi Kępińskiej i Zespole Szkół w Laskach. Ciągłość osadnicza miejscowości wynikała z atrakcyjnego położenia, dostępu do czystej źródlanej wody i korzystnego mikroklimatu. Dawna osada kilkakrotnie zmieniała swą lokalizację. Stanowiła siedzibą struktur rodowych, które w wyniku wydarzeń **X i XI** wieku związanych z przyjmowaniem chrześcijaństwa zostały zdominowane i zubożone przez sąsiednie nowo tworzone ośrodki władzy państwowej i kościelnej.

Od roku **1277** Laski występowały pod nazwą **Lehns, Luchsberg, później Lasky i Hirschek**. Do **XIV** wieku były lennem książąt śląskich użytkowanym przez **rycerzy lenników** (lehsmanów) na czas pełnienia służby wojσκowej u księcia. Później przeszły w prywatne ręce pod nazwą **Lasyszczce** – Laski. Władaly nimi kolejne rodziny rycerskie: **1439** – Janusza, **1444** – Andrzycha, **1452** – Piotra z Laskowskich, **1496** – Jana Trzcickiego (1/3 majątku) i Mikołaja Laskowskiego (2/3 majątku), **1518** Doliwów Laskowskich, którzy już nie odzyskali: ziem przejętych przez właścicieli Trzciny i zlikwidowa – wanego Kościoła – (dwuwioskowej parafii). Od **1528** r. należały do Jana podstarościgo wieluńskiego, **1552** roku były własnością trzech Doliwów Laskowskich: Kacpra, Benedykta i Piotra Wówcza jako majorat obejmowały obszar od Smardzy z Jelenią Głową po Stogniew (Kuźnicę Słupską) na wschodzie. W końcu **XVI** po ostatnim z Doliwów – Wawrzyńcu nastąpiła wyprzedaż folwarków. Około **1620** roku zakon Paulinów z Częstochowy stopniowo nabywał folwarki od Jana Tomickiego właściciela Mroczenia i Pawła Krzemienieckiego, a następnie ponownie scalał je wokół majoratu Laski w posiadłość o pierwotnej wielkości. Po **III** rozbiórce Polski w **1796** roku majątek zostaje skonfiskowany jako **dominium kościelne** i przechodzi we władanie dworów królewskich: pruskiego i bawarskiego. W **1858** roku dwór pruski przekazuje dominium w prywatne władanie rodziny **von Loesch** z Woskowic Dolnych na Śląsku. Niemieccy właściciele pozytywnie zapisują się dla rozwoju dominium i niezależnych wsi: Laski i Smardze. Przyczyniają się do budowy: dróg, linii kolejowej, obiektów użyteczności publicznej i podnoszenia kultury rolnej, wprowadzania nowych roślin uprawnych – również w okolicznych wsiach. Separacja wsi Laski od dworu rozpoczęła się w **1823** roku i trwała do **1826** roku lecz dopiero w **1838** roku pełnomocnik króla dopełnił formalności i nadał prawo własności ziemi 58 włościanom zaciężnym na obszarze 606 ha.

W roku 1814 założono Związek Szkolny a marcu **1815** roku otwarto Katolicką Szkołę Parafialną w Laskach. Pierwszy budynek szkolny wybudowano w **1821** roku, drugi w **1866**, trzeci w **1912**, czwarty w **1969**. Parafia ewangelicka wybudowała własną szkołę w **1881** roku. Od listopada **1957** roku utworzono Szkołę Przysposobienia Rolniczego w Laskach., która działała do roku **1972**. Po niej do **1974** roku działała Zasadnicza Szkoła Rolnicza, kierowała nią dyr. Romualda Gaicka.

Katolicką Szkołą w Laskach kierowali: Jan Rindfleisch do 1828 r, Stanisław Chęcia 1874 r., Jan Szubert 1888r, Aleksy Merdas 1927 r. Szkołą Powszechną – Podstawową kierowali: Władysław Toporowicz od 1927 do 1939 roku, Teofil Nowak 1945-46 r., Władysław Toporowicz 1946-1968 r., Zygmunt Matysiak do 1973 r., Bogdan Grzelak Gminny Dyrektor Szkół oraz

Teodor Krzak i Jan Kaczmarzyk wicedyrektorzy od 1973 do 1984 roku, Florian Piasecki dyrektor oraz Hanna Trzęsicka i Barbara Urbańska wicedyrektorki Szkoły Podstawowej od 1984 do 1997 roku, Florian Piasecki dyrektor i Elżbieta Kowalik wicedyrektor Zespołu Szkół do 1998 roku, Grzegorz Hadzik dyrektor i Elżbieta Kowalik wicedyrektor Zespołu Szkół od 1998 roku do chwili obecnej. Ewangelicką Szkołą kierowali: Zuschke od 1880 do 1920 roku i Werner do 1923 roku.

Laski jako znacząca wieś w powiecie: w latach dwudziestych – **XX wieku** korzystała z prądu elektrycznego stałego (używanego wyłącznie do oświetlania mieszkań) i kanalizacji a w latach sześćdziesiątych wybudowała wodociąg i uzupełniła kanalizację w nowej części wioski. W **1965** roku otrzymała nagrodę za aktywne higienizowanie wsi (**400 tyś. zł**) i tytuł „**Miejscowość higienizowana**”. Pieniądze z nagrody przeznaczono na poprawę nawierzchni drogowej wsi (trylinka i krawężniki r. **1965-6**). Kółko Rolnicze utworzyło (**1968**) Międzykółkową Bazę Maszynową – zakład usługowy dla rolników. Działała Stolarnia wykonująca stolarkę budowlaną. Wieś przyczyniła się do wybudowania domu dla lekarzy (**1974** r.) i „**Domu Ludowego**” (**1990**). Nową oczyszczalnię ścieków oddano do użytku w **1999** r.

Właściciel **Konrad von Loesch** sprzedał **14.08. 1923** roku majątek ziemski i leśny Laski (**2672 ha**) **Fundacji „Nauka i Praca”** im. prof. Heliodora Święcickiego działającej przy Uniwersytecie w Poznaniu. Fundacja włączyła go do **1949** roku. W styczniu **1950** roku utworzono Państwowe Gospodarstwo Rolne w Laskach (PGR) i ulokowano siedzibę zarządu Przedsiębiorstwa później Kombinat i Przedsiębiorstwa dla ościennych podległych PGR. Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego zarządzeniem nr 11 z dnia 25 lutego 1953 roku zlikwidowało Fundację „Nauka i Praca”. Przy PGR istniała Ferma Lisów srebrnych i niebieskich., szkołka nauki jazdy „Kursy Kierowców”, Restauracja Zamkowa i klubokawiarnia dla młodzieży. Od **1993** roku utworzono Gospodarstwo Rolne Skarbu Państwa w Laskach należące do Agencji Rolnej Skarbu Państwa w Poznaniu a majątek wydzierżawiono kilku spółkom pracowniczym. Dzisiejsze **Laski** wraz z przysiółkami: **Borkiem, Granicami, Nową Wsią, Osiedlem Spółdzielczym i Osiedlem Nowym** liczą około **1630** mieszkańców. Istnieje tu Zespół Szkół (**1997** r.), Policja (**1881**), Poczta (**1881**), Ochotnicza Straż Pożarna (**1929**), Koło Gospodyń Wiejskich (**1928 i 1962**), Kółko Rolnicze (**1903, 1920 i 1957**), Biblioteka Samorządowa (**1936**), Chór Laskowianie (**1996**), Ludowy Zespół Sportowy (**1930**), parafia rzymsko-katolicka (**1947**), Związek Kombatantów RP i b. Więźniów Politycznych (**1970**), Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów (**1974**) oraz Towarzystwo Przyjaciół Lasek LUKUS (**2004**), Polski Związek Hodowców

Gołębi Poczтовых (1981) Związek Młodzieży Wiejskiej (1935 i 1962 oraz 2000) i Koło Wędkarskie KARAŚ (2003).

Wielką, ciągle żywą legendą Lasek drugiej połowy XX wieku jest sołtys **Franciszek Stodolski** (1911-1989). Urodzony w Laskach miejscowy niezastąpiony społecznik, rzetelny i otwarty na bieżące życie wsi, gminy, powiatu i województwa. Swój sołtysi urząd sprawował nieprzerwanie od 1948 do 1988 roku. W dowód uznania, dnia 24.09.2000 r. na „**Domu Ludowym**” odsłonięto ufundowaną przez mieszkańców tablicę pamiątkową poświęconą postaci Franciszka Stodolskiego.

Do roku 1939 istniała **Gmina Trzcinica** z siedzibą w Laskach. Od roku 1939 do 1950 istniała **Gmina Laski** w skład której wchodziła Trzcinica. Od roku 1950 utworzono 3 Gromadzkie Rady Narodowe, również w Laskach. Gromadzka Rada w Laskach działała do roku 1962 kiedy utworzono jedną Gromadzką Radę Narodową w Trzcinicy. Przeprowadzona reforma administracyjna 1972 roku zlikwidowała gromady. Wprowadziła jednoosobowy organ administracji państwowej – Naczelnika Gminy od 1973 roku. Reforma 1990 roku wprowadziła nowy ustrój gminny samorząd. Od 1.01.1999 roku obowiązuje nowy podział administracyjny państwa i funkcjonują nowe władze samorządowe powiatu i województwa. Od 1973 do 1992 roku funkcję Naczelnika Gminy apóźniej Wójta Gminy pełnił **Tadeusz Więcek**. Od 1992 roku do chwili obecnej funkcję Wójta Gminy pełni **Stanisław Szydlik**.

Początki nowotworzonej Parafii Katolickiej w Laskach związane są z zamieszkaniem wikarego ks. **Franciszka Nowackiego** na plebanii w Laskach dnia 1 listopada 1934 rku. Drugi zamieszkałym w Laskach wikariuszem był ks. **Edmund Pernak** od 1938 do 1939 roku. Parafię Rzymsko-Katolicką erygowano dopiero 1947 roku z części parafii Trzcinica. Administrowali nią kolejno kapłani: ks.**Bronisław Pasikowski** proboszcz z Trzcinicy do 1954 roku, ks.**Piotr Jasiok** pierwszy proboszcz w Laskach do 1958 roku, ks.kan.**Stefan Stoiński** do 1980 roku i ks.kan **Andrzej Grzegorzewicz** do chwili obecnej. Parafia Ewangelicka Laski-Opatów istniała od 1875 do 1923 roku. Administrowali nią kapłani: ks.**Jerzy Badura** od 1879 do 1883 roku, ks. **Morwitz** do 1923 roku.

Wzgórze cmentarne (pierwotnie 200 m. n.p.m.) z drewnianym kościółkiem z 1627 roku jest najważniejszą częścią historii wsi. Kościół pod wezwaniem **Wniebowzięcia NMP** został wybudowany a następnie trzykrotnie powiększony przez ojców paulinów. Świątynia jednonawowa z beli drewnianych została zbudowana w zrąb i pokryta dachem gontowym z czworkątną wieżą na niej latarnią zwieńczoną krzyżem i pokrytą blachą. W świątyni znajdujemy wiele zabytków.

Późnorenesansowy ołtarz główny z początków XVII wieku (dar proboszcza z Opatowa dla kościoła filialnego) obudowany elementami w stylu barokowym. W ołtarzu barokowy obraz Najświętszej Panny Marii z 1633 roku.

Na ołtarzu barokowe figurki Matki Najświętszej i św. Elżbiety oraz renesansowe aniołki z XVI w i większe anioły trzymające roślinną girlandę nad rzeźbionymi kwiatonami. Na stropie trzy obrazy polichromii stropowej z 1739 r. przedstawiające: Wniebowzięcie Marii Panny, grupę aniołków i palmę z dwoma lwiatami – godło ojców paulinów. Po lewej stronie boczny ołtarz (1745) z figurą św. Rocha z laską wędrowną i psem leżącym przy nodze oraz późno-renańska ambona z czterema ewangelistami i Chrystusem. Po prawej stronie współczesna rzeźba św. Floriana oraz cenny zabytek świadczący o zlikwidowanej XV wiecznej parafii – wczesnobarokowa chrzcielnica. Na wieży znajduje się dzwon „*Soli deo gloria*” – samemu Bogu chwała z 1693r. a na chórze zabytkowe organy o jednorzędowym manuale klawiatury. Wiekowy kościół jest otoczony starym cmentarzem z drobnolistnymi lipami (*Tilia cordata* Mill) o dużych obwodach w pierśnicy chronionymi prawnie jako pomniki przyrody. Przy kościele stylizowana dzwonnica i przebudowana kaplica cmentarna p.w. Matki Bożej Bolesnej. Ze wzgórza schodzimy na ul. Lipową. Idziemy (jedziemy) obok Zespołu Szkół a następnie skręcamy w lewo na ulicę Kępińską. Dochodzimy do zespołu czterech obiektów poewangelickich. Tutaj po lewej stronie znajduje się zabytkowa **plebania ewangelicka z 1877 r.** (były Ośrodek Zdrowia) obecnie siedziba biblioteki, Świetlicy Środowiskowej, Towarzystwa Przyjaciół Lasek LUKUS. Tutaj mieszkał (1879-1883) **pastor Jerzy Badura** – wielki Polak. Po prawej stronie ulicy wznosi się jednonawowy poewangelicki **kościół w stylu neogotyckim** z wieżą opartą na krzyżownicy św. Andrzeja zbudowany w 1879 roku staraniem pastora ks. **Jerzego Badury** oraz patronów Matyldy i Johana, Leopolda (ur. 1831r.) **von Loesch** zamieszkałych w Langhelwigsdorf pod Bolkowem na Śląsku a później w Laskach. Walorem tej świątyni obecnie pod wezwaniem Niepokalanego Serca NMP są nowe witraże wykonane w latach 1991 do 1999 autorstwa **Mariana Schwartz**a regionalisty Ziemi Szamotulskiej, wypalone w pracowni witrażysty **Marka Janek** z Kobylnicy wpisane jako zabytek dziedzictwa Wielkopolski. Wchodzimy na ul. **ks. Stefana Stoińskiego** – po lewej stronie mijamy zabytkowy budynek dawnej **szkoły ewangelickiej** obecnie własność prywatna. Dalej na prawo za kościołem mijamy budynek **ochronki** (dawnego przedszkola przymajątkowego) a obecnie **plebanii parafii rzymsko-katolickiej**.

Dochodzimy do gospodarstwa rolnego obecnie we władaniu Agencji Rolnej Skarbu Państwa (dawniej PGR Laski) i skręcamy w lewo na ul. Parkową. Po lewej stronie drogi mijamy osiedle mieszkaniowe (bloki dla byłych pracowników), a po prawej mijamy zabytkowy spichrz i zabudowania gospodarskie wybudowane pod koniec XIX wieku. Dalej po prawej stronie w głębi widzimy zabytkowy budynek z początków XVIII w. – **obiekt poklasztorny**

o.paulinów (obecnie gorzelnia) dawniej spełniający rolę dworu i klauzuli klasztornej. Na lewo mijamy stary dworek z początków XIX w. (stary zamek) dalej pięknie zachowane domy dla pracowników z charakterystycznego muru pruskiego z końca **XIX** wieku. Wchodzimy do parku z pałacem. Murowany, **neorenesansowy z elementami neobaroku w tak zwanym stylu wilhelmińskim, pałac** został wybudowany przez **Leopolda i Fryderyka von Loesch** w **1908** roku. Posiada dwie wieże i trzy kondygnacje. W **1923** wraz z majątkiem ziemskim stał się własnością Fundacji „**Nauka i Praca**”. Podczas II wojny pałac ten mieścił urząd zwany Umwandererzentralsteuere i SS-Ansiedlungsstab a później szpital przyfrontowy Armii Radzieckiej. Po skonfiskowaniu Fundacji „**Nauka i Praca**” (**1953**) stał się własnością Przedsiębiorstwa PGR a od **1993** Agencji Rolnej Skarbu Państwa, która sprzedała go wraz z **8 ha** parkiem (dzierzawcy ziemi) Janowi Jagieniakowi w **1999** roku. Mieści się w nim Zajazd Zamkowy, hotel na 60 miejsc, restauracja, bar. Bogactwem parku są rzadkie wiekowe drzewa. Schodząc ze skarpy przez boisko na wschód po lewej stronie mijamy Fermę Lisów a następnie w skręcając w prawo dochodzimy do drogi brukowanej w kierunku (Stogniewa) **Kuźnicy Słupskiej i Rakowa**.

Równoległe do tej drogi około **200 m.** na południe – po prawej stronie znajduje się biologiczna oczyszczalnia ścieków. Jedziemy drogą brukową około **1 km** do tzw. Baraków (obecnie polna stodoła). Przemierzamy się (za mostkiem w prawo) drogą przy której istnieją głębokie rowy melioracyjne służące do odwadniania pól. Stanowią one dawne dzieło kierownictwa Fundacji „**Nauka i Praca**” pod nazwą **kultury rympałowskie**. Drogą tą dochodzimy do łąk i rzeki Pomianki gdzie prawdopodobnie istniał młyn wodny. Rzeka stanowi naturalną granicę gmin (Trzcinica i Łęka Opatowska).

Jeśli chcemy zobaczyć **teren cmentarzyska kultury łużyckiej** musimy od Zamku zawrócić i obok kościoła murowanego w kierunku południowym ul. Kępińską dojechać do skrzyżowania dróg Granice-Borek. Stąd w lewo drogą asfaltową przez Borek (po prawej) i Osiedle Nowe (po lewej) dojedziemy (2 km) do głazu (leżącego po lewej stronie drogi) ze skałką informującą o lokalizacji **cmentarzyska**. Cmentarzysko było umiejscowione na obszarze około **1,5 ha** w miejscu zalesionym do końca XIX wieku.

Należy dodać, że w Laskach istniało **drugie**, mniejsze **cmentarzysko** z urnami pod drogą w samym centrum wsi. Widać z tego, że **przyroda, nadal chroni** tajemnice skrywane w naszej ziemi.

Opuszczając teren cmentarzyska cofamy się do skrzyżowania dróg i wybieramy czy chcemy jechać przez **Kuźnicę Słupską**, czy przez **Kuźnicę Trzciniąską** i Janówkę do **Siemianic**, gdzie kończy się żółty szlak.

**Zwiedzajcie niepowtarzalne i ciekawe zabytki Lasek!
Zapraszamy!**

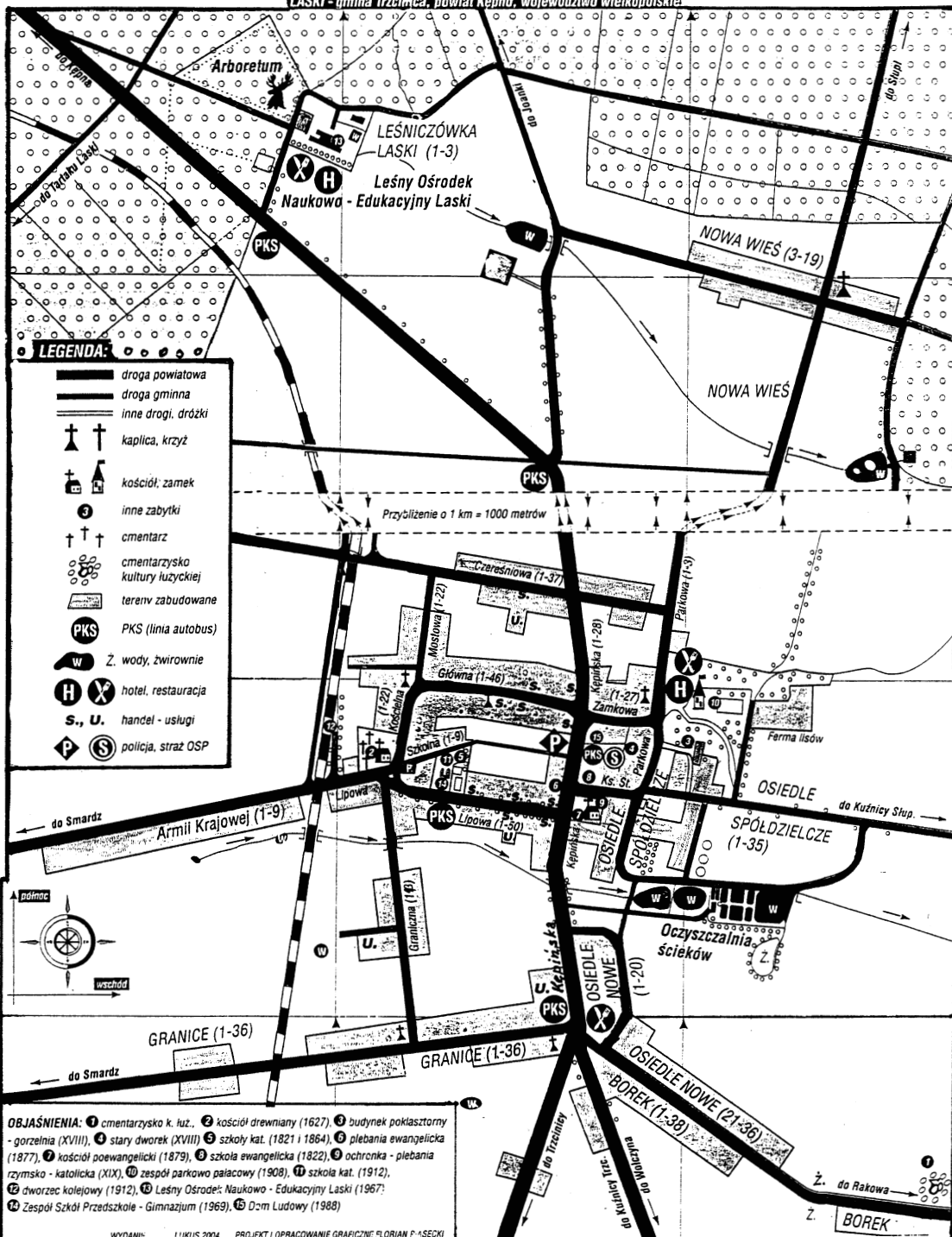
LASKI

PLAN MIEJSCOWOŚCI - 2004

SKALA 1:20000

100 m 200 m 300 m 400 m 500 m 600 m 700 m 800 m 900 m 1000 m

LASKI - gmina Trzcimica, powiat Kępno, województwo wielkopolskie

LEGENDA:

- droga powiatowa
- droga gminna
- inne drogi, dróżki
- kaplica, krzyż
- kościół; zamek
- inne zabytki
- cmentarz
- cmentarzysko kultury luzyckiej
- teren zabudowany
- PKS (linia autobus)
- Ź. wody, zwirownie
- hotel, restauracja
- handel - usługi
- policja, straż OSP

Przybliżenie o 1 km = 1000 metrów

OBJAŚNIENIA: 1) cmentarzysko k. luz., 2) kościół drewniany (1627), 3) budynek poklasztorny - gorzelnia (XVIII), 4) stary dworek (XVIII) 5) szkoły kat. (1821 i 1864), 6) plebania ewangelicka (1877), 7) kościół poewangelicki (1879), 8) szkoła ewangelicka (1822), 9) ochronka - plebania rzymsko - katolicka (XIX), 10) zespół parkowo pałacowy (1908), 11) szkoła kat. (1912), 12) dworzec kolejowy (1912), 13) Leśny Ośrodek Naukowy - Edukacyjny Laski (1967), 14) Zespół Szkół Przedszkole - Gimnazjum (1969), 15) D: m Ludowy (1988)

11. Z życia Towarzystwa

Mija drugi rok naszej krótkiej ale mocno zaangażowanej działalności regionalno-społecznej w Laskach. Pragniemy przypomnieć jak rodziła się inicjatywa, która pośrednio przyczyniła się do powstania Stowarzyszenia oraz omówić wyniki realizacji naszych zadań statutowych.

Już w latach sześćdziesiątych dziejami Lasek szczególnie zainteresowani byli nasi proboszczowie, niektórzy nauczyciele oraz wielu społeczników z sołtysiem na czele. Sprawy te przy różnych okazjach ciągle wracały i wywoływały wiele ożywionych dyskusji. Zwiększone możliwości dostępu do coraz liczniejszych materiałów źródłowych pozwalały na coraz śmielsze precyzowanie zagadnień z przeszłości.

Drugim obszarem spraw dającym początek obecnej inicjatywie społeczno regionalnej prowadzącej do powstania Towarzystwa LUKUS były niezapomniane konsultacje i krytyczne dyskusje prowadzone z obecnym ks. proboszczem i wieloma innymi zainteresowanymi mieszkańcami Lasek. Kilku-letnia wymiana myśli i ich weryfikacja z zapisami źródłowymi doprowadziły do ukończenia książki „*Laski w Kotlinie Pomianki*” wydanej w Poznaniu – 1998 r, dzięki ogromnemu zaangażowaniu ks.kan. Andrzeja Grzegorzewicza. Sama książka w pamięci żyjących, zatrzymała ciekawe chwile wielu zdarzeń i wspomnień z minionych lat.

Trzecim nie mniej ważnym obszarem zagadnień związanych z wymianą poglądów regionalnych pomiędzy autorami książek opisujących dzieje: Lasek, Trzcinicy, Opatowa i Powiatu Kępno, stały się konkursy wiedzy z dziejów tych miejscowości. Realizowano je w szkołach obu sąsiadujących ze sobą gmin: Trzcinica i Łęka Opatowska. Konkursy były trójetapowe tj. szkolne, gminne i międzygminne. Finały konkursów sponsorowane były przez gminy, powiat i prywatnych sponsorów. Zgodnie z tak pomyślanym projektem odbyły się trzy finały konkursów:

1. Zatytułowany „*3000 lat w dorzeczu Pomianki*” w roku 2000, w Zamku Laski, gmina Trzcinica,
2. „*Przewodniki turystyczne i zasłużone postacie*” w roku 2001, w Szkole Podstawowej w Łęce Opatowskiej,
3. „*Nasza okolica na przełomie XIX i XX wieku*” w roku 2002, w Zamku Laski, Gmina Trzcinica.

W przygotowaniu uczniów do półfinałów gminnych i finałów międzygminnych pomagali nam miejscowi nauczyciele przy wsparciu dyrektorów szkół. Chętni uczniowie w celu przygotowania się do konkursów zawsze otrzymywali wykazy lektury regionalnej. Za zajęcie czołowych miejsc na szczeblu drugim i trzecim otrzymywali nagrody pieniężne i książkowe. W os-

tatnich trzech latach z wielu prozaicznych powodów konkursy nie zostały kontynuowane. Nastąpiła pewna przerwa i cisza, która przekonała miejscowych regionalistów do zorganizowania się w stowarzyszenie. Były obawy czy znajdą się chętni. Dzisiaj znamy odpowiedź. Omówione obszary inicjatyw połączone z zaangażowaniem się koleżanek: Cecylii Pilarskiej i Marii Woźnicy oraz wielu innych, do niedawna anonimowych, mieszkańców Lasek zaowocowały chęcią powołania do życia Stowarzyszenia. Uczestnicy pierwszego spotkania założycielskiego Stowarzyszenia LUKUS, dnia 11 maja 2004 roku z zainteresowaniem wysłuchali prelekcji o myśleniu regionalnym, którego początek bierze się z poznania przeszłości. Często sami chętnie z zainteresowaniem obserwowali jak ludzie je tworzą. Zastanawiali się jak to jest, że jej zamierzony kierunek bywa sprzeczny z ich staraniami i oczekiwaniami. Zastanawiali się „czy o tym decyduje Bóg, czy też człowiek na skutek swoich ułomności i ograniczeń nie potrafi mądrze i racjonalnie kształtować swojego losu”?

Odkąd człowiek „zajął się rolnictwem i porzucił rozrywkową i ubogą egzystencję zbieracza czy myśliwego, osiadł szczęśliwy na swoim skrawku ziemi, odgrodził się od innych miedzą”, rowem, parkanem, gotowy walczyć za to swoje miejsce na ziemi, odtąd zaczął tworzyć historię. Skąd bierze się nasza pasja do przeszłości? My zrzeszeni w naszym Towarzystwie z zachwytem dziecka chcemy poznać dawne okresy dziejowe. Wiemy już, że każdy jest inny. Każdy ważny. Musimy je poznać bo minione czasy i różne kultury są zwierciadłami, w których przeglądamy się wszyscy. Dzięki nim lepiej rozumiemy naszych przodków, naszych rodziców i samych siebie. Dzisiaj już nie tak często spotykamy ludzi o wielkiej mądrości i wybujałej wyobraźni opowiadających historie z naszej okolicy. Opowiadają oni na pozór wiarygodnie co się, gdzie i kiedy stało, jakie były przypadki, zdarzenia i cuda. A czy to wydarzyło się naprawdę czy nie, tego nikt nie potrafi powiedzieć i nawet lepiej, aby tego nie roztrząsać. Niektórzy filozofowie twierdzą, że „przeszłość nie istnieje. Są tylko jej nieskończone wersje”.

Dzieje regionalne odkrywają przed nami ważną a przewrotną i podstępą cechą pamięci – ludzie zapamiętują to, co chcą zapamiętać a nie to, co działo się w rzeczywistości. Każdy zapamiętuje je i ubarwia po swojemu. Należałoby postawić pytanie. Czy chcemy zachować dla pamięci potomnych wytwory mieszkańców, używane przez nich narzędzia, ukochane przedmioty, wydarzenia z poprzednich wieków? Czy chcemy uchwycić sens ich istnienia? Do tego potrzebujemy swobodnego przymierza pomiędzy przeszłością a teraźniejszością. Myślimy, że działalność Towarzystwa będzie zmierzała do zachowania wytworów przeszłości na miarę skromnych możliwości finansowych, co nie będzie wolne od różnych potknięć i usterek. Wynikać one będą z naszych odmiennych i indywidualnych spojrzeń na to samo wydarzenie.

Ludzie przejawiają bardzo silną tendencję do formułowania problemów w postaci „albo-albo”. Ten sposób już na wstępie redukuje liczbę możliwych odpowiedzi, ponieważ na pytanie postawione w formie „albo-albo” można odpowiedzieć jedynie poprzez wybór jednej z dwóch możliwości „tak” lub „nie”. Takie postawienie problemu ma miejsce dość często w sytuacjach wymagających podjęcia decyzji, rzadko jednak sprawdza się w sytuacjach wymagających twórczego myślenia. Wnioskujemy więc, że niektóre społecznie ważne pytania powinny jakiś czas pozostać bez odpowiedzi, ponieważ w ten sposób bardziej prowokują do myślenia. Wiadomo bowiem, że sytuacje nie dokończone, nie domknięte charakteryzują się tym, że nie pozostawiają nas obojętnymi. Zapadają w pamięć, pobudzają emocje, docieklivość i skłaniają do myślenia. Myślę że w przyszłości nasi członkowie od czasu do czasu powinni zadawać sobie pytania i pozostawiać je bez odpowiedzi. Na przykład. Gdzie w naszej wiosce usytuowany był gród obronny oblewany przez wodę? W którym wieku zniwelowano pozostały po grodzie kopiec? Dla człowieka musi też być jasne, po co mu o czymś opowiadamy. Musi to być bliskie na przykład „patrz, tu jest zamek, tak a nie inaczej został zbudowany, skąd ta budowla powstała i po co”. Przedstawiony punkt widzenia sprzyja stymulowaniu myślenia, ponieważ zachęca nas do stawiania pytań o kierunek zmian w przeszłości i w obecnej rzeczywistości. Pragniemy, aby poprzez uporządkowany sposób myślenia o przeszłości wyrastało u wszystkich naturalne pragnienie rozumienia bogatych dziejów wsi w poszczególnych etapach jej rozwoju. Chcemy i możemy aktywnie gromadzić i propagować miejscowe wytwory, dzieła kultury nie bacząc na ich niższe wartości artystyczne. Nie mamy zamiaru i nie będziemy ich lekceważyć jako dzieł drugorzędnych, bo to one wyrażają gusta naszych mieszkańców z dawnych i nowych czasów.

Uczestnikom naszych wspólnych spotkań w Klubie LUKUS (taką początkowo przyjęliśmy nazwę) planowaliśmy sprawiać coraz większą przyjemność i satysfakcję w przybliżaniu celów działania. Projektowaliśmy również to, aby z tych spotkań towarzyskodyskusyjnych rozwijały się nowe inicjatywy i pomysły przekształcone potem w kilka pięknych imprez rocznie. Od początku naszego istnienia byliśmy wspierani przez Krystynę Sumiślawską – Prezesa Towarzystwa Miłośników Ziemi Kępińskiej, Henryka Tyszkiewicza wiceprezesa TMZK i Wiceprzewodniczącego Rady Powiatu oraz Stanisława Szydlika Wójta Gminy Trzcinica. Klub LUKUS spełnił nadszpeczanie dobrze swoje pierwotne zadanie. Nasze regularne comiesięczne spotkania każdorazowo przekształcały się w twórcze warsztaty poszerzania wiedzy. Z uznaniem wspominamy dwie wspaniałe prelekcje Marka Sokołowskiego: „Jak kolekcjonować monety” i „Miejscowe skały i minerały”. Koleżanka Adela Wawrzyniak zaszczyliła nas prelekcjami „Miejscowe rezerваты i pomniki

przyrody” oraz „Historia Leśniczówki Wesola” Słuchacze pogłębili swoją wiedzę przydatną w gromadzeniu współcześnie dostępnych materiałów i wiadomości regionalnych.

W sobotę 18 września 2004 roku sprzed siedziby Towarzystwa wyruszyła pierwsza wycieczka rowerowa naszych członków. Celem wyprawy było dotarcie na najwyższe wzniesienie w naszej gminie i południowej części powiatu – Kamienną Górę, której wysokość wynosi 234 m n.p.m. Trasa wycieczki wiodła ulicami: Kępińską, Lipową i Kościelną z zabytkowym drewnianym kościołkiem. Następnie uczestnicy wycieczki minęli most, wybudowany wraz z linią kolejową w 1912 roku i polnymi drogami dojechali do skraju lasu. Tam po krótkim odpoczynku udali się w dalszą drogę. Wielu uczestników wyraziło zdziwienie, że w naszych lasach mamy takie piękne wzniesienia. Wreszcie pokonując wszędobylskie jeżyny cel wycieczki został osiągnięty. Zdobyliśmy Kamienną Górę gdzie przed laty stała wysoka wieża obserwacyjna (trangulacyjna). Dzisiaj zostały po niej zbutwiałe drewniane resztki i zarzewiałe gwoździe. Wszyscy zgodnie stwierdzili, że należałoby to miejsce oznaczyć i być może w przyszłości stworzyć dostępny dla wszystkich turystów punkt widokowy. W drodze powrotnej zapłonęło ognisko, przy którym piekły się kielbaski, a uczestnicy korzystając ze wspaniałej pogody podziwiali bliskie i dalekie piękne widoki naszej okolicy. Dalsza trasa przebiegała brzegiem lasu przy arboretum i Leśniczówce Laski, w kierunku Nowej Wsi do stawu i drogą tak zwaną Słupską do Lasek. Zadowoleni wycieczkowicze wyrazili chęć uczestniczenia w kolejnych tego typu wyprawach. Piękna pogoda zdecydowała o tym, że było to wspaniałe pożegnanie lata.

Braliśmy udział w wycieczce po Ziemi Ostrzeszowskiej zorganizowanej przez TMZK w Kepnie. Zwiedziliśmy Mikstat, Ostrzeszów i Przygodzice.

Klub LUKUS spełnił nadszpodziewanie dobrze swoje pierwotne zadanie. Półroczna działalność Klubu była tak intensywna i tak mobilizująca nasze koleżanki i kolegów, że już jesienią nieodparcie byli zdecydowani założyć własne Towarzystwo Przyjaciół Lasek LUKUS. Realizacja tej propozycji nie należała do łatwych. Wymagała wielu sta rań i pokonywania dotąd nie znanych nam nowości administracyjno-prawnych. Zebranie założycielskie odbyło się w przydzielonej nam przez Wójta Gminy salce przy ul. Kępińskiej 16, dnia 10 listopada 2004 roku przy udziale 19 członków założycieli. Podczas zebrania przyjęto statut Towarzystwa. Wybrano Zarząd w składzie: Florian Piasecki – prezes, Cecylia Pilarska – wiceprezes, Jacek Rabiega – wiceprezes, Maria Woźnica – sekretarz i Krystyna Jendryca – skarbnik. Komisję Rewizyjną wybrano w składzie: Marek Sokołowski – przewodniczący, Adeła Wawrzyniak i Joanna Rybark członkinie. Kroniką Towarzystwa zajęła się Justyna Muszalska. Zebrani postanowili, że statutowym celem LUKUSA bę-

dzie „prowadzenie działalności regionalnej, kulturalnej, edukacyjnej, ekonomicznej, prozdrowotnej i rekreacyjno-turystycznej mających na celu dobro mieszkańców Lasek”. Staramy się tak działać aby nie zakłócać dotychczasowego życia miejscowych organizacji.

Planujemy, aby wszystkie nasze wspólne działania mieściły się i przebiegały w standardach obecnego wieku, co nie będzie łatwe.

Rejestracja Towarzystwa miała na celu uzyskanie większych możliwości działania i pozyskiwania różnych funduszy zgodnie z zapisami przyjętymi w statucie. Włączając się w życie Wielkopolski przystąpiliśmy do tradycyjnej inicjatywy Wielkopolskiego Towarzystwa Kulturalnego w Poznaniu celem wprowadzenia obchodów „*Dni Wielkopolski 2004*”. Dni Wielkopolski. przypadają na 3-5 grudnia z możliwością zmiany terminu obchodów i przełożenia ich realizacji do końca stycznia. Z tej okazji w Domu Ludowym odbyła się wystawa starej fotografii dokumentująca życie społeczne zatytułowana „**Spółeczeństwo Obywatelskie w Laskach XX wieku**”. Składało się na nią 170 fotografii zebranych w pięciu działach (segmentach) po trzy plansze formatu A1. Zatytułowanych: **organizacje społeczne, życie codzienne, z życia parafii, laskowskie wesela i portrety**. Wystawę zaprojektowała i opracowała graficznie Maria Woźnica. Ponadto został wydany aktualny kolorowy **plan Lasek** z zaznaczonymi zabytkowymi obiektami, z nazwami ulic i obszernym opisem na odwrocie zatytułowanym „Transwielkopolski Żółty Szlak wiodący przez Laski” w całości zaprojektowany i opracowany przez Floriana Piaseckiego. Oba przedsięwzięcia zostały sfinalizowane dnia 28 listopada 2004 roku podczas obchodów Dnia Seniora w Domu Ludowym w Laskach. Wystawa fotograficzna cieszyła się niezwykłym powodzeniem wśród oglądających. W związku z tym została udostępniona mieszkańcom przez cały grudzień w Bibliotece Samorządowej w Laskach. Stała się podróżą sentymentalną i powrotem do lat młodości do miejsc i osób sprzed laty. Jako pewien zbiór fotografii rodzinnych w bezpośredni sposób przybliżyła zwiedzającym do przeszłości. Planujemy kontynuację podobnej działalności wystawowej bez względu na jej różną wartość merytoryczną i edytorską. Tego typu wystawy stanowią przecież swoiste dzieła oparte na znanych i pewnych źródłach a to jest dla nas istotną wartością. Tradycyjne spotkanie opłatkowe członków ukoronowało naszą działalność w mijającym roku. Dużym wsparciem i pomocą dla tak owocnej działalności byli sponsorzy: ks.kan. Andrzej Grzegorzewicz, Stanisław Parzonka, Jarosław Jaworski, Józef Kołodziej, Kółko Rolnicze Laski, Spółdzielczy Bank Ludowy w Kępnie i Stanisław Szydlik – Wójt Gminy. Korzystając z okazji, pragniemy podziękować im za szczerę serce i zrozumienie.

W Nowym Roku z powodzeniem kontynuowaliśmy naszą działalność. Wszystkie członkinie i członkowie czynnie przystąpili do sporządzania planu działalności Towarzystwa. Sami proponowali tematykę przyszłych spotkań. To cieszyło i dawało nadzieję i sprawiało, że LUKUS działa i żyje. Jednak dopiero z dniem 24 marca 2005 roku uzyskaliśmy osobowość prawną o nazwie:

Towarzystwo Przyjaciół Lasek LUKUS

(w skr. TPL LUKUS) *w Laskach ul. Kępińska 16, gmina Trzcinnica*. Mamy prawo do używania dwóch pieczęci: okrągłej (jak na okładce książki) i adresowej podłużnej. Krajowy Rejestr Sądowy, Sądu Rejonowego w Poznaniu zarejestrował nas pod nr 0000231091 i postanowił, że organem sprawującym nadzór nad naszą działalnością będzie Starosta Kępiński. Działalność statutową realizujemy na comiesięcznych spotkaniach poprzedzanych posiedzeniami przygotowawczymi Zarządu. Sprawozdania Zarządu (prezesa, skarbnika i komisji rewizyjnej) z działalności i osiągnięć minionego roku zostały przedstawione na zebraniu sprawozdawczym dnia 29 marca 2005 roku. Po wysłuchaniu sprawozdań zgromadzeni członkowie dyskutowali nad ich treścią i projektem dalszego rozszerzonego działania na rzecz Lasek. Zebrani przegłosowali i przyjęli następujące uchwały:

- nadanie honorowego członkostwa ks. kan. A. Grzegorzewiczowi,
- pobieranie wpisowego i składki członkowskiej,
- zatwierdzenie sprawozdań Zarządu Towarzystwa LUKUS,
- plan pracy Towarzystwa Przyjaciół Lasek LUKUS na 2005 r.,
- przyjęcie wniosków z dyskusji. Zaplanowane nadanie członkostwa honorowego ks. kan. Andrzejowi Grzegorzewiczowi zebrani umotywowali następująco „za całokształt 25 letniej działalności kapłańskiej i regionalnej w Laskach.” Uroczyste wręczenie tego honorowego zaszczytu nastąpiło na spotkaniu kwietniowym.

Po pogrzebie papieża, wszyscy wspólnie, postanowiliśmy z godnością uczcić Osobę i pontyfikat Jana Pawła II. Na zorganizowanym spotkaniu w dniu 26 kwietnia 2005 roku o godz. 19⁰⁰ głęboko przeżyliśmy tę wieczornicę. Maria Woźnica wykonała wspianą planszę zatytułowaną „*Ojciec nasz Któryś jest w niebie*” z fotografiami, obrazującymi pontyfikat papieża Jana Pawła II. Mieliśmy ogromny zaszczyt wspólnie przeżywać i gościć: ks. kan. Andrzeja Grzegorzewicza – proboszcza naszej parafii i dr. Marię Lentas – lekarza rodzinnego. W nawiązaniu do spotkania wysłuchaliśmy skrótów niektórych epizodów z przeszłości przygotowanych przez prowadzącego. Przypomnieliśmy sobie jesienną datę 16 października 1978 roku kiedy to kardynał

krakowski Karol Wojtyła został papieżem na stolicy piotrowej w Rzymie. Wybór Jego osoby społeczeństwa świata przyjęły jako dar opatrzności. Inaczej jednak reagowali rządzący, szczególnie we wschodnim bloku państw (bloku radzieckim). Ksiądz proboszcz omówił ciekawe, zasługujące na uwagę fragmenty z życia Karola Wojtyły w Polsce. Wspomniał, że „Wybór Jana Pawła II był przyjęty przez niego samego jako spełnienie zapowiedzi wyrażonej w wierszu Juliusza Słowackiego o papieżu Słowianinie. Papież akceptował ten wybór jako potwierdzenie misji, którą rozważał już jako dwudziestoletni student. Misji obejmującej z chwilą wyboru papieża z Polski cały świat...” Kończąc, wspaniale przygotowane wspomnienia, zacytował słowa papieża „*Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi, tej ziemi*” wypowiedziane w czerwcu 1979 roku w Warszawie. Teraz można powiedzieć, że po śmierci zstąpił duch Jana Pawła II i odnawia oblicze tej, naszej ziemi. Papież był zapewne najlepszym synem polskiej ziemi. Przewodniczący episkopatu ks.abp Józef Michalik podczas mszy za duszę papieża w Warszawie powiedział „Naród, który wydaje takich synów, musi być narodem zdrowym. Mimo wszystko”.

Maria Lentas rozpoczęła swoje wspomnienia przepiękną recytacją wiersza: / „... *Pośród niesnasków Pan Bóg uderza...*”

„... *Więc oto idzie papież słowiański*

Ludowy brat.

On rozda miłość, jak dziś mocarzę

Rozdają broń,

Sakramentalną moc on pokaże,

Świat wzięwszy w dłoń...” /fragment – J. Słowacki

Wszystkie wygłoszone strofy obrazowały, że stało się to, co przewidywał wieszcz – mówiła. Łatwiej w to uwierzyć niż zrozumieć fenomen siły wiary. Trudno nam zrozumieć jakimi jesteśmy zwłaszcza, że przyszło nam żyć w epoce Jana Pawła II. Dalej z całą szczerością omówiła spontaniczną decyzję rodzinną i wspólną podróż samochodem do Rzymu aby pożegnać zmarłego. Następnie podzieliła się własnymi głębokimi przeżyciami. Pod wpływem tych wypowiedzi nasuwało się pytanie, czy w ogóle można pożegnać papieża? Niespodziewanie nawet tutaj, daleko od Watykanu, poczuliśmy jego duchową obecność. Zrozumieliśmy, że jest to niemożliwe tak długo jak żyć będziemy my sami i spadkobiercy Jego epoki. Następnie po wysłuchaniu artystycznie nagranych recytacji poezji Jana Pawła II przygotowanych przez Jolantę Maryniak, obejrzelśmy okolicznościową wystawę poświęconą Jego osobie. Idąc za słowami ks.Stanisława Sowy, śmiało możemy stwierdzić, że polski papież był jedyną w XX wieku osobą, która łączyła charyzmę i świętość z popkulturowym przekazem, stając się nie tylko globalnym idolem, ale i prawdziwym przewodnikiem oraz autentycznym świętym z krwi i kości.

Czas refleksji i wspólnie przeżytych chwil pozostanie w naszej pamięci na zawsze. Następnego dnia, członkowie zarządu wraz z kronikarką i księdzem kanonikiem wyznaczili lokalizację i posadzili dąb szypułkowy, wyhodowany przez Marię Woźnica. W przyszłym roku chcemy uczcić dzień 2 kwietnia. Wówczas, pod tym dębem, zostanie odsłonięta tablica z napisem „*Dąb pamięci papieża Jana Pawła II. 2.04.2006 rok – TPL LUKUS*”.

Na zebranie majowe zaprosiliśmy ciekawego człowieka Mariusza Noculaka zamieszkałego w Laskach. Wygłosił nam prelekcję o tajemnicach kosmosu. Podziwialiśmy jego wiedzę o galaktykach, gwiazdach, planetach, układach planetarnych, księżycach, kometach, asteroidach i prowadzonych amatorsko obserwacjach zjawisk astronomicznych i dokumentowaniu ich za pomocą fotografii. W starym powtarzanym często żarcie, na pytanie „*Czym jest astronomia?*” odpowiadamy „*Jest to bujanie w obłokach*”. Wiemy jednak że astronomia stoi na froncie bezustannej walki o przetrwanie ludzkości. Wzbogaciliśmy nasze wyobrażenia o ciekawych tajemnicach Wszechświata. Doceniliśmy jego amatorskie obserwacje i rzadko spotykaną wiedzę astronomiczną.

W maju odbyliśmy wycieczkę rowerową do kwitnącego arboretum. Uczestnikami tej wspaniałej przejażdżki były również nasze rodziny.

Dnia 25 czerwca 2005 r. pojechalśmy na wycieczkę autokarową do Trzebnicy, Leszna i Rydzyny. Zwiedziliśmy miejsca gdzie mieszkała i działała oraz założyła zgromadzenie zakonne św. Jadwiga Śląska. Byliśmy jedną z kilku wycieczek zwiedzających kościół św. Bartłomieja i św. Jadwigi Śląskiej, gdzie we wczesnogotyckiej kaplicy (1269) z portalem o rzeźbionym tympanonie, na środku znajduje się barokowy grobowiec św. Jadwigi z czarnego marmuru i alabastru, który jest głównym celem pielgrzymek. Następnie pojechalśmy do Leszna, miasta z bogatą historią magnackiego rodu Leszczyńskich. Zwiedziliśmy kościół św. Jana – dawny zbór braci czeskich później kalwińskich. Widzieliśmy barokowe wnętrza z rzadko spotykaną (o dużej klasie artystycznej) dekoracją stiukową i nagrobki Leszczyńskich w kościele św. Mikołaja. Dalej dotarliśmy do zamku Sułkowskich w Rydzynie usytuowanym na sztucznej wyspie otoczonej fosą. Zwiedziliśmy też wspaniałą późnobarokowy kościół poewangelicki św. Stanisława. W drodze powrotnej zobaczyliśmy Krotoszyn i zwiedziliśmy kościół w Sulmierzycach..

Przerwa wakacyjna i związany z nią wypoczynek rodzinny z dziećmi spowodowała, że nie zwoływaliśmy żadnych spotkań. Na spotkaniu wrześniowym gościliśmy funkcjonariuszy policji: Mieczysława Wodnika i Zenona Kasprzaka z Komendy Powiatowej Policji w Kępnie – Posterunku Policji w Laskach. Prowadzący spotkanie zapoznał zebranych z historią Policji w Laskach i gminie Trzcinnica. Funkcjonariusze nakreślili nam podział terytorialny i obwody przydzielone pod opiekę poszczególnych dzielnicowych. Omówili niektóre swoje

zadania i ciekawe aspekty pracy w policji. Zebrani podziwiali służbowe obowiązki i ogrom różnorodnej pracy policyjnej w terenie.

Dnia 10 października zorganizowaliśmy ognisko dla dzieci ze świetlicy środowiskowej i spoza świetlicy, połączone z 1 Konkursem Wiedzy o Laskach. Młodzież w trzech grupach wiekowych rozpoznawała zabytkowe obiekty, pomniki przyrody i wykazywała się wiedzą o przeszłości wsi. Zwyciezcy nagradzani byli książkami i słodyczami. Konkurs przygotowały i przeprowadziły: Alina Gawlik, Anna Rabiega i Wiesława Maciej. Przy płonąącym ognisku z pieczonymi kiełbaskami gościliśmy: komisarza Ireneusza Lewickiego, wychowawczynię świetlicy Bożenę Henczyca, i sołtysa Zygmunta Podejmę.

Lekarza rodzinnego Marię Lentas gościliśmy ponownie dnia 8 listopada. Nasza lekarka obrazowo przybliżyła nam temat „Epidemie XXI wieku” do których zaliczyła: nadciśnienie, otyłość, cukrzycę, osteoporozę oraz nałogi. Swoim świeżym spojrzeniem na zagrożenia, poruszyła słuchających, którzy pochłaniali wiadomości z wielkim zainteresowaniem. Następnie omówiliśmy nasz udział w corocznej imprezie „Dzień Seniora” organizowanej przez Zespół Szkół w Laskach. W trakcie uroczystości zaprezentowaliśmy wystawę fotografii współczesnej „*Laski w barwach jesieni*”, wykonaną przez Justynę Muszalską. Trzecią omawianą sprawą były przygotowania do obchodów „*Dni Wielkopolski*” Głównym celem niedawnych obchodów „*Dni Wielkopolski 2005*” było złożenie hołdu ludziom szczególnie zasłużonym dla rozwoju państwowości polskiej, regionu i kraju. Dlatego *Dni Wielkopolski* w Laskach zostały poświęcone miejscowemu wielkiemu społecznikowi Franciszkowi Stodolskiemu oraz zainaugurowaniu obchodów DNIA LASEK. Uroczyste spotkanie odbyło się w piątek dnia 9 grudnia 2005 r. w Zamku w Laskach, gdzie pośród zaproszonych gości znalazły się osoby, które znacząco wpisały się w dzieje naszej miejscowości, przedstawiciele władz lokalnych i towarzystw regionalnych oraz przedstawiciele rodziny Franciszka Stodolskiego. Spotkanie poprzedziło złożenie przez delegację TPL LUKUS kwiatów na grobie śp. Franciszka, a także oficjalne otwarcie dwóch wystaw fotograficznych. Pierwsza była prezentacją zdjęć i pamiątek przypominających sylwetkę i kilkudziesięcioletnią działalność społeczną F. Stodolskiego i wykonana została przez Marię Woźnica. Druga to wystawa z cyklu *Laski współczesne* zatytułowana „*Laski w barwach jesieni*” autorstwa Justyny Muszalskiej. Spotkanie rozpoczęto odśpiewaniem „*Roły*”, dawniej nazywanej Hymnem Wielkopolski. Otwarcia dokonał prezes TPL Florian Piasecki. Przemawiając do zebranych, podkreślił rolę lokalnego patriotyzmu, który staje się pomostem na drodze do identyfikowania się z takimi wartościami jak naród, państwo, Europa; a także wielkopolskiego regionalizmu, będącego w nierozzerwalnym związku z tożsamością lokalną. Zaapelował, aby nadal utrzymać w swojej

świadomości fakt, że „*Tu zaczęła się Polska*” nasza Ojczyzna, nasz kraj. Stąd dla utrwalenia: miejscowych wartości ludzkich, własnego dziedzictwa kulturowego i przyszłego rozwoju gospodarczego Lasek, zaproponował wprowadzenie uroczystych obchodów DNIA LASEK, zawsze w pierwszym kwartale danego roku kalendarzowego w formie miejscowego święta regionalnego. Coroczne obchody tego święta, między innymi będziemy poświęcać ludziom, którzy zrobili wiele dla naszej wsi i w ten sposób poszerzyli grono załóżnych Laskowian. Uczestniczący w uroczystości złożyli własnoręczne podpisy pod aktem inauguracyjnym w wyłożonej kronicy i tym samym zaakceptowali propozycję obchodów Dnia Lasek. „Prezentację sylwetki zasłużonego społecznika Franciszka Stodolskiego” przedstawiła Cecylia Pilarska. Przypomniała Jego lata służby dla wsi. Podkreśliła, że był niezwykle ciekawym człowiekiem, którego „społeczeństwo obdarzyło prawdziwym zaufaniem” Laskowianinem, który „zawsze brał pod uwagę opinię innych ludzi, był cierpliwym doradcą ekspertem w wielu codziennych sprawach, zyskał sympatię i pamięć mieszkańców.” W dowód uznania w 10 rocznicę śmierci w obecności posłów do Sejmu RP: Andrzeja Grzyba i Józefa Gruszki, przy wejściu do Domu Ludowego w Laskach odsłonięto tablicę pamiątkową ku Jego czci. Uczestnicy spotkania z życzliwością i wzruszeniem wspominali Franciszka Stodolskiego. Podkreślali jak Stefan Zawada, Jego patriotyzm i zaangażowanie w życie wsi. Nasz honorowy członek ks. A.Grzegorzewicz wspominał jego wspaniałe pomysły. Zofia Parzonka stwierdziła, że F.Stodolski był takim wielkim społecznikiem, że czasem zapominał o domu. Feliks Linke wspominał Jego dużą wiedzę i estetyzm. Nie zabrakło głosów: Franciszka Żłobińskiego, Jadwigi i Bogdana Piszczalków z Rakowa, Jadwigi Gawlik ze Smardz, Krystyny Sumisławskiej i Henryka Tyszkiewicza z TMZK w Kępnie, Jana Bartkowiaka – przewodniczącego Rady Gminy, Stanisława Szydlika – wójta gminy i Zygmunta Podejmy – sołtysa. W imieniu całej rodziny Stodolskich, za pamięć o Ojcu, za uznanie jego pracy społecznej dla wioski oraz za zorganizowanie tak wspaniałej uroczystości podziękował Andrzej Stodolski z Mroczenia.

Część oficjalna spotkania została zakończona koncertem fortepianowym młodej utalentowanej pianistki, mieszkanki Lasek – stypendystki premiera Emlii Lentas. Przy dźwiękach etudy Des-dur Fryderyka Chopina Maria Lentas – lekarz rodzinny w Laskach, wykonała recytację wiersza „*Gawęda o miłości ziemi ojczystej*” Wisławy Szymborskiej. Pianistka wykonała również Preludium i Fugę F-moll z II tomu WTK Jana Sebastiana Bacha oraz Etiudę Gesdur F. Chopina. Ponad sześćdziesięciosobowa grupa słuchaczy owacją na stojąco dziękowała pianistce i jej mamie. O powyższym spotkaniu miejscowe tygodniki donosiły: „Dni Wielkopolski w Laskach były uroczystością zorganizowaną na najwyższym poziomie. Jest to z pewnością zasługa całego

Towarzystwa Przyjaciół Lasek LUKUS. Imprezy, na tak wysokim poziomie kulturalnym jeszcze w Laskach nie było”.

Dnia 28 grudnia 2005 roku odbyło się drugie już spotkanie opłatkowe. Nasz proboszcz ks.kan.A.Grzegorzewicz w miłych i ciepłych słowach pobłogosławił naszą działalność. Po wzajemnych życzeniach wspominaliśmy miniony rok i wspólnie śpiewaliśmy kolędy. Prezes podziękował wszystkim za wspaniałe osiągnięcia mijającego roku. Przypomniwał, że *miarą wartości naszego życia jest tylko szacunek do życia innych*. Zaznaczył, że niektórych spraw nie udało nam się dokończyć. Postanowiliśmy wykonać je w Nowym Roku. Największą naszą pracą jaką zamierzamy zrealizować w I kwartale 2006 r. będzie wydanie książki „*Laski 2005*” i przekazanie do wykonania napisów na skalnych tablicach o następującej treści:

„DĄB PAMIĘCI PAPIEŻA,
JANA PAWŁA II
2.04.2006 TPL LUKUS”
„CMENTARZYSKO KULTURY ŁUŻYCKIEJ
W LASKACH
X-IV WIEK PRZED CHRYSYTEM
2006 ROK TPL LUKUS
UG w TRZCINICY”

Pierwszą z nich umieścimy przed dębem. Drugą tablicę będziemy montować przy głazie w miejscu cmentarzyska.

Współczesne lata, początków XXI wieku przejawiają się coraz większą aktywnością ludzi, którzy łączą się i tworzą miejscowe stowarzyszenia. Zgodnie z ustawą o stowarzyszeniach oddolnie organizują grupy a później składają wnioski i rejestrują swoje statuty w sądzie. Ta nowa forma aktywności społecznej pozwala na zdecydowanie szersze i aktualnie głębsze zajęcie się wieloma aspektami współczesnego życia mieszkańców małych miejscowości. Obecnie w całej Europie działa coraz więcej takich,nowocześnie ukształtowanych towarzystw. Nasze Towarzystwo działa już dwa lata. Zdajemy sobie sprawę z tego, że teoria nagłych olśnień to mit. Sukcesy osiąga się dopiero po latach społecznej pracy. Zachęcamy wszystkich którym zależy na utrzymaniu godnego poziomu życia w naszej miejscowości. Przychodźcie do nas!

Wyciągajmy więc wnioski z życia. Indywidualna i wspólna kreatywność jest niemal stuprocentową gwarancją sukcesu. My docenimy i spełnimy wiele Twoich skrywanych projektów.

**Zapraszamy do Towarzystwa!
Zachęcamy do działania!**

12. Materiały źródłowe.

1. Zestawienia danych statystycznych za rok 2005:
 - Akademia Rolnicza w Poznaniu „Lasy Rychtałskie”,
 - Akwarol SC. Laski,
 - Biblioteka Gminna w Trzciny,ce,
 - Energetyka Kaliska SA. Rejon Energetyczny Kępno,
 - Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska lekarz med. Maria Lentas,
 - Komisariat Policji w Laskach,
 - Leśny Zakład Doświadczalny w Siemianicach, Leśnictwo Doświadczalne Laski
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciny,ce,
 - Parafia Rzymsko–Katolicka w Laskach,
 - Powiatowy Urząd Pracy w Kępnie,
 - Powiatowy Zarząd Dróg Lokalnych w Kępnie,
 - Program Ochrony Środowiska dla Gminy Trzciny,ca Biuro projektu – Poznań 2004 r.,
 - Protokolarze i kroniki organizacji i stowarzyszeń działających w Laskach,
 - Przychodnia Zwierząt w Sołectwie Laski. Lekarz wet. Tadeusz Radliński,
 - Urząd Gminy w Trzciny,ce,
 - Staroswo Powiatowe w Kępnie,
 - Urząd pocztowy w Trzciny,ce,
 - pSpółdzielczy Bank Ludowy w Kępnie,
 - Urząd Stanu Cywilnego w Trzciny,ce,
 - Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Laskach,
2. Literatura:
 - Geografia Województwa Kaliskiego, Mi J. Lis – Ostrów Wlkp 1996 r.
 - Przyroda Powiatu Kępińskiego, – Kępno 2004 r.
 - Pomniki Przyrody Powiatu Kępińskiego – oprac: Grażyna Kłoczaniuk i Jolanta Jelonek.
 - Lasy Rychtałskie, Akademia Rolnicza w Poznaniu – Leśny Zakład Doświadczalny w Siemianicach.
 - Przewodnik po ścieżce dydaktycznej Arboretum w Laskach, – opracowanie: Barbara Chwołka, Radosław Ertel, Krystyna Ruda–Ertel – Poznań 2002 r.
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzciny,ca. Cz. I. – Wrocław 1999 r.
 - Laski w Kotlinie Pomianki, F.Piasecki – Poznań 1998 r.
 - Wielkopolska w otchłani wieków, Malinowski – Poznań 1985 r.
 - Przedmioty z kości, A.Wrzosek i M.Ćwirko–Godycki Poznań 1937.
 - Przegląd Wielkopolski,
3. Wywiady środowiskowe przeprowadzone przez członków TPL LUKUS.

